

מדינת ישראל

12

משרד הממשלה

מס' תיק

משרד

CGM

7702 / 3-10

(המשק פוצל לתיק 5)

מס' תיק מקורי

3/3

מחלקה

אשר רמ"ר

שם תיק: לשכת רה"מ יצחק רבין -הסכם השלום, תהליך השלום

7702/3-א

מזהה פנימי

מזהה פריט: 001icms

תאריך הדפסה: 04/06/2019

כתובת: 2-111-3-3-9

אאאא, חוזם: 314

אל: רהמש/42

מ-: וושינגטון, נר: 17, תא: 021093, זח: 1300, דח: מ, סג: בל,

בכבב

בלמס/מיד

תאריך: 1 אוקטובר 1993

אל: תפוצת תקשורת

דע: לש- רוח"מ

קונכ"לים

מאת: תקשורת וושינגטון

אורי תמלך
א-5-10

הנדון: דברי הנשיא קלינטון, שה"ח פרס והנסיך חסן בסיום פגישתם

REMARKS BY PRESIDENT BILL CLINTON, ISRAELI FOREIGN MINISTER SHIMON PERES AND CROWN PRINCE HASSAN OF JORDAN FOLLOWING THEIR MEETING IN THE OVAL OFFICE, THE SOUTH LAWN, THE WHITE HOUSE FRIDAY, OCTOBER 1, 1993

PRESIDENT CLINTON: GOOD AFTERNOON, LADIES AND GENTLEMEN. I HAVE A BRIEF STATEMENT, AND THEN I WANT TO GIVE THE CROWN PRINCE AND THE FOREIGN MINISTER AN OPPORTUNITY TO MAKE A FEW REMARKS.

I HAVE JUST HAD THE PRIVILEGE OF HOSTING WHAT TO DATE HAS BEEN AN UNPRECEDENTED MEETING IN THE OVAL OFFICE BETWEEN HIS ROYAL HIGHNESS CROWN PRINCE HASSAN OF JORDAN AND FOREIGN MINISTER SHIMON PERES OF ISRAEL. THIS MEETING IS ANOTHER IMPORTANT STEP ON THE ROAD TOWARD A COMPREHENSIVE PEACE IN THE MIDDLE EAST. WITH ME IN THE OVAL OFFICE WERE SHIMON PERES, A PRINCIPAL ARCHITECT OF THE PATH-BREAKING ISRAEL- PLO AGREEMENT, AND CROWN PRINCE HASSAN, A LEADER WHO HAS LITERALLY DEVOTED HIS LIFE TO THE PROMOTION OF PEACE AND A BETTER FUTURE FOR HIS ENTIRE REGION. I AM GRATEFUL TO BOTH OF THEM FOR ACCEPTING MY INVITATION TO FURTHER THE CAUSE OF PEACE.

ON SEPTEMBER 13TH, WE BORE WITNESS TO AN EVENT THAT SHOULD SERVE AS A TURNING POINT IN THE HISTORY OF THE MIDDLE EAST. THEN I SPOKE OF MY COMMITMENT TO HELP BUILD A NEW FUTURE FOR THE MIDDLE EAST AND ALL ITS PEOPLE. TODAY WE HAVE TAKEN TWO ADDITIONAL STEPS TO TURN THAT HOPE INTO REALITY.

THIS MORNING AT THE STATE DEPARTMENT, IN AN EXTRAORDINARY DEMONSTRATION OF INTERNATIONAL SUPPORT FOR PEACE, 43 NATIONS FROM EVERY REGION OF THE WORLD HELPED TO USHER IN THIS NEW ERA BY PROVIDING THEIR POLITICAL AND FINANCIAL BACKING TO THOSE WHO WOULD MAKE PEACE IN THE MIDDLE EAST. THEY PLEDGED MORE THAN DOLLAR 600 MILLION IN IMMEDIATE NEEDS FOR THE PALESTINIANS, AND OVER DOLLAR 2 BILLION OVER THE NEXT FIVE YEARS TO HELP ESTABLISH PALESTINIAN SELF-GOVERNMENT.

AND NOW THIS MEETING HAS JUST TAKEN PLACE IN THE OVAL OFFICE, COMING AS IT DOES SOME TWO WEEKS AFTER JORDAN AND ISRAEL SIGNED THEIR AGREEMENT ON A COMMON AGENDA TO GUIDE THEIR NEGOTIATIONS. THIS SYMBOLIZES A NEW RELATIONSHIP BETWEEN JORDAN AND ISRAEL MARKED BY DIALOGUE AND ACCEPTANCE RATHER THAN CONFRONTATION AND REJECTION.

THE SPECIAL RELATIONSHIP BETWEEN THE UNITED STATES AND ISRAEL IS CENTRAL TO THE PURSUIT OF PEACE. AND I WANT TO EMPHASIZE THE GREAT IMPORTANCE THE UNITED STATES ATTACHES TO JORDAN'S CRITICAL ROLE IN ACHIEVING LASTING PEACE IN THE REGION. IN OUR MEETING, BOTH THE CROWN PRINCE AND THE FOREIGN MINISTER SPOKE OF THEIR HOPES FOR THE FUTURE OF PEACE AND PROSPERITY FOR ISRAELIS, PALESTINIANS, SYRIANS, LEBANESE AND JORDANIANS ALL ALIKE; INDEED, FOR THE ENTIRE REGION. TO HELP TO WORK TOWARD THIS GOAL, THEY DISCUSSED WAYS TO GIVE MORE ENERGY AND FORCE TO THEIR BILATERAL NEGOTIATIONS TO RESOLVE ALL OUTSTANDING ISSUES.

THEY ALSO AGREED TODAY THAT ISRAEL AND JORDAN SHOULD ESTABLISH A JOINT ECONOMIC COMMITTEE, MUCH LIKE THE ONE AGREED TO IN THE ISRAEL- PLO AGREEMENT OF 2-1/2 WEEKS AGO. AND WE ALL AGREED THAT ISRAEL, JORDAN AND THE UNITED STATES SHOULD ESTABLISH A WORKING GROUP, TO BE CONVENED BY THE UNITED STATES, WITH TWO REPRESENTATIVES FROM EACH COUNTRY SO THAT ISRAEL AND JORDAN CAN AGREE TOGETHER, WITH THIS NATION ACTING AS FACILITATOR, ON THE NEXT STEPS IN ECONOMIC DEVELOPMENT IN THEIR TWO NATIONS. THEY SHARE SO MUCH IN COMMON, AS THEY BOTH POINTED OUT; NOW THEY WANT A COMMON ECONOMIC AGENDA. THEY ALSO AGREED TO WORK THROUGH THIS WORKING GROUP ON COMMON STEPS TO REDUCE DESERTIFICATION IN THE AREA. WE WANT TO REDUCE THE PROBLEMS OF THE ENVIRONMENT AND ESPECIALLY THE PROBLEMS THE DESERT PRESENTS AS A PART OF THE LONG-TERM ECONOMIC GROWTH OF THE MIDDLE EAST AND ESPECIALLY OF ISRAEL AND JORDAN.

AND FINALLY, THEY BOTH AGREED THAT WE SHOULD ALL GET TO WORK AS SOON AS POSSIBLE. THAT'S THE KIND OF ACTION AND THE KIND OF ATTITUDE THAT I HOPE WE CAN KEEP ALIVE, COMING AS IT DOES ON THE HEELS OF SO MANY OTHER ENCOURAGING SIGNS IN THE MIDDLE EAST.

FINALLY, LET ME SAY THAT THEY SPOKE OF THEIR COMMON COMMITMENT TO WORK IN CLOSE COORDINATION WITH THE PALESTINIANS AS THIS PEACE PROCESS GOES FORWARD. IN THIS WAY WE CAN ALL ACT AS PARTNERS WITH THE PALESTINIANS AND WORK TOWARD OUR COMMON GOALS.

LET ME SAY PERSONALLY THAT I ENJOYED THIS MEETING VERY MUCH. I APPLAUD THE CROWN PRINCE, I APPLAUD THE FOREIGN MINISTER FOR COMING HERE, FOR BEING A PART OF IT. WE BELIEVE THAT TOGETHER WE CAN WORK TOWARD A PEACE THAT BENEFITS EVERYONE, AND WE BELIEVE THERE ARE THINGS WE CAN BE DOING NOW TO BENEFIT THE COUNTRIES AND THE PEOPLES ECONOMICALLY IN WAYS THAT STRENGTHEN THEIR INNER SENSE OF SECURITY AND COMMITMENT TO THIS REMARKABLE PROCESS.

I'D LIKE NOW TO OFFER THE MICROPHONE FIRST TO THE CROWN PRINCE, AND THEN TO THE FOREIGN MINISTER.

PRINCE HASSAN: THANK YOU VERY MUCH.

MR. PRESIDENT, FOREIGN MINISTER, LADIES AND GENTLEMEN OF THE PRESS, THERE IS A TIDE IN THE AFFAIRS OF MEN WHICH, TAKEN AT THE FLOOD, LEADS ON TO FORTUNE; OMITTED, ALL THE VOYAGE OF THEIR LIFE IS BOUND IN SHALLOWS AND IN MISERIES. ON SUCH A FULL SEA ARE WE NOW AFLOAT.

THE VOYAGE WE HAVE EMBARKED UPON, MR. PRESIDENT, IS GUIDED BY IMPORTANT LANDMARKS: THE COMMON AGENDA, INCLUDING THE RIGHTS OF REFUGEES ACCORDING TO INTERNATIONAL LAW, THE PALESTINIAN-ISRAELI DECLARATION OF PRINCIPLES AND ITS IMPLEMENTATION WITHIN THE AGREED TIMETABLE. BUT WHAT IS MORE IMPORTANT IS THE COMMITMENT TO MOMENTUM. AND PARTICIPATING TODAY THROUGH YOUR KIND HOSPITALITY AT THE DONORS' CONFERENCE, I WAS HEARTENED TO FEEL THAT THE COMMITMENT TO PEACE IN THE MIDDLE EAST IS TRULY UNIVERSAL.

WE HOPE THAT THIS COMMITMENT AND THIS PARTNERSHIP CAN BE MAINTAINED THROUGH YOUR PERSONAL INTEREST AND GUIDANCE, MR. PRESIDENT. AND TO THAT EFFECT I WOULD ENDORSE THE FERVENT DESIRE FOR REALIZING THE FUNCTIONAL ROLE THAT JORDAN SEEKS TO PLAY. I AM HAPPY TO WELCOME THE CONCEPT OF AN ECONOMIC WORKING GROUP WITHIN THE CONTEXT OF OUR SEARCH FOR PEACE, THE PEACE PROCESS, AND, INDEED, TO COMMIT MYSELF TO WHEREVER AND WHENEVER POSSIBLE FURTHERING THE HUMANITARIAN NEEDS OF PEOPLE WITHOUT DISCRIMINATION IN JORDAN, IN THE PALESTINIAN CONTEXT, AND IN THE WIDER REGIONAL CONFLICTS. I HOPE THAT INTERSTATE AGREEMENTS ON THESE PRINCIPLES, THESE EARLY FUNCTIONAL STEPS WILL LEAD IN THE MONTHS AHEAD AND, INDEED, IN THE YEARS AHEAD TOWARDS A CONSOLIDATION OF A MUTUAL UNDERSTANDING OF SHARED PEACE IN A REGIONAL COMMUNITY WHERE HOPE IS SHARED BY ALL ON THE GROUND.

BUT I HAVE TO SAY IN A WORD OF CAUTION THAT TO THE PEOPLE OF THE MIDDLE EAST ON THE GROUND IN OUR CITIES, IN OUR VILLAGES, WHERESOEVER AND WHOMSOEVER THEY MAY BE, IN OUR REFUGEE CAMPS, IN THE OCCUPIED TERRITORIES, AND IN JORDAN, IN JERUSALEM, WHERE THE BELIEVERS ESPECIALLY OF THE ABRAHAMIC FAITH SHARE IN THE VISION AND THE HOPE OF PEACE, THERE IS MUCH TO BE DONE. AND I BELIEVE THAT WE HAVE TO COMMIT OURSELVES TO A WORK ETHIC FOR PEACE

RATHER MORE THAN FURTHER OPPORTUNITIES TO SHARE BEFORE THE CAMERA OUR COMMITMENT IN STATEMENTS WHICH I HOPE WILL BE REALIZED. BUT AGAIN, I WOULD STRESS THAT HOPE NEEDS TO BE EFFECTIVELY REALIZED THROUGH COMMITMENT AND HARD WORK ON THE GROUND.

I THANK YOU, MR. PRESIDENT.

THANK YOU, FOREIGN MINISTER.

MIN. PERES: MR. PRESIDENT, YOUR ROYAL HIGHNESS, I WOULD LIKE TO THANK YOU, MR. PRESIDENT, FIRST OF ALL FOR ENABLING US TO RETURN TO WHAT WE USED TO BE RATHER THAN HISTORY AND TO WHAT WE SHOULD BE: NEIGHBORS IN ECONOMY. IT IS A VERY MOVING OCCASION, I THINK, FOR OUR PEOPLE, I HOPE FOR THE REST OF THE MIDDLE EAST. AND UNDER THE VERY DEVOTED AND WISE HAND OF THE UNITED STATES I DO BELIEVE THAT THE TWO PEOPLE ON BOTH SIDES OF THE JORDAN RIVER WILL HAVE TODAY A NEW HOPE AND A NEW OPPORTUNITY.

WE HAVE HAD THE SAME FATHER: ABRAHAM. WE SHARE THE SAME RIVER: THE JORDAN. WE HAVE THE SAME SEA: THE RED SEA. WE ARE SHARING THE SAME TREASURE, WHICH IS CALLED, UNFORTUNATELY, THE DEAD SEA. ALL THESE ARE HISTORIC TREASURES. THEY WERE BLESSED WITH HOLINESS. NOW WHAT WE WANT TO DO IS TO TRANSLATE A GREAT HISTORIC TRADITION INTO A NEW ECONOMIC ENDEAVOR.

I THINK IN A WORLD THAT WAS SO SKEPTICAL THE CLINTON ADMINISTRATION AND THE PEOPLE IN THE MIDDLE EAST ARE TRYING TO SHOW THAT WE CAN DO IT DIFFERENTLY, BETTER, MOVINGLY, SERIOUSLY, WITH GREAT HOPE AND GREAT DEPTH. MAY THE LORD BLESS ALL OF US FOR SERVING HIM RIGHT HISTORICALLY AS WELL AS POLITICALLY.

I WOULD LIKE ALSO TO THANK THE SECRETARY OF STATE, MR. CHRISTOPHER, FOR TRYING TO DO IN HIS OWN QUIET WAY TO HELP US TO BUILD A NEW REAL DRAMA IN THE ANNALS OF OUR REGION.

THANK YOU VERY MUCH, MR. PRESIDENT.

PRESIDENT CLINTON: THANK YOU.

LET ME SAY FIRST OF ALL TO REITERATE ONE OF THE THINGS THAT THE CROWN PRINCE HAS SAID, THIS WORKING GROUP THAT WE HAVE AGREED TO SET UP WILL CLEARLY OPERATE WITHIN THE FRAMEWORK AND THE CONTEXT OF THE PEACE PROCESS AND NOT INDEPENDENT OF IT BUT WILL FOCUS ON THE ECONOMIC AND THE ENVIRONMENTAL ISSUES I HAVE MENTIONED.

SECOND, I APPRECIATE WHAT THE FOREIGN MINISTER SAID ABOUT THE SECRETARY OF STATE. IN THE PRIVACY OF OUR MEETING HE SAID THAT TODAY'S SPEECH BY THE SECRETARY OF STATE WAS OUTRAGEOUS BECAUSE IT WAS THE MOST EXPENSIVE IN MEMORY. HE RAISED MORE THAN A MILLION DOLLARS FOR EVERY MINUTE HE TALKED TODAY -- (LAUGHTER) -- WHICH I APPRECIATED.

AND FINALLY, LET ME SAY THIS WAS SOMEWHAT TO MY CHAGRIN, BUT ONE OF THE MANY MATTERS THAT THE CROWN PRINCE AND THE FOREIGN MINISTER AGREED ON IN THE MEETING IS THAT THEY WOULD NOT TAKE ANY QUESTIONS TODAY, BUT I COULD. SO HERE I AM. (LAUGHS.)

Q MR. PRESIDENT, WHAT ABOUT THE ARAB BOYCOTT? (OFF MIKE) -- ABOUT WHETHER TO CONTINUE THE ARAB BOYCOTT. (IT IS ?) OPPOSITE OF THE KIND OF ECONOMIC COOPERATION YOU'RE GETTING IN THE -- (OFF MIKE).

PRESIDENT CLINTON: WELL, I THINK FIRST OF ALL THEY HAVE AGREED TO SIGN COMMON ECONOMIC OBJECTIVES WHICH THEY CAN PURSUE AND SEEK INVESTMENT FOR FROM ALL AROUND THE WORLD, AND THEY'VE ASKED US TO HELP THEM DO THAT. AND SO WE INTEND TO. OBVIOUSLY THE REGION CAN GROW MORE RAPIDLY WHEN ALL ITS PARTNERS CAN TRADE WITH ONE ANOTHER AND INVEST IN ONE ANOTHER. I THINK THE STATEMENT, THOUGH, OF THE COUNTRIES IN CONTINUING THEIR POSITION IS NOT ALTOGETHER DISCOURAGING. OBVIOUSLY, AS YOU KNOW, THE UNITED STATES WANTED THE BOYCOTT LIFTED NOW, BUT, BASICALLY, THEY WERE SAYING WE HAVE TO FINISH THE PEACE PROCESS. WELL, WE ALL AGREE WITH THAT. ISRAEL AGREES WITH THAT. NO ONE DISPUTES THAT. AND SO, I DON'T WANT US TO BE DETERRED.

THIS IS A REALLY HISTORIC DAY. WE HAVE THIS MEETING AND THE AGREEMENT COMING OUT OF IT. WE HAVE THE REMARKABLE DONORS' CONFERENCE TODAY AND THE RESULTS COMING OUT OF THIS. WE ARE MOVING THIS PROCESS VERY QUICKLY, AND I AM CONFIDENT THAT IN THE COURSE OF TIME, WE'LL GET THE BOYCOTT LIFTED.

YES, WOLF?

Q MR. PRESIDENT, NOW THAT YOU'VE BROUGHT ISRAEL AND THE PLO TOGETHER HERE ON THE WHITE HOUSE LAWN AND ISRAEL AND JORDAN TODAY, WHAT ARE THE PROSPECTS OF BRINGING ISRAEL AND SYRIA TOGETHER HERE AT THE WHITE HOUSE?

PRESIDENT CLINTON: I THOUGHT YOU WERE GOING TO ASK ME IF I COULD GET BOTH PARTIES TOGETHER IN THE CONGRESS ON A HEALTH CARE PLAN.

WELL, I'M HOPEFUL. WE HAVE TO TAKE THESE THINGS AS WE CAN, BUT I'M QUITE HOPEFUL. I WILL SAY AGAIN, I AM COMMITTED TO FINISHING THE PEACE PROCESS. I HAVE TOLD PRESIDENT ASAD THAT. I HAVE MADE IT CLEAR TO PRIME MINISTER HARIRI. WE MET AT THE UNITED NATIONS AND DISCUSSED LEBANON. NOTHING THAT PRIME MINISTER RABIN OR FOREIGN MINISTER PERES HAS SAID TO ME LEADS ME TO BELIEVE THAT THEY HAVE A DIFFERENT POSITION.

BUT I WILL SAY AGAIN, THE MOST IMPORTANT THING WE CAN DO AT EACH STEP ALONG THE WAY IS TO BUILD THE SUPPORT AMONG THE ORDINARY PEOPLE OF ISRAEL, AMONG THE PALESTINIANS, AMONG THE JORDANIANS FOR THE AGREEMENTS THAT HAVE BEEN MADE, FOR THE PROCESSES THAT

ARE UNDERWAY SO THAT PEOPLE ALL OVER THE MIDDLE EAST HAVE A GREATER SENSE OF CONFIDENCE AND SECURITY ABOUT WHAT HAS BEEN AGREED TO AND WHAT IS BEING DONE. THE CROWN PRINCE MADE A VERY IMPORTANT POINT THAT I THINK NEEDS TO BE REITERATED. WE ARE TRYING TO MAKE OUR STATEMENTS BRIEF AND OUR ACTIONS AND COMMITMENTS LONG. AND THAT IS WHAT WE HAVE TO DO.

AND SO, I UNDERSTAND THAT THIS WHOLE THING HAS TO BE FINISHED, BUT TO FINISH IT, TO GET TO THE END, WE HAVE TO ABSORB THE FULL IMPLICATIONS OF THE ENORMITY OF THE THINGS WHICH HAVE BEEN DONE AND IMPLEMENT THEM IN A WAY THAT KEEPS THE SUPPORT FOR THE PROCESS GOING. AND I AM COMMITTED TO FINISHING IT WITH ALL PARTIES JUST AS -- MORE SO THAN WHEN WE BEGAN.

Q HOW MUCH OF THE MONEY THAT WAS (PRODUCED ?) TODAY AT THE DONORS' CONFERENCE WILL OR SHOULD GO TO JORDAN? OR WILL ALL OF THIS GO EXCLUSIVELY TO THE PALESTINIANS? AND, IF SO, WHAT WILL ISRAEL AND JORDAN BE COOPERATING ON?

PRESIDENT CLINTON: WELL, WHAT WE'RE GOING TO DO, WE'RE GOING TO -- THIS COMMITTEE IS GOING TO COME UP WITH A WHOLE DIFFERENT ECONOMIC AGENDA FOR ISRAEL AND FOR JORDAN AND FOR HOW TO DEAL WITH THE OVERLAPPING PALESTINIAN ISSUES, AND THERE ARE SOME OVERLAPPING ONES WHICH MIGHT LEAD TO SOME DIFFERENT DECISIONS DOWN THE ROAD ABOUT WHAT WE DO WITH COMMITMENTS THAT HAVE ALREADY BEEN MADE. BUT I THINK THAT WE NEED A WHOLE DIFFERENT ECONOMIC AGENDA THERE.

I THINK, FOR EXAMPLE, YOU KNOW, I'M -- AS YOU KNOW, I'M EXTRAORDINARILY EXCITED ABOUT THIS GROUP OF AMERICAN JEWISH AND ARAB AMERICAN BUSINESSPEOPLE WE GOT TOGETHER WHO WANT TO SEE AN ENORMOUS PRIVATE SECTOR COMMITMENT IN THE MIDDLE EAST. THEY ARE PARTICULARLY INTERESTED IN WHAT CAN BE AGREED UPON BETWEEN ISRAEL AND JORDAN AND WHETHER THEY COULD PLAY A ROLE IN THAT. SO, I WOULDN'T RULE OUT ANYTHING.

BUT THE PURPOSE OF THE DONORS' CONFERENCE TODAY WAS TO GIVE LIFE AND MEANING AND REALITY TO THE AGREEMENT WE SAW BETWEEN ISRAEL AND THE PLO. THERE WILL HAVE TO BE OTHER INVESTMENTS, OTHER COMMITMENTS THAT WILL HELP TO DEAL WITH THE PROBLEMS OF JORDAN, INCLUDING THE ENORMOUS PROBLEM JORDAN HAS OF ACCUMULATED DEBT. THERE NEEDS TO BE SOME DEBT RELIEF FOR JORDAN, AND THE UNITED STATES WILL SUPPORT THAT. AND THERE ARE A WHOLE LOT OF OTHER THINGS THAT WE NEED TO BE DOING ON THAT.

YES?

Q (OFF MIKE.)

PRESIDENT CLINTON: THAT'S A QUESTION THAT I HAVEN'T ANSWERED AND SHOULDN'T ANSWER. ANYTHING REGARDING THE ORGANIZATIONAL -- THE POLITICAL ORGANIZATION OF THE MIDDLE EAST, THAT'S A DECISION

THAT WILL HAVE TO BE MADE BY THE PARTIES THEMSELVES. THE UNITED STATES WILL SUPPORT THE PROCESS AND WILL SUPPORT THE DECISIONS OF THE PEOPLE THERE.

THANK YOU.

END

תקשורת וושינגטון

תמוצה: שדח, סשהח, @ (רהט), @ (שדבט), מנכל, ממנכל, סמנכלשלום,
רביב, ר/מרכז, מצב, @ (רם), @ (ר'אגת), תכנון,
ממד, מצפא, סמנכלתקשורת, תקשורת, @ (דוצ), רחטמזת, ישראלערב

סססס

233:חוזם, אאאא

אל: רחמש/28

מ-: וושינגטון, נר: 8, תא: 011093, זח: 1318, דח: מ, סג: בל,

בבבב

בלמס/מידו

תאריך: 1 אוקטובר 1993

אל: תפוצת תקשורת

דע: לש- רוה"מ

לש- שח"א

קונכ"לים

מאת: תקשורת, וושינגטון

Handwritten signature in red ink, possibly reading 'Warren Christopher'.

הנדון: דברי מזכיר המדינה כריסטופר בפתח ועידת התורמים

REMARKS BY U.S. SECRETARY OF STATE WARREN CHRISTOPHER AT THE
OPENING OF THE MIDDLE EAST DONOR CONFERENCE DEPARTMENT OF STATE,
FRIDAY, OCTOBER 1, 1993

SEC. CHRISTOPHER: DELEGATES AND FRIENDS, FOR THOSE OF YOU WHO I
MAY NOT HAVE HAD A CHANCE TO MEET YET, I'M WARREN CHRISTOPHER,
SECRETARY OF STATE, AND ONE OF THE CO-CHAIRS OF THIS EVENT.

THE SIGNING OF THE PEACE AGREEMENT TWO WEEKS AGO CHALLENGES ALL
OF US TO SEIZE THE MOMENT AND CONVERT IT INTO A TRUE TURNING
POINT IN THE TROUBLED HISTORY OF THE MIDDLE EAST. WHEN THAT
MOVING CEREMONY ENDED AND THE CAMERA LIGHTS FADED, THE ESSENTIAL
AND PRACTICAL TASK OF BUILDING PEACE HAD JUST BEGUN. WE'RE HERE
TODAY REPRESENTING PEOPLE FROM THE REGION AND ALL AROUND THE
WORLD TO HELP THOSE WHO HAD THE COURAGE TO SIGN THE
ISRAELI-PALESTINIAN AGREEMENT. INDEED, WE MUST HELP THEM
TRANSFORM THE DECLARATION OF PRINCIPLES INTO NEW REALITIES ON
THE GROUND.

FOR THE ISRAELIS AND THE PALESTINIANS, THE URGENT AND HARD WORK
OF RECONCILIATION AND RECONSTRUCTION HAS ONLY BEGUN. WE MUST
HELP THEM DEMONSTRATE THE TANGIBLE BENEFITS OF PEACE, AND WE
MUST DO SO QUICKLY IF THE ADVOCATES OF PEACE ARE TO BE
STRENGTHENED AND THE ENEMIES OF PEACE ARE TO BE ISOLATED AND
DISCREDITED.

BY MEETING HERE TODAY, AND MORE IMPORTANTLY, BY AGREEING TO ACT
NOW, WE SEND A POWERFUL SIGNAL TO THE ARABS AND ISRAELIS ALIKE

THAT THE INTERNATIONAL COMMUNITY WILL NOT LET PEACE FAIL. FORTY-SIX COUNTRIES AND ORGANIZATIONS ARE REPRESENTED HERE TODAY FROM ALL AROUND THE WORLD, ONE OF THE FIRST DONOR CONFERENCES -- INDEED, PERHAPS THE FIRST, IN MY KNOWLEDGE -- WHERE PEOPLE HAVE VOLUNTEERED TO ATTEND, AND LET ME SAY WE'RE GRATEFUL TO ALL OF YOU FOR ATTENDING.

I KNOW THAT NO ONE WILL MIND IF I SINGLED OUT FOR PARTICULAR APPRECIATION THE ATTENDANCE OF NORWAY AND FOREIGN MINISTER HOLST??, WHO CONTRIBUTED SO MUCH TO MAKING THE CEREMONY ON THE WHITE HOUSE LAWN POSSIBLE AND, IN EFFECT, THIS DAY POSSIBLE. YOUR PRESENCE HERE AND YOUR IMMEDIATE RESPONSE TO OUR INVITATION CLEARLY DEMONSTRATES AN OUTPOURING OF MORAL AND POLITICAL SUPPORT FOR THE AGREEMENT AND FOR A COMPREHENSIVE PEACE SETTLEMENT. OF COURSE, OUR RESPONSIBILITIES DO NOT END WITH CELEBRATION. NOW WE MUST ALL DELIVER THE NECESSARY ECONOMIC BACKING. OUR PLEDGES MUST BE REAL, AND THEY MUST BE TRANSLATED RAPIDLY. THE STRUCTURES WE CREATE TO ORGANIZE AND DISPENSE THE ASSISTANCE MUST BE FLEXIBLE AND EFFECTIVE, AND THE ISRAELI-PALESTINIAN STRUCTURES FOR RECEIVING ASSISTANCE MUST BE CAPABLE OF ABSORBING IT AND USING THE ASSISTANCE EFFICIENTLY AND CREDIBLY.

THIS CONFERENCE DEMONSTRATES OUR COLLECTIVE RECOGNITION OF THE HISTORIC MOMENT AND THE NEED TO DO ALL WE CAN TO MAKE IT AN IRREVERSIBLE TURNING POINT IN HISTORY. THIS EXTRAORDINARILY DIVERSE GATHERING OF NATIONS AND INSTITUTIONS TESTIFIES TO THE BREADTH AND THE DEPTH OF THAT COMMITMENT. IT SHOWS THAT THOSE WHO MAKE THE POLITICAL INVESTMENT IN NEGOTIATIONS WILL REAP THE DIVIDENDS OF INTERNATIONAL SUPPORT. THOSE, ON THE OTHER HAND, WHO CHOOSE VIOLENCE AND REJECTIONISM WILL FIND ONLY ISOLATION AND FAILURE.

THE UNITED STATES IS PROUD TO REMAIN A FULL PARTNER FOR PEACE. WE CONGRATULATE THE ISRAELIS AND THE PALESTINIANS FOR MAKING THE NEGOTIATIONS WORK, AND WE PLEDGE OURSELVES TO CONTINUE OUR ACTIVE AND DETERMINED EFFORTS TO BUILD UPON THESE AGREEMENTS AND TO ACHIEVE A COMPREHENSIVE PEACE.

A VITAL LEADER IN AMERICA'S ROLE IS OUR TREASURY SECRETARY, MY COLLEAGUE AND FRIEND, LLOYD BENTSEN. I'M VERY PLEASED THAT SECRETARY BENTSEN IS HERE TODAY AND THAT HE IS GOING TO BE APPLYING HIS VERY CONSIDERABLE TALENTS TO THIS EFFORT. SECRETARY BENTSEN WILL BE MAKING REMARKS IN JUST A FEW MOMENTS.

BUT I WANT TO WELCOME YOU ALL TO THE DEPARTMENT OF STATE AND LOOK FORWARD TO WORKING WITH YOU IN THIS HISTORIC COLLECTIVE ENDEAVOR TO PROMOTE PEACE IN THE MIDDLE EAST.

NOW I'M PLEASED TO INTRODUCE THE FINANCE MINISTER OF THE RUSSIAN FEDERATION, MR. BORIS FEDEROV, TO ADDRESS THE CONFERENCE. COOPERATION BETWEEN THE UNITED STATES AND OUR COSPONSOR, RUSSIA,

HAS HELPED TO MAKE THE BREAKTHROUGH POSSIBLE, AND WE'LL BE
WORKING TOGETHER TO ACHIEVE A COMPARABLE PROGRESS IN THE FUTURE.
END

תקשורת, וושינגטון

תפוצה: שחח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, סמנכלשלו, רביב, ר/מרכז, מצב, @ (רם), @ (אמן), @ (ר' אגה),
תכנון, ממד, מצפא, פרנ, רחטמזת, ישראלערב,
ערן, כלכליתב', סמנכלתקשורת, תקשורת, שרהאוצר,
@ (דוצ), @ (מתאמטחים), @ (עמית475)

סססס

CONSULATE GENERAL
OF ISRAEL IN LOS ANGELES

הקונסוליה הכללית של
ישראל בלוס-אנג'לס

בלת"ס - מ"ד

7 2 1020
7 1 43

20 בספטמבר 1993
ה' בתשרי תשנ"ד

אל: ממוכ"ל תהליך שלום
מנהל מצפ"א
מנהל תפוצה
דע: לשכת שר החוץ
לשכת סגן שר החוץ
לשכת ממוכ"ל
ממוכ"ל
ציר הסברה וושינגטון
קומוכ"ל נ"י
מאת: סגן קומוכ"ל לוס אנג'לס

הנדון: חגיגת התחילת היהודים בעירי שלום של ממשלת ישראל
בחמשן למברק נר - 101

מצ"ב המודעות שעליהן דיווחתי במברק הנ"ל.

בברכת שנה טובה
וגמר חתימה טובה,
3/10/93 (כ"א)
צוריאל דפאל

לתיאור התקנים
2/10/93

שהח 2
יפה 1
סשה 1
מנח 1
מנח 1
מנח 2
מנח 1
מנח 1
מנח 1
מנח 1
מנח 2

(13)

OF PEACE.

During these important days between Rosh Hashannah and Yom Kippur, and at this awe filled moment in history, we pray that this be a year of peace.

We support the peace initiative of Israel's government under the leadership of Prime Minister Rabin. This agreement reached with the PLO is a breakthrough of historic proportions, making a permanent peace possible between Israel and the Palestinians and encouraging progress in the negotiations between Israel and its Arab neighbors.

We recognize there are powerful forces, both within Israel and among the Palestinians, that oppose the initiative and seek to undermine the accords. While there are risks inherent in this process, it is clear that any movement toward peace requires that risks be taken. This agreement represents a pragmatic, responsible and potentially effective solution.

We stand with the Israeli government on its courageous and visionary action. As Yom Kippur approaches, may peace be upon us and all of Israel.

Lynn Bellak
Thomas Blid
Abby Lee Burpee
Alexa Brody
Mendel Brundy
Rabbi Deborah Ruth Feinstein
Dr. Philip G. Bross
Professor Gerald Rubin
Ben Byrd
Judy Fran-Byrd
Rabbi Harold F. Casavler
Rebecca Meyer Orr
Lesley Chapman
Jack Orlow
Richard Clemen
Bonnie Adler Cohen
Rabbi Hilda Cohen
Bibi Cohen
Mira Oshry
Eli Oshry
Catherine E. Oshry
Cantor Laura T. Oron
Rabbi Sue Lavi Elwell
Robert Edman
Dr. Tamara C. Edwards
Rabbi Harvey J. Feld
Rabbi Allen Fischling
Eob Goch
Rabbi Robert T. Gun
Richard Geisberg
Mildie Geisberg
Rabbi Laura Geller
Dr. Shoshanna Gendlerman
Robert J. Geert
Alan Gheitzman
Dorsey Goldberg
Francis Goldblum
Barbara Goldstein
Mia Goldstein
Rabbi Harold Goldstein
Rabbi Donald Gore
Norman Green
Rachel Green
Ivy Greenstein
Rabbi Marvin Green

Mark Horak
Miriam Horak
Israel Ollie
Joan Patsy Ostrow
Bessie Foster
Paul Penzler
Carol Plotkin
Jay Plotkin
Rabbi Arnold Rachlis
Rabbi Sanford Ragins
Rabbi Steven Carr Rodden
Rabbi John L. Rosenc
A. Bruce Rost
Abner Schindler
Markus Schuster
Nath Shira
Rabbi Harold M. Schulwitz
Diane Schuster
Jack Schuster
Rabbi Chaim Seidman-Feller
Rabbi Richard I. Shapiro
Betty W. Shriberman
Stanley K. Shriberman
Evie Lutz Shlonsky
Carla Singer
Marc Sinsky
Arthur P. Stein
Edith Stein
Susan Jacoby Stern
Nessi Shternberg
Mimi Strauss
Savina Teubal
Rabbi Leonard Thal
Catherine Unger
Leonard Unger
Rabbi Max Vorspan
Rabbi Herbert Weinberg
Sanford Weiner
Sydney Weisman
Howard Weinsky
Adam Wexler
Guy Wexler
Rabbi Michael A. White
Gordon Yaker
Rabbi Isiah Zelik

1020 2) 8 2nd 4 83

1020 2) 8 5 13

מזל טוב!

We Congratulate
PRIME MINISTER RABIN and FOREIGN MINISTER PERES

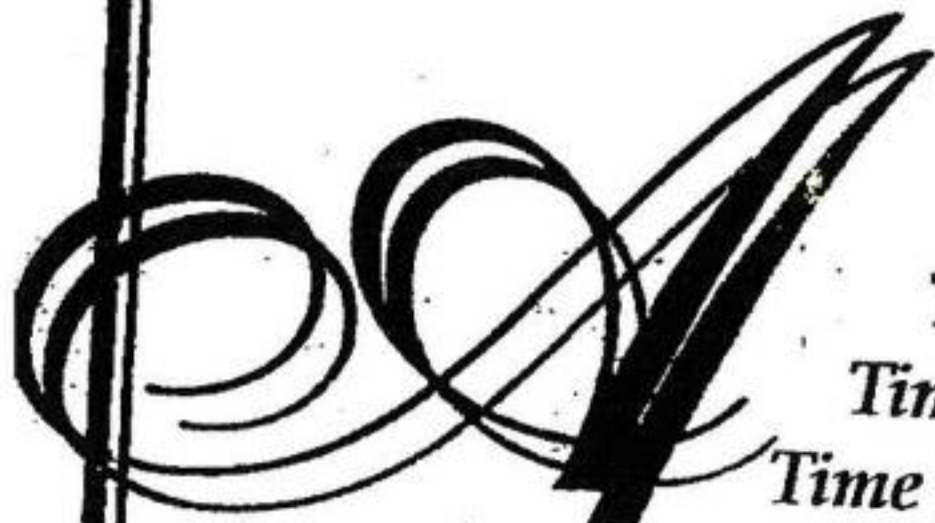
ARCHITECTS OF PEACE

and applaud their untiring efforts to
bring about a bright future
for a new Middle East.

Labor Zionist Alliance
Jewish Labor Committee
Habonim Dror

Na'amat USA
American for a Progressive
Israel / Hashomer Hatzair

ents

*Time For Peace
Time For Hope
Time For New Possibilities*

As progress toward peace in the Middle East dramatically unfolds, Israeli Foreign Minister Shimon Peres has returned to Jerusalem to participate in crucial debates in the Knesset on the peace process.

C

1020 21 8 JUN 6 53

Since events will not allow Mr. Peres to visit Los Angeles at this time, we urge all members of our community to celebrate this momentous Jewish New Year 5754 by reflecting on the history we have witnessed this week and by adding your prayers to those of people of good will the world over, for the new possibilities for a lasting peace and prosperity for Israel and its Middle Eastern neighbors.

Pace, peace to him that is far off and to him that is near . . ."

— Isaiah 57:19

Jewish Federation Council of Greater Los Angeles
6505 Wilshire Boulevard, Los Angeles, CA 90048-4948
(213) 852-1234

10120 218 JUN 7 89

AIPAC Replies

Several recent articles in The Jewish Journal did not accurately reflect AIPAC's position, and we welcome the opportunity to share our views.

The developments in the peace process during the last weeks have been overwhelming, and we all feel a sense of hope that this opportunity becomes the turning point for Israel and her Arab neighbors to live peacefully.

For years AIPAC has worked tirelessly to achieve close U.S.-Israel relations because we believe it to be vital U.S. policy and a stimulus to peace in the Middle East.

The U.S. commitment to Israel's security through direct assistance and strategic cooperation is one of the factors that led Israel's Arab neighbors to the realization that they must settle their differences at the negotiating table, not on the battlefield.

Israel has shown that it is prepared to take a substantial risk for peace while, in the words of Prime Minister Rabin, devoting itself "110 percent to the security of every Israeli." One factor that enabled Israel to take significant risks for peace is the fortitude of the U.S. relationship, and we applaud President Clinton's commitment that the U.S. will do everything it can to minimize these risks.

At the same time, we welcome the Israeli decision of the PLO to renounce terror and confrontation with Israel and take the path of coexistence and peaceful resolution of disputes. The U.S. had announced its intention to reopen a dialogue with the PLO, and we believe that it is appropriate and within the intention of the law to do so under these changed circumstances, while remaining vigilant in monitoring the future compliance of the PLO with the commitments that it has undertaken.

AIPAC's membership is comprised of conservatives and liberals, Democrats and Republicans, supporters of Labor and Likud — indeed every part of the political and religious spectrum — and we wholeheartedly support this peace process. What unites us is the understanding that the pro-Israel community must stand by the elected Government of Israel in this uncertain but hopeful period now more than ever.

Steven Grossman
President

Jonathan Mitchell

Southwest Regional Vice President

The American Israel Public Affairs Committee

ס"ג: כללים

אל: תמונת תקשורת אר"ב

ת"ח:

דע: כסחון - יועץ שהב"ט לתקשורת, דו"צ, אמ"נ/קט"ח (22) (העכירונא)

1124

Handwritten notes in red ink, including a large 'A' and '219'.

מאת: עתונות, ניו יורק

Key to Israel-P.L.O. Pact Is Seen in Economic Ties

By CLYDE HABERMAN with CHRIS HEDGES
Special to The New York Times

JERUSALEM, Sept. 17 — Israeli political leaders have talked this last week of lowering trade barriers and building new roads to create what Foreign Minister Shimon Peres called "a triangle of political triumph and economic prosperity" among Israel, Jordan and the Palestinians.

But if the transition to Palestinian self-government is to succeed, the economy of the occupied territories will have to remain umbilically tied to Israel for at least the next few years, even if it means keeping neighboring Jordan on the sidelines, Israeli and Palestinian economists say.

Economists and business leaders here caution that the key to success for the new deal struck by Israel and the Palestine Liberation Organization lies in rapid economic progress in the Gaza Strip and West Bank. People there will have to see their daily lives improve almost right away, they say.

And to do that, they add, there is no alternative but to maintain and even strengthen the already considerable economic links between the territories and Israel. These ties might be expected to grow anyway, although economists say that nationalist politics among Palestinians could force their leaders into trying to put up barriers with Israel that may not make economic sense.

A Pall Over Jordan

Economists see the close links between Israel and the Palestinians persisting through the next five years of planned self-rule and probably beyond, when the Palestinians may have achieved their hoped-for independent state. This prospect of close Israeli-Palestinian cooperation has cast a pall over Jordan, which fears that it will become the odd man out.

Jordanian officials worry that Israel will continue to enforce a trade embargo that keeps Jordanian products out of the West Bank and Gaza, depriving the hard-pressed kingdom of potential revenues estimated at \$300 million a year. In addition, Government planners in Amman view the new Palestinian "entity" that is being born as a possible drain on their own economy, attracting large amounts of foreign aid and investment, perhaps including huge cash flows from Palestinians in Jordan and elsewhere.

Their concerns were not eased by President Clinton's disclosure in a phone conversation with King Hussein on Wednesday that the United States

New York Times
Front Page

18-9

1

שם השוכח

10-9

מפא"י (2) סוכנות תקשורת (1)
דס (1) אמ"נ (4) אומ"ן (2)

מנכ"ל (2) סוכנות (1)
מח"ד (4) מוכ"ז (1) ממו"ד (1)

108

שח"ח (2) סט"ח (1) רח"ט (1)
תקשורת (2) סוכנות (1)
288 (1) מוט"ס (1) צנזורה (1) דו"צ (1)

Handwritten notes at the bottom left.

would release \$30 million in 1993 aid to Amman that had been frozen, now that Jordan and Israel have signed a negotiating agenda for their part of the Middle East peace talks.

Rather, the Jordanians watch in despair as the United States and Europe talk about raising hundreds of millions of dollars for the Palestinians, and never mention Jordan, which they say is still paying for its pro-Iraq sympathies during the Persian Gulf war.

'Wretched Gulf War'

"I am excluded from the discussion, and have been since that wretched gulf war," said Crown Prince Hassan, heir to the throne. "But you can't continue to ignore us at the same time you expect us to participate."

But in Israel and the territories, economists and business leaders argue that the realities of the last quarter of a century cannot be made to disappear with a finger snap. The economic fate of Gaza and the West Bank has been tied to Israel since the 1967 Middle East war. Those links will have to be maintained and perhaps even thickened, they say, if Palestinians are to see immediate economic benefits that may go far to determine whether the new peace plan succeeds or fails.

'Like Siamese Twins'

Day to day, these experts assert, it means that tens of thousands of Palestinians from the territories must be allowed into Israel to work, even though some Israelis may raise security objections. And cheap Palestinian agricultural products and textiles must have access to markets in Israel, even though Israeli farmers and factory owners are sure to protest a lowering

1204 2
of protectionist barriers that have shielded them from competition.

"To me, the two economies are like Siamese twins," said Danny Gillerman, president of the Federation of Israeli Chambers of Commerce. "If you separate them, one of them will die, and it is obvious that that one will be the Palestinian economy."

A continuing Israeli refrain to the Palestinians goes like this: Our \$60 billion-a-year economy dwarfs yours of \$3 billion, about one-third of which de-

Jordan fears that it will be odd man out economically.

pend on income earned in Israel. In short, you need us more than we need you, for at the start you will not have the wherewithal to export products on your own to Europe and beyond. And don't expect much help from Arab countries in terms of jobs and markets, including Jordan, which has a gross national product of only \$3.7 billion a year, on a per-capita basis smaller than even that of impoverished Gaza.

"For growth, the Palestinians must have open borders with Israel," said Prof. Haim Ben-Shahar, an economics consultant who supervised a Finance Ministry study on the subject that is likely to become Government policy. "They can compete with Israel in areas like agriculture, textiles and plastics because of cheap labor. That advantage disappears for them if they want to market their goods in Jordan."

NYT
18-9

(2)

In the territories, widespread mistrust of Israel remains, a concern that the Israelis' real goal is to perpetuate through relative economic power the dominance that they have maintained by military force since capturing Gaza and the West Bank in 1967.

Nonetheless, Palestinian economists agree with their Israeli counterparts that the establishment of Palestinian self-rule cannot be accompanied by an economic parting of the ways.

"Linkage in a state of mutual dependency is practically inevitable," said Prof. Hisham Awartani, an economics professor at An Najah University in the West Bank city of Nablus. But results must come quickly, he added.

How Much Money Is Needed?

In the last few weeks, as the peace agreement between Israel and the Palestine Liberation Organization moved startlingly from implausible rumor to signed reality, considerable attention has been focused on how many billions of dollars will have to be poured — and from where — into the territories to meet basic needs like water, housing, health care and sewers.

Housing is especially critical in overcrowded Gaza, a narrow coastal strip with some 800,000 residents, including 350,000 who are squeezed into eight main refugee camps.

The camps have existed for decades, held forth by Palestinians and Arab states as living symbols of their loss of land to Israel when it came into being in 1948. But now that the P.L.O. recognizes Israel, it in effect has acknowledged that those refugees and their children and grandchildren are in Gaza to stay, and therefore the camps lose their significance.

Thousands of Apartments

This means tearing down the camps and building tens of thousands of new apartments, and that will be expensive — not to mention the cost of other basic elements of infrastructure.

A World Bank report estimates that, in all, \$3 billion will be needed over the next eight years for both Gaza and the West Bank. Far more ambitious is a P.L.O. plan that calls for an infusion of \$11.6 billion by the year 2000, with \$2.5 billion said to be needed right away to invigorate the anemic Palestinian economy.

President Clinton has already begun rattling the cup in front of probable donors like Western Europe, Japan and oil-rich Arab countries to put together an emergency fund of \$590 million for start-up costs. Thus far, commitments have been scarce, although Scandinavian countries pledge \$140 million in aid over the next four years and the European Community is considering a five-year package of loans and grants worth \$600 million.

In the meantime, Jordan worries not only that it will see precious little of this aid but also that Palestinian money will move in a rush from the kingdom to the territories. The Government in Amman is considering restrictions on the amounts that depositors may withdraw from Jordanian banks. And officials there caution that a deterioration in living standards could have dire consequences for a country where unemployment is already at 25 percent and one-third of the 4.1 million people fall below the official poverty line.

In Israel and the territories, economists say that while the aid is obviously needed, it is hardly the sole solution. Professor Awartani and others also question the capacity of the territories — with a gross national product of only about \$1,800 per capita, compared with nearly \$11,000 per capita in Israel — to absorb and administer the bundles of sudden cash being discussed.

"I'm not saying that money isn't important or that infrastructure isn't important," insisted Ezra Sadan, an Israeli economist and former senior official in the finance and agriculture ministries. "But access to markets is the key to the future."

The Finance Ministry draft report prepared by Professor Ben-Shahar says that there should be a free trade zone comprised of Israel and the territories, with no customs posts. This would not apply to Jordan, though, and the Jordanians do not like it.

The draft report also says that Palestinian laborers should be able to work in Israel.

NYT

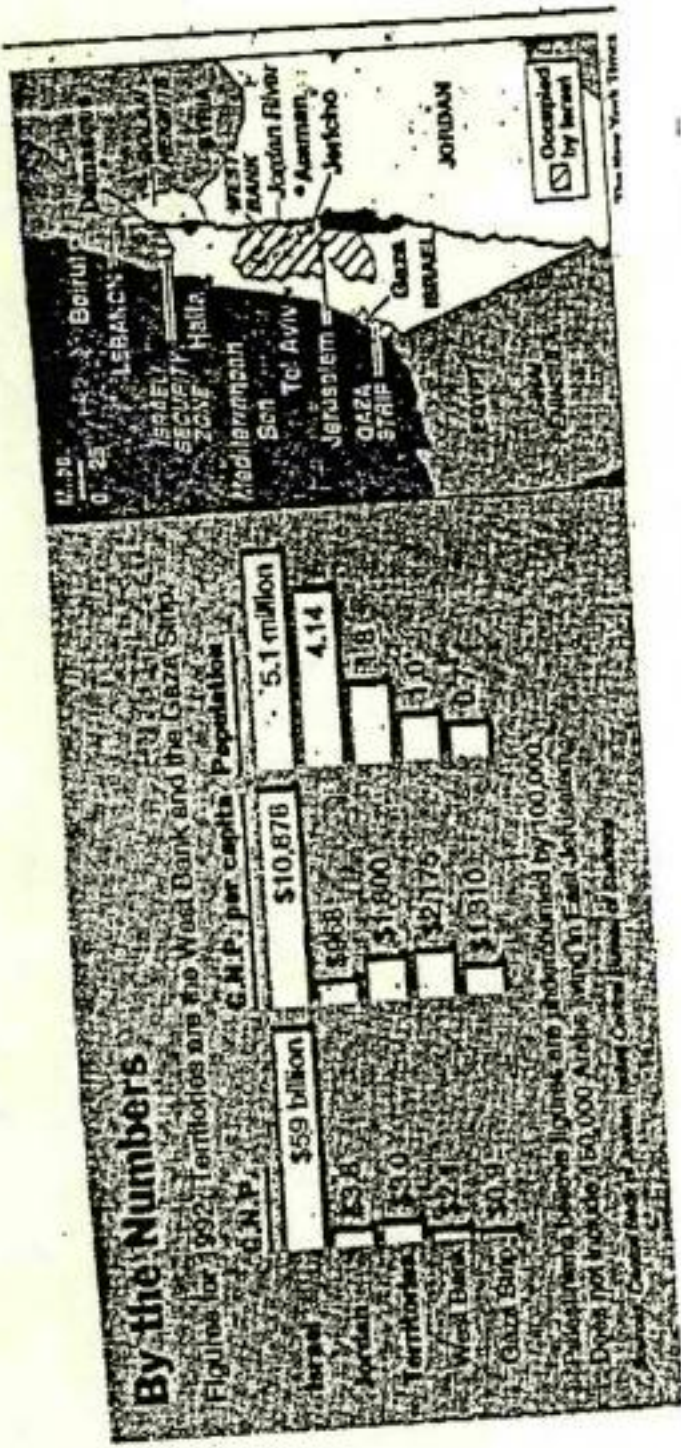
18-9

(3)

1204

3

1204
4

Attacks on Israelis

Left unclear was how many Palestinian workers should be permitted to enter Israel, a sensitive point here because it is linked to another pivotal issue: security.

After a wave of lethal attacks on Israelis in March, Israel closed off the territories, allowing in Palestinians only by special permit. The immediate effect was to cut off 100,000 or more Arab construction and farm workers from their only sources of livelihood.

Little by little, the travel ban has been eased, to a point that about 50,000 Palestinians now commute on weekdays to jobs in Israel. The Finance Ministry report says that one option is to double that figure, although it adds that a reduction is also possible. Either way, its point is that Palestinians must be allowed to work inside Israel.

Left unsaid is what would happen if the result of this free movement is another wave of violence. "We are living in the Middle East," said Samir Huleih, a Palestinian economist, "where politics determines most things, and not necessarily economics."

NYT 18-9

NYT
(4)

Foreign Aid Overhaul Proposed

NYT
18-9

Special to The New York Times

WASHINGTON, Sept. 17 — A review of United States foreign aid programs by the Clinton Administration has concluded that they are wasteful and should be replaced by a system in which money is no longer designated country by country, but instead devoted to goals like promoting democracy or slowing the spread of weapons.

A State Department official said tonight that the review called for an overhaul of foreign aid policies. Pressure for change has already been mounting as new candidates for aid, like Russia and most recently the Palestine Liberation Organization, compete with traditional beneficiaries during a period of budget cutting.

Currently, redirecting aid from one country to another has proved politically next to impossible, given the constituencies such aid develops in Congress. Under the Administration proposal, first reported in Saturday's Washington Post, "funds would not be given to countries on an entitlement basis, but rather to requirements on a merit basis," the review said.

The review also calls for cutting off aid to 22 countries that now receive it, the official said.

Under the proposal, a list of about 10 goals would be set out, like assisting former Communist nations in their transition to democracy and curbing the proliferation of weapons.

1204
5

Rabin and Mubarak to Meet in Alexandria

Special to The New York Times

CAIRO, Sept. 18 — Prime Minister Yitzhak Rabin of Israel will meet President Hosni Mubarak of Egypt in Alexandria on Sunday to discuss moves to set up a Palestinian entity in the Israeli-occupied Gaza Strip and West Bank town of Jericho, officials said today.

"They will go over the steps that have been taken," an Egyptian said, "and decide what else must be done."

Mr. Mubarak has often served as a broker between the Israelis and the Palestinians and his Government is expected to play an important role in helping to train police and civil servants to run the Palestinian enclave.

But Israeli officials are also hoping

that the peace moves will induce the Egyptian leader to visit Israel, according to officials here.

Mr. Mubarak said in April he would visit Israel when "the time is right." Since taking office in 1981, after the assassination of President Anwar el-Sadat by Islamic militants, he has shunned Israeli invitations. Mr. Rabin last visited Egypt in April.

Egypt is training Palestinian security and police forces of the Palestine Liberation Army, which will move into the Gaza Strip after 28 years in exile.

The Government is also training Palestinians to work in a civil service that would be created by the Palestinians.

NYT

19-9

5

102046

Jordan's King Is Now Facing a

Difficult Future With Palestinians

By ALAN COWELL
Special to The New York Times

AMMAN, Jordan, Sept. 18 — As the Arab world begins its maneuvering to secure advantage — or at least limit the damage — from Israel's peace with the P.L.O., King Hussein of Jordan confronts the most acute of dilemmas, a future in harness with a new, Palestinian neighbor that will challenge the very nature and stature of the dynasty he leads.

At issue is the basic, enduring fear of Jordanians turned into a minority in their own land by successive waves of Palestinian refugees over the last four decades and now profoundly apprehensive that confederation with a new Palestine will swamp them forever.

At stake is the economic and political future of King Hussein's country, his own standing as a regional power-broker and the critical issue of whether Jordan's Hashemite monarchy, implanted by the British 70 years ago, survives into the next century as more than the titular leadership of a land history has left behind.

And, in essence, the King who has guided his land through war and upheaval throughout his reign must now undertake his most fundamental reappraisal of his relationship with the 1.7 million Palestinians who populate both the embryonic Palestine of the still-occupied West Bank of the River Jordan, and the more than two million Palestinians who form two-thirds of his own population of the East Bank.

The New York Times
Amman must reappraise Jordan's relationship with the Palestinians.

New York Times
19-9
front section

NYT
19-9
⑥

front pg.

'Very Dangerous Game'

"If both parties are not very careful in the coming stage, it could develop into a very bad situation," said Omar Nashishibi, an engineer of Palestinian descent. "The moment we begin differentiating between Palestinians and Jordanians, we are playing a very dangerous game."

"The Hashemites are a minority," said a high-ranking politician here who spoke in return for anonymity. "They came from the Hejaz 70 years ago. Physical survival is not their worry. Their worry is the future role of their regime, and of their country."

For longer than any other Arab leader, King Hussein has been a player on the Middle East stage, often at center, sometimes in the wings and frequently facing the slings and arrows — indeed, the tanks and kalashnikovs — of adversaries who would annihilate him and his dynasty.

His credentials as a survivor are a tally of troubles and triumphs, from the 1967 Middle East War, to armed Palestinian insurrection in his capital and on to riots in 1989, a risky democratization soon afterwards, a surge of Islamic fundamentalism and the isolation caused by his support for Iraq in the Persian Gulf war.

Yet, when Yasir Arafat reached out to grasp the hand of Yitzhak Rabin on the White House Lawn on Monday, his single gesture resembled a command that wiped out the programming of an Arab diplomacy computed on the belief that peace with Israel was a betrayal of the Palestinians.

'Now on the Sidelines'

Nowhere was that more keenly felt than here.

"This was the country that offered Israel a peace treaty in 1949," said Mustafa Hamarneh, a historian at Jordan University. "And now it's on the sidelines."

Indeed, the very idea of being marginalized by the Israel-P.L.O. deal is a source of bewilderment here.

"It happened so quickly," said Abdul Rahim Malhas, a former political commentator who is now Minister of Health. "It was done under the table, so people need to be suspicious about it. The King was surprised. He didn't have the details. So you expect a great deal of suspicion here."

Few people seem ready to voice outright opposition to the King, who invited American opprobrium but won abiding respect among the Palestinian majority by supporting Iraq in the Gulf war, a gamble that paid off then by securing his Government and is paying off now in broad Palestinian sympathy.

Rival Constituencies

But what consumes debate is the central question: To which of his rival constituencies will the King tilt as he contemplates the fledgling Palestinian

1204
7

NYT

19-9

7

reality across the Jordan River — the East Bank Jordanian groups that form his bedrock support in the armed forces and civil service; or the Palestinian majority that forms the entrepreneurial core of the country's economy.

In other words, he is caught between two nationalisms: a Palestinian nationalism and a Jordanian nationalism, which might serve to cement his regime but exclude his land from the economic and political benefits of a new regional order.

The dilemma coalesces around the long-touted notion of confederation with a Palestinian state, underpinned by the question of who would be the dominant partner. From the very moment that King Hussein first raised the idea in 1972 of a United Arab Kingdom across the Jordan, it has been assumed here that Amman would dominate.

Indeed, in the way of things before Monday's handshake, Jordan's Palestinian majority was in effect a captive society, with nowhere to go in the Arab world that would offer a better deal.

New Calculation Needed

Now, with the creeping fear that a new Palestinian entity would be buoyed by Palestinian money from here and elsewhere, Arab and Western aid and an unspoken economic confederation with Israel, the calculation has become uncertain.

"Everybody felt there had been a strategic shift from Jordan to the Palestinians," said a legislator from the now-dissolved Parliament, who insisted on anonymity. "When we talked of confederation, in the past, Arafat was the one who would receive Jordan's invitation. Now, he's the initiator."

According to Palestinian officials, Mr. Arafat is expected here soon to assure the King that confederation, an idea formalized when the Palestine National Congress met in Algiers in 1988 and seen then as a means of securing Jordanian tutelage, was still the P.L.O.'s intention.

King More Cautious

For his part, the King has been more cautious, saying in a series of published interviews that the idea will have to wait until there is, indeed, a Palestinian state that could become a confederation partner.

The King, according to Minister Maïhas, said, "Let's wait and see until things are clear and then let's decide."

The Jordanian calculations are various. One is that the peace won't work or, if it does, it will lead to such Palestinian factionalism that trouble will spread to the Palestinian majority here. "We have one fear only," Mr. Maïhas said. "When this state is realized, we are expecting some troubles

between the factions in Gaza and Jericho, and there is a great fear that this will spill over into Jordan."

The King himself has given clues that point to a period of caution.

He has hinted that he will postpone elections scheduled for November, in part to forestall the creation of a Parliament chosen by departing Palestinians and to avert an emotional election campaign that would turn the vote into a divisive referendum on the prospects for peace in the Middle East.

Issue of Distinctions

There is talk here, too, of new regulations to draw further distinctions in the status of Jordanians and Jordanians of Palestinian descent, an issue that goes to the heart of the King's likely reaction to the redrawn political cartography of the Middle East.

Jordan's minority is rooted in the descendants of Bedouin tribes and others who lived in the region before the British created Hashemite rule during the carving up of the Ottoman Empire after World War I.

Palestinians arrived after the creation of the state of Israel, after the 1967 Middle East war and after the Persian Gulf war. Those who arrived after 1967 have Jordanian passports and political rights, but their passports are valid for only two years, and they face restrictions on matters such as access to universities.

Those distinctions date, in part, to 1988, when King Hussein announced an economically disastrous administrative "disengagement" from the West Bank in favor of the P.L.O., a move designed to shore up his rule by diluting West Bank Palestinian influence in his own Parliament.

NYT
19-9

(8)

12
8

Favoritism in Jobs

Jordanians have been favored by sinecures in the military and the bloated civil service that offer, if not the wealth of Palestinian entrepreneurs, then security, status and benefits.

According to Jordanian officials, a lobby of Jordanian nationalists would like to see greater distinctions drawn between Palestinians and Jordanians. For many Palestinians, though, such action would imperil the Government far more.

"If you decrease the role of the Palestinians, you decrease government income from the economy and there'll be enormous difficulties paying for the civil service and the military," said a former minister of Palestinian descent.

"If you start squeezing the Palestinians with another form of disengagement, the economy will lose again," he said. "And this time the Palestinians have an outlet, a new entity, a new regime. It's time to embrace the Palestinians, not chase them away."

1204

9

(9)

NYT

19-9

Peres Looking to 'Digest' a Full Plate of Progress

1204
10

By CLYDE HABERMAN
Special to The New York Times

JERUSALEM, Sept. 18 — "You know," said Shimon Peres, Foreign Minister of the Jewish state, "in recent years I became a Buddhist."

Come again?

"What I mean," he explained, "is that I understand the idea that the river is never the same at any moment. It changes with the water flow, all the time. The banks may remain the same but never the water."

In other words, Mr. Peres said, there are more surprising dips and curves in this life than one can ever imagine. And certainly nobody has learned that lesson better than Israelis and Palestinians now that their leaders have turned history on its head by trying to figure out how to share this small patch of land steeped in holiness and blood.

Perhaps it is all moving a bit fast for people to absorb, Mr. Peres said as he sat over the Jewish New Year's holiday in his living room in northwestern Jerusalem and reflected on the enormous change under way here, one that he had played a powerful role in bringing about.

Not that there should be a slowdown in negotiations with the Palestinians, he said, on how to begin Palestinian self-government in the occupied Gaza Strip and West Bank. In fact, he added, "the main thing is to keep up the momentum, not to stop."

A Full Plate

But Israel signed two agreements this week, first with the Palestine Liberation Organization and a day later with Jordan on an agenda for future peace negotiations, and the plate is full for now, the Foreign Minister said.

There had been talk here two weeks ago that with the P.L.O. deal under its belt, Israel might soon pick up the pace in discussions with Syria on trading the Golan Heights for peace. But the Syrians, he said, will have to wait.

"We have to digest these two agreements," he said. "It's quite a heavy load, and then we have to build economic support."

Like Mr. Rabin the other day, he had nothing kind to say about President Hafez al-Assad of Syria, who, he said, fancies himself to be a peacemaker and deal-maker on a par with Anwar el-Sadat, the former President of Egypt who made peace with Israel. There is no comparison, Mr. Peres suggested.

"There was a psychological mistake," he said. "Assad was put in superhuman dimensions, as though everything depends upon him. I think it was bad for him, and bad for us. He's an important leader, and he's our neighbor. But the world was created by somebody else, much bigger than him."

"We shall continue to negotiate," he continued. "But I think the Syrians will have to understand that nobody can pick fruit unless he plants trees."

The Peak of a Career

This week brought the 70-year-old Mr. Peres to the peak of his long public career, which he began nearly

'The main thing is not to stop,' the Israeli says.

five decades ago under the tutorship of David Ben-Gurion, one of Israel's founding fathers, and continued through a series of high positions that included a two-year turn as Prime Minister in the mid-1980's.

But as much as he savored the agreement with the Palestinians, people who know him say it lost some luster when the spotlight was taken from him by Mr. Rabin. By all accounts, the Prime Minister did not do it eagerly, for he had to be pushed by the Americans into going to Washington for the signing ceremony and he squirmed before, and after the famous handshake with Yasir Arafat, the P.L.O. chairman.

Still, it is understood here that Mr. Peres would have preferred to be the senior Israeli official on the White House lawn. It was his ministry, after all, that had hammered out the agreement during months of secret meetings with P.L.O. officials in Norway. It was he, ahead of Mr. Rabin, who had seen that no deal would be struck unless the P.L.O. was talked to directly. It was he whose name was being mentioned in the same breath as the Nobel Peace Prize.

NYT
19-9

10

1204
11

In his living room, with his two grandchildren and other family members coming in and out, Mr. Peres waved off questions about peace prizes, his personal feelings or his long rivalry with Mr. Rabin for supremacy in the Labor Party. It is a competition that the two men managed to set aside to pursue the peace agreement, creating a symbiosis without which there arguably would have been no deal. Mr. Peres provides a level of political imagination that Mr. Rabin comes by less naturally, and Mr. Rabin carries a political credibility among ordinary Israelis that Mr. Peres can only yearn for.

Different Backgrounds

They are completely different in background and temperament, these two aging opponents: Mr. Rabin is the only native-born Prime Minister in Israel's history. Mr. Peres came to Palestine from Poland at the age of 11. Mr. Rabin was a career soldier. Mr. Peres made his mark early on by overseeing weapons purchases and army manpower needs.

Mr. Rabin is totally American-oriented, while Mr. Peres looks more to Europe. Mr. Rabin can be gruff, and is rarely eloquent. Mr. Peres, though often taciturn, has an Old World courtliness and can reach verbal heights, especially when he talks, as he did at length on Friday, about the need to transform the Middle East

from a permanent battleground into an economic common market where the desert is beaten back, tourism

thrives, business people move freely from one country to another and swords are beaten into microchips.

"If you walk up political steps, you must have an economic hand rail or else you'll fall down," he said. "You see, many countries that gained independence failed because they thought that the story of nations is the story of flags. They didn't understand that it is really the story of people."

Mr. Peres is well aware that when he starts preaching economic visions like this, many Israelis switch off mentally because they see it as ornamental pie in the sky. Actually, he said, "what people call visionary is totally pragmatic: If the Arabs remain in a state of poverty, will they be peaceful? The answer is no."

No Time for Laughter

Nevertheless, he knows what people think when they hear such talk. In the same way, he knows that he "became a laughingstock" when Mr. Rabin kept the more important "bilateral" track of Middle East peace talks for himself while leaving the Foreign Minister with the more theoretical, less immediate "multilateral" discussions on regional water, arms and economic problems.

But as things developed, contacts formed on the multilateral path led to the secret talks with the P.L.O. that, in turn, produced the big deal.

So the last laugh is his? "I'm not a laughing person," Mr. Peres replied. "Laughing is a waste of time."

NYT

19-9

11

An American's Respite

From Disillusionment

1204
12

By THOMAS L. FRIEDMAN

WASHINGTON

FOR years I have explained the longevity of the Arab-Israeli conflict with a joke about a very religious Jew named Goldberg who wanted to win the lottery. He would go to synagogue every Sabbath and pray: "God, I have been such a pious man all of my life. What would be so bad if I won the lottery?" And the lottery would come, and Goldberg would not win. This went on week after week, month after month. Finally, one Sabbath, Goldberg couldn't take it anymore, and said to the Almighty: "God, I have been so good, so observant. What do I have to do to win the lottery?"

And suddenly the heavens parted and the voice of God boomed out: "Goldberg, give me a chance. Buy a ticket."

Goldberg's story always reminded me of the Israelis and Palestinians, each crying to the heavens or God to help them, but neither side ready to make the fundamental compromises that might make peace possible — until that remarkable ceremony at the White House last week. Well, now the joke is obsolete, and I am glad it is.

I had spent the last 15 years of my life reporting, from Beirut to Jerusalem to Washington, watching the Palestinian-Israeli conflict up close. And from that perspective it seemed as if these people would never — ever — buy a ticket. It seemed the past would always bury the future.

The Minnesota Attitude

I did not come by pessimism naturally. I was from Minnesota, where America's innate optimism seems most acute. But Beirut and Jerusalem leached away my native optimism. I don't know if it was the bombing of the marine barracks in Beirut or the blowing up of my own apartment with my driver's family inside or the enraged Palestinian who once tried to throw a stone through my windshield in Jerusalem, mistaking me for an Israeli. It's hard to locate precisely the wellspring of one's pessimism. Just too many funerals, I guess. Too many sad endings. Too much Hafez el-Assad,

not enough Hubert Humphrey.

Last Monday, as I sat on the White House lawn watching the ceremony, I found three different people I had met along this road popping in and out of my mind. One was from Beirut in September 1982. Red Cross workers had just come into the Shatila refugee camp and collected the bodies of Palestinian civilians massacred by Christian militiamen. The Red Cross workers dug a long, 12-foot-deep trench and were carrying the bodies down one by one, pouring white lime over each layer.

Generation to Generation

As I stood watching I noticed a little Palestinian boy, wearing a red shirt and shorts and sitting on a small stool. He wore a white gauze mask to fend off the stench. It was too big for him, though; it hung uselessly around his neck. His eyes were full of tears; he was obviously watching members of his family buried. I thought to myself then: No one, let alone a child, should ever have to watch something this wretched. But I also thought: So this is how it gets started. One generation watches another go to some horrible death, planting the seeds of rage in a new generation.

I wonder where that boy is today. I wonder what he thinks of the peace agreement. He would be about 20 now. Guerrilla age.

The second person who came to mind was my grocer in Jerusalem. Sasson was a hard man. But he had a right to be. An Iraqi Jew, he had fled anti-Jewish riots in Baghdad in the 1930's and lived through every Arab-Israeli war. While weighing my fruit he would warn me that even if a day like this should ever come, the Arabs must never be trusted. But Sasson had two lovely daugh-

In 15 years, bombs and burials, the s through the windshield and boy with the tear gauze mask leac away the habit hope. Now it's b

NYT 19-9

"week in Review"

(12)

ters, who had children of their own. And he loved his children more than he hated the Arabs.

It was people like Sasson whom Mr. Rabin represented. They don't trust Mr. Arafat. No reason they should. They would prefer to live in the land of Israel without any Palestinians. But they can't.

And they are tired — tired of checking every stray wooden crate left at the grocery store each night for concealed bombs, tired of reserve army duty every year until age 55, tired of never being able to relax and take their shoes off.

I figure Sasson is ready to give this a chance.

The last person who came to my mind was Aaron Miller, one of the State Department's top Middle East analysts. He is one of a small fraternity of men and women devoting careers to the effort to bring peace. They call themselves, wryly,

"the peace processors." Aaron is an eternal optimist; to process peace, you have to believe in miracles. We have had a long running argument on what is possible in the Middle East. One

day, on a trip by former Secretary of State James A. Baker 3d to Jerusalem, Aaron and I got into a huge argument at the King David Hotel pool about

the value of American diplomacy between Arabs and Jews.

Aaron ended the argument by saying: "You know what, Friedman? For all your compelling arguments, for all your history, you are going to be in for a big surprise. It is going to be like a 10-ton safe that just comes right down out of the sky one day. You're only going to see it coming at the last minute, but by then it's going to be too late and it's going to land right on your head."

For years afterward, as the peace process spun its wheels, I would call Aaron up and say: "Seen any safes lately?" And at those

few moments of progress, like the Madrid peace talks, he would catch my eye, gesture up to the sky and mouth the words: "Watch out for that safe."

When it finally landed last week, it rekindled the Minnesota boy in me, at least for an afternoon, and reminded me of the real role the United States has played in this peace process. There has been much talk about how the Palestinians and Israelis did all this themselves, with America on the sidelines. Technically speaking, that is true. But it misses the point. America's role was critical in another way. We played the naïve optimist in this story.

'No, You Can't'

Jimmy Carter, to Ronald Reagan, to James Baker, to George Bush, to Bill Clinton, we were the silly-fools who kept telling Israelis and Palestinians that they could rise above their own pessimism, -- their paralyzing pasts, and seize the opportunities of the present. Arabs and Israelis often made fun of our optimism, but in the end they envied it, for theirs are deeply scarred societies, where the most oft-heard political phrase is: "No, you can't." Into this world came a succession of Americans, who kept telling them, "Yes, you can."

That is why President Clinton, the quintessential American optimist, was the perfect host for this event. Two days before the ceremony I had a chance to interview Mr. Clinton on Air Force One. For years I had said: "Hair will grow out of the palm of my hand before Israel will allow the Palestinians to hold elections in Gaza and the West Bank." But now it was on its way to happening. As I came into his private cabin, the President shook my hand warmly. But he would not let go. He started rolling my hand around, like a palm reader. I didn't know what was happening. Then, with a smile, he said: "Let's see, any hair growing there yet?"

Well, not yet, but I hope so soon. I came by my pessimism the hard way, so I will have to come by my optimism through the same long road. I don't know if these folks have the staying power for the journey. But I do know one thing: that at 11:43 A.M. EDT, on Sept. 13, 1993, Yasir Arafat and Yitzhak Rabin at least finally bought a ticket.

1202
13

NYT

19-9

13

Having the Dream Is Hard. Living It Is Harder.

1204
14

By ELAINE SCIOLINO

WASHINGTON

EVER since Franklin D. Roosevelt mused, at the height of World War II, that he might someday try to make peace between Jews and Arabs, every American President has fantasized about his own chances of reaching that goal.

Now it's Bill Clinton's turn to dream.

"It feels like a gift to me," Mr. Clinton said of this first agreement between Palestinians and Jews, in an interview two days before the ceremony. "I felt that it was in the stars, sort of, but I couldn't imagine how."

A gift perhaps, but also a burden.

The American imprimatur that he put on this quest for peace is the diplomatic equivalent of flying American flags on Kuwaiti ships to protect them against attack during the Iran-Iraq war. It commits the United States to a process, legitimizes it, helps insure international support and bolsters the confidence of the negotiators. Conviction that if America could overcome trends between blacks and whites, it could craft compromises for Arabs and Jews. Mr. Clinton, by contrast, is the Middle East what George Bush was to the fall of Communism: The events unfolded, serendipitously, after previous Administrations laid the groundwork.

In making foreign policy — not Mr. Clinton's strength, at least not yet — the President likes to play to his strengths. So it is not surprising that his first public

appearance after the signing ceremony was at a town meeting for prominent American-Arabs and Jews. Lobbying in Congress and in the Middle East to make this agreement work, he exhorted, as if addressing worker bees in a political campaign.

Playing the pitchman is a comfortable role for this President. But mobilizing domestic support is only one of many tasks facing him. A second will clearly be raising money to underwrite the accord.

In the 1970's, the 1974 election received 2.7 per cent of American military assistance. By 1979 the figure was 82 percent. In the same 10 years, their share of bilateral economic assistance went from 1 percent to 42 percent. Since then, foreign aid to every country except Egypt and Israel has been cut.

It was necessary back then.

In 1993, however, the United States does not have the means to meet basic needs like improving water and health care. The European Community has pledged \$1 billion over five years, the United States just \$25 million in the coming year. "This is not like what we are trying to do in Russia," said Mr. Clinton.

In a third role, the United States sees itself as conciliator. Mr. Clinton intends to press Islamic and moderate Arab countries to accept Israel politically and economically. During the coming United Nations General Assembly, Mr. Christopher will work to break the

pessimism

By Thomas

NYT

19-9

14

1204 15

42-year Arab economic boycott of Israel. And the United States will try to further isolate states and groups intent on undermining the accord.

Among some Arab states, another kind of fence-mending is needed. King Fahd of Saudi Arabia, for example, has assured Mr. Clinton that the Saudis will help pay for Palestinian self-rule. But the dominant image of Mr. Arafat in the kingdom remains him kissing Saddam Hussein in Baghdad during the gulf war.

For the moment, at least, the United States will not be directly involved in implementing the Israeli-Palestinian agreement, because the two sides seem to want to arrange for that themselves. Rather, the Americans are better able to play a fourth role, that of a confidence-builder.

Compared to the Israeli-Palestinian agreement, Camp David, hard as it was, seems easy, the textbook peace process. It involved two strong leaders, one relatively unimportant piece of territory — the Sinai — and American

money to make the Israeli and Egyptian Governments feel secure.

This time, peace is messy. It involves deeply divided political communities, territories of historical and religious importance, a concept of peace that means different things to different people, the prospect that Syria could sabotage it, and an inherent tension between the logic of what the two sides have put on paper and aspirations they have set aside to discuss later.

The United States finds itself in the peculiar position of not knowing exactly where it fits as this process unfolds. Mr. Christopher said in an interview Saturday: "They have broken through the psychological barrier. That has been breached. Compared to that obstacle, the rest should be more achievable." The United States, he

said, "stands ready to help manage the relationship help the parties if they get off track."

The most crucial — and difficult — role for the United States will be to serve as a catalyst for securing the Israeli-Palestinian accord by pressing for a comprehensive peace. That means dancing a tense diplomatic tango with Syria's President, Hafez al-Assad.

Mr. Arafat made his peace with Israeli separatists without telling the Syrian leader. Last week, Mr. Assad had to watch from the sidelines while Mr. Arafat center stage.

His Friend Assad

Mr. Clinton is embracing Mr. Assad as a serious partner to keep him both supportive of the Israeli-Palestinian deal and interested in making a separate peace. The President's speech on Monday included a so-subtle message of friendship. "A peace of the bravest within our reach," Mr. Clinton said, echoing words Assad has uttered himself. Yet Mr. Clinton is keeping Mr. Assad at arm's length, both to satisfy Israel's desire to move slowly on that front and register displeasure over Syria's support of radical Palestinians intent on scuttling the accord.

Mr. Clinton is willing to help broker a deal between Jerusalem and Damascus, but there is an ambivalence about the extent of American involvement. Mr. Christopher says he is convinced that the Palestinian-Israeli peace will hold only if there is a comprehensive settlement in the region, but he does not see himself aggressively pressing unwilling partners together the way predecessor Henry A. Kissinger did in the days of shuttle diplomacy. "We will be available for the parties facilitate, to intermediate — when they are ready," said. "That will be a major task if and when they are ready. We can't impose ourselves on the parties."

But if Mr. Clinton wants to be the President who brings peace to the Middle East, he and his Secretary of State will have to be diplomatic arm-twisters as well.

Clinton's Journey
from Optimism to
Pessimism and back.
L. Friedman

3

NYT 19-9

15

peace" op-ed

19-9 NYT

1001
16

By David K. Shipler

WASHINGTON
Now that the Israelis and the Palestinians have finally given each other official recognition, they are free to search for human recognition, the more elusive acceptance that comes from destroying old myths and facing truths long denied. This will be hard, for it means cutting through a thicket of stereotypes and acknowledging that each has been the other's victim.

The difficulty and the hope are embodied in the towns of Lod and Ramle, near Tel Aviv.

Those from Lod (including the family of George Habash, who became the head of the Popular Front for the Liberation of Palestine) were forced to walk 10 to 15 miles in the summer heat, and those from Ramle were taken by bus. It was "a harsh and cruel action," Mr. Rabin conceded in the manuscript of his 1979 memoirs, but essential, he felt. "Clearly, we could not leave Lod's hostile and armed populace in our rear."

Mr. Rabin's five-paragraph description of the incident was deleted from his book by an Israeli censorship committee, headed by the Justice Minister, because it would have tarnished Israel's heroic version of history. It would have violated Israelis' cherished fiction that the Palestinian refugee problem had been created solely by Arab expulsions who bolstered the Palestinians' fiction that all those who left were driven out by Israeli troops.

The reality, as revealed in Israeli

documents declassified several years ago, was a mixture of expulsion and flight, a complex truth that neither side has been willing to incorporate into its picture of the past.

Perhaps history can be faced more honestly now. But it will take some time for Israelis and Palestinians to revise their definitions of themselves as victims with no guilt for each other's suffering. That shift must come at some point on the way to authentic peace.

The Arab-Israeli conflict has existed in two dimensions: Israel versus the Arab states, and Jewish nationalism versus Palestinian nationalism.

The latter has been burdened by a special psychology, and is addressed

the Palestine Liberation Organization; eventually the peace accord may reconcile not only the competition of two national movements for the same piece of land, but also the deeper struggle in which each people's identity has relied on the negation of the other's. Resolving that struggle will be more challenging than drawing boundaries and sharing power.

Israeli Jews and Palestinian Arabs are majorities and minorities at the same time. The Jews rule Israel, but throughout history they have been a persecuted and marginalized minority presence on the rim of

urged people

16

the Arab world. The Palestinians are part of a huge Arab majority in the Middle East, but they are nevertheless a minority among the Arabs, often vilified and rejected and persecuted, as in Kuwait after the Gulf War. And they are the minority in the lands controlled by Israel.

On each side, images and caricatures of the other have been taught to children by parents and teachers, codified in textbooks, embellished in literature, popularized in slang.

A whole set of stereotypes may prove as resistant to change as biases have been in other multi-ethnic societies. To many Israeli Jews, the Arab

is dirty, lazy, thieving, stupid (but wily), primitive (but exotic) and sexually aggressive.

To many Palestinian Arabs, the Jew is greedy, cold, conspiratorial, wickedly clever, arrogant (but superior), alien (but advanced) and sexually permissive. Peace or no peace, such attitudes will be hard to dislodge.

But another cluster of biases is susceptible to revision if the promise of peaceful coexistence develops. These are the symmetrical images generated by years of war and terrorism: Arabs and Jews tend to see each other as violent, cruel, bloodthirsty,

callous and cowardly. According to a survey the year after the 1979 Israeli-Egyptian peace treaty, Israelis viewed Egyptians as markedly less violent than other Arabs.

Reaching across the barriers to acknowledge suffering is a gesture with immense power, even when the hardships are not at all parallel. Political figures on both sides can learn from an episode last January, when 16 Jewish-American and Palestinian-American women, leaders of Jewish or Arab organizations who had been holding dialogues for several years, visited Israel and the occupied territories together.

The schedule called for a day trip to Gaza followed by a visit to Yad Vashem, the Holocaust museum in Jerusalem. Several Palestinians did not wish to see Yad Vashem, arguing that they already knew about the Holocaust, that they weren't responsible for it, and that it had been used as a tool against them, according to Reena Bernards, one of the group's coordinators.

One Palestinian woman insisted that the horrible images would disturb her sleep, and she refused to put herself through the experience. The Jewish women were upset, and Yad

Palestinians and Jews confront a shared past.

Vashem stayed on the agenda, with everyone free to go or not as she chose.

In Gaza, the women were guided through the twisting alleys of the Beach Refugee Camp to a three-room house with a concrete floor, home to a family of 17. In one room, where seven people slept, bedding was carefully folded each morning and placed in the closet.

"People were very moved by the whole experience in Gaza," Ms. Bernards recalls, and the Palestinian women were touched by Jews' willingness to go out of their way to see suffering.

Everyone was asked to write her reflections briefly, then read them aloud to the group that evening. A politically conservative Jewish woman expressed her compassion for the Gazans living in squalor who neatly folded their bedding as a way to maintain their dignity. She said no one should have to live like that.

The last to speak was the Palestinian who had not wanted to lose sleep over the images in the Holocaust museum. Ms. Bernards remembers her brief statement: "The only thing I want to say is that I will go to Yad Vashem." And she did, along with the others.

1004
17

NYT
19-9

17

For U.S. Jews, an Age of Anxiet

Unity and solidarity, especially in the face of external enemies, are necessary and praiseworthy. But if they overshadow critical thought, creativity, skepticism and even playfulness, they can undermine the life force of any dynamic culture. Too much defense spending — whether the currency is material or psychic — can exhaust the resources of a people.

The Demjanjuk case hints at such exhaustion and points up a profound truth about history: the aging of perpetrators and witnesses makes even the harshest suffering of one generation hard to pass on to another without mangling the spirit of both.

The current peacemaking in Israel likewise underscores the sharp divide between pragmatism and symbol: the pragmatism of combatants whose battles are over boundaries and fought with guns and blood; the symbolic value of that struggle to their distant cousins, whose own battles are cultural and spiritual and are fought with sentiments and words.

The great openness of American society has spared most Jews here any real danger from enemies. The postwar economic boom, coupled with individual determination, has enabled them to leap to the top of the socioeconomic ladder in two genera-

tions. So the energies of American Jewish survivalism went into passionate fund-raising and organization — to safeguard Israel, to save endangered Jewries in places from Moscow to Tripoli, to resettle immigrants and to build an educational apparatus guarantee that subsequent generations would never forget how we have suffered and why.

The symbolic re-enactments of victimization and victory, Holocaust remembrance and Israel's defense, became the central communal rites of the Jewish people. Like the Berlin Wall — for 30 years the baleful dividing line between the power of lig-

and the power of darkness, whose fall was expected to usher in a new world order of peace and prosperity — these causes have provided American Jewry with its most essential rationale for its organizational, cultural, political and even religious life.

Suddenly, the
communal tenets
are transformed.

But fighting these vicarious battles has allowed American Jews to nurture a sense of identity that is ultimately other-directed. We have become all too dependent on the unkindness of strangers. And ironically, while the image of external enemies has lurked in the Jewish soul, the social, economic and political realities of our lives have been shaped by our growing amity and similarity with gentiles. Jews have become the paragons of upper-middle-class white Americans: high achievers, active participants, generous contributors to the collective good.

All this has stifled the development of a creative Jewish response to life in the open society. We have rarely had to ask ourselves truly deep existential questions, the answers to which mark the autonomous moral agent: What do we believe? Why do we want to be apart from others as a culturally distinct entity? How do we relate to those with whom we differ? Such questions seemed almost like disloyal distractions from the rites and tasks of survival.

The aging of the Holocaust generation and the blooming of peace between Israel and her Arab neighbors impel America's Jews to search within for the call to identity and continuity. The search is made all the more difficult by two facts: we have become a highly secular people, poorly tutored in religious expression and little inclined to it; and for all our dependency on the belief in external enemies, American Jews are marrying non-Jews in vast numbers.

Under these circumstances, the disappearance of enemies who have been conveniently far away is bound to trigger a most inconvenient vacancy at the center of the individual soul, and of the collective soul. □

NYT
19-9

18

1204 B

By Egon Mayer

This momentous summer in Israel — with the Supreme Court's acquittal of John Demjanjuk followed by the accord with the Palestine Liberation Organization — has vastly improved the causes of justice and peace in Israel. But it has also marked the beginning of an identity crisis for American Jews.

Born of a passion for justice, combined with pragmatism and a deep yearning for peace, the two events bespeak a profound shift in Jewish psychology, at least in Israel: a willingness to relinquish an external enemy for the sake of higher values. It is less clear whether American Jews are prepared to follow Israel's lead.

Though American Jewry has always been immune to real danger from external enemies, its identity has been thoroughly dependent upon them: on defending Israel against its hostile neighbors, in bringing the perpetrators of the Holocaust to justice. So when Israel acquits a possible Nazi and makes peace with terrorists, it muddles one of the basic existential tenets of American Jews, raising a profound spiritual question: What shall be our *raison d'être* when our enemies are gone?

Before World War II, Jewish culture in Europe and the United States was rich with internal debates over faith vs. reason, chosenness vs. universalism, linguistic separatism vs. assimilation, populism vs. traditional authority. These debates were muted in the face of the Holocaust and the founding of Israel.

The need for unity against external threat rendered dissent into heresy. Personal and collective survival came to be regarded as the quintessential Jewish calling. Battling for survival (whether with gun or checkbook) and vanquishing enemies became the singular Jewish commandment, the sole mitzvah, of the second half of the 20th century. The flourishing diversity unleashed by the Enlightenment was supplanted by the slogan "We are one!" Complex questions about religion, culture and group loyalty were overshadowed by the cry "Never again!"

Egon Mayer, a professor of sociology at Brooklyn College, is director of the Center for Jewish Studies at CUNY Graduate School.

1804
19

NYT

19-9

19

1204 $\frac{20}{20}$

The Shadow of Ben-Gurion

By Dan Kurzman

The final foundation for the monumental Mid-east peace agreement was laid last month in Oslo, when Foreign Minister Shimon Peres of Israel shook hands with Ahmed Suleiman Khoury, a high official of the Palestine Liberation Organization. As the two men discussed a "Gaza-Jericho" peace plan, the ghost of Mr. Peres's mentor, David Ben-Gurion, was surely present, the familiar leathery lion's face aglow.

In 1933, the future founder of Israel shook hands in Jerusalem with another Palestinian leader, Musa el-Ammi, a relative of Haj Amin el-Husseini, the Grand Mufti of Jerusalem, who was terrorizing the Jewish community. They also sat down to discuss peace.

Ben-Gurion dreamed of a special kind of peace — one that would realize the vision of "universal messianic redemption." God, he could not forget, told Moses that the Hebrews must become "am segulah," a unique nation of truth, justice, and compassion. An exemplary Jewish state would synthesize the ethical teachings of the prophets and the discoveries of modern science, and this syn-

thesis would be passed on to all peoples. Israel would thus become, as Isaiah prophesied, a "light unto the nations."

This vision reinforced Ben-Gurion's determination to end the decades-old bloody struggle for Palestine. Over tea, the Zionist leader made a novel proposal to Ammi. When the British mandate ended, a Jewish state would be formed and

Arabs." The Mufti heard the plan with great interest, and according to Ben-Gurion, he apparently approved of it.

The Zionist leader was stunned and elated. He still had to win the support of the Syrian leaders, however, and they disdainfully rejected the idea. Ben-Gurion was bitterly disappointed, but he could never have imagined that the failure of this last-steps peace move would assure 60 more years of bloodshed.

In 1948, when the British pulled out of Palestine, Ben-Gurion established a state and became its first Prime Minister, but there would be no peace. Yet he never abandoned his dream. In 1970, three years before he died, he wrote to his secret lifelong sweetheart, Rachel Beit-Halachmi:

"There is hope, dear Rachel, that peace is approaching, not quickly, but slowly, slowly, and ... It appears to me that by the end of this century, the prophecy of Isaiah will be fulfilled."

Thanks in great measure to his disciple, Foreign Minister Peres, Ben-Gurion may prove to be as prophetic as Isaiah.

Dan Kurzman is author of "Ben-Gurion: Prophet of Fire" and the forthcoming "Left to Die: The Tragedy of the U.S.S. Juneau."

Israel's founder proposed a similar peace plan.

would join a regional Arab federation. It was an idea that is being revived today, in modified form, with the Palestinians talking of confederation with Jordan, and Israel likely to be linked economically with such an entity in a kind of Benelux arrangement.

"This came as a bombshell to the Mufti," Ben-Gurion later said. "He had not imagined that there were Jews who sincerely wished an understanding and an agreement with the

NYT
19-9

(20)

23411: חוזם, אאא

אל: רהמש/1149

מ-: המשרד, תא: 190993, זח: 1531, דח: ר, סג: בל,

בכב

9,257886

9,233388

9,660445

729461

בלמ'ס/מידי

בהול/נ'י

אל: תפוצת דו"ח אירועים יומי

מאת: המרכז

איתן תש"ג

הנדון: דו"ח אירועים יומי - 19 בספטמבר 1993

פעילות והתבטאויות בעקבות חתימת ההסכם הישראלי-פלס'

1. אש'פ

(א). ערפאת הגיע (18) לקהיר לכנוס מועצת הלע"ר (סימז'ת, 18). עומד להגיע ב-21 לעמאן ואח"כ לסיין. עפ"י עשראוי, ידון עם חוסיין בהגברת פעילות הועדות הירדניות-פלס' המשותפות, אלה שהורכבו בעבר ואלה שהוסכם על הקמתן בפגישת רוח'מ ירדן אלמג'אלי עם קדומי לפני מספר ימים (סימז'ת, 18). בתוך כך מתייחסים בכירי אש'פ לכנוס מוסדות שונים של אש'פ בתקופה הקרובה: חבר הועדה'פ אבו מאזן אמר שהמועצה המרכזית של הארגון תתכנס בסוף ספט' לאשרר את ההסכמים עם ישראל. הבהיר שהועדות המשותפות עם ישראל לענין הסכם העקרונות יתכנסו ברוש' ואפשר שאחת מהן תתכנס בקהיר (סימז'ת, 17). מקורות באש'פ טוענים שהמל'פ לא יכונס השנה וככל הנראה גם לא במחצית הראשונה של 1994 (סיק, 18). חבר הועדה'פ עבד רבה הבהיר שענין כנוס המל'פ ביריחו לא נדון עדיין (סיר, 18). הדוברים הפלס' ממשיכים גם להדגיש מגמתם להקמת מדינה פלס' שבירתה מז' ירושלים. חוסיני אמר (עפ"י אלאתחאד, 18) שתושבי ירושלים יממשו זכותם לבחור ולהציג מועמדות בתוך ירושלים ולא יצאו להצביע באזורי בחירה מתוצה לה. הבהיר שהממשלה הפלס' הזמנית הנבחרת תממש סמכותה לפקח על האינטרסים הפלס' במז' ירושלים בתחומי החנוך, הבריאות, הבחירות המיסוי וחיי היום יום כפי שתעשה בשאר השטחים הכבושים (סימז'ת, 18).

(ב). בתוך כך, האופוזיציה הפלס' ממשיכה במאמציה ובמגעייה לסכל ההסכמים עם ישראל. 10 הארגונים המתנגדים לתהליך פרסמו (18) בדמשק הודעה נוספת ובה קראו לפלס' להכשיל ההסכם. נציג התמא'ס בדמשק הכחיש שוב קיומו של הסכם אי אלימות בין התמא'ס לפת'ח בשטחים עליו הכריז הפת'ח בתוניס (אי.פי. 18). מנהיג הז'ד, הואתמה הכחיש גם הידיעות על פגישה בחימן של הפלגים הפלס' המתנגדים והתומכים בהסכם (ר' מונטח קרלו

17). ערפאת, לעומתו, חזר על טענתו כי פגישה כזאת עם החמא'ס צפויה להיערך בקרוב מאד (סי'צ, 18).

2. ירדן

(א). המלך חסין חזר בימים האחרונים על עמדותיה הידועות של ירדן (דאגה מעתיד ירושלים, תמיכה בפלס' וכו') בשורה של ראיונות עיתונאיים. בין היתר ציין בתשובה לשאלת חזרתם לשטחים של פלס' המתגוררים בירדן, כי 'אין לו מושג' האם תהליך שכזה יקרה. הוסיף כי כעת 'זכות שיבה וזכות הפיצוי שלהם אינן נתונות בסכנה' והנושא ייבחן ברגע בו יתחיל התהליך. משנשאל האם לדעתו ניתן לחתום על הסכם שלום בתום השנה הנוכחית או בזמן קרוב סירב להתחייב והדגיש כי 'הדבר ייארך זמן מה'. המלך התייחס לאפשרות דחית הבחירות הכלליות בנובמבר לאור ההתפתחויות האחרונות. אמר כי הנושא יישקל 'בהתאם לאינטרס הלאומי' (סי'ר 16, 18). בתוך כך שלל רוח'מ אל-מג'אלי מכל וכל אפשרות לכינון יחסים דיפלומטיים עם ישראל, לפני שיסתיים המו'מ ולפני שיפתרו בעיות יסודיות אחרות כגון שטחים, מים ופליטים. מג'אלי הפחית מחומרת החששות בנוגע לאפשרות יישובם של פלס' בירדן ואמר כי ההסכם הישראלי-פלס' 'הסדיר את מעמד פליטי 48 ו-67' ולכן אין לחשוש מכך'. ציין כי ההסכם 'קבר' למעשה את ענין המולדת החלופית של הפלס', וכי גורלם של מתנות הפליטים הפלס' יקבע בעתיד במסגרת השיחות בין ירדן וישראל (ר. צות אלערב 16, סיק 18).

(ב). 'חזית הפעולה האסלאמית' גינתה (15) את חתימת סדה'י בין ירדן וישראל. מזכ'ל התנועה אמר במסע'ת כי החזית תחריף את תעמולתה נגד תהליך השלום (סיצ 15, אי.פי. 16).

(ג). לפי דיווחים מעמאן (רויטר, אי.פי. 16) נראה כי השלטונות הירדניים ביקשו מכל הפלס' הנושאים אישורי מעבר ישראליים שפג תוקפם להתייצב במשטרה, אך הרגישו שאין כל כוונה לגרשם או לנקוט צעדים נגדם. סקידים ירדנים אמרו כי זהו 'אמצעי שיגרתי המאפשר לנו לתקן את מעמדם במדינה' וכי הצעד ייעזור לברר כמה פלס' ישנם בירדן. שר ההסברה אבו נואר אמר, כי המטרה היא 'לוודא שהמספרים מדוייקים'. נודע גם שירדן החזירה כ-400 איש מהגדה והרצועה שרצו לעבור לירדן, למעט סטודנטים שבידיהם אישורים על כך (אל קודס 15).

3. סוריה

כשיחת טלפון עם הנשיא קלינטון (15) חזר אסד על המחויבות הסורית לתהליך השלום ונכונותה לשתף פעולה כדי להשיג שלום צודק וכולל במזה'ת (ר' דמשק, רויטר, 15). שה'ח אלשרע אמר כי עדיין לא הושג שלום כדי שיחודשו היחסים עם ישראל, עד שלא תיסוג נסיגה מלאה מכל האדמות. בגולן אין 'עזה ויריתו' וישראל צריכה לסגת מכל הגולן (סימז'ת, 19). בתוך כך המשיכו עיתוני דמשק (16-17) בפרשנויותיהם להאשים את ישראל בהכשלת תהליך השלום על ידי סרובה להתחייב לנסיגה מלאה. חלקם ציינו כי רק לארה'ב היכולת לאלץ את ישראל לקבל עקרונות השלום הצודק והכולל. פרשן ר' דמשק (17) אמר כי הטענה שהשמיע רבין על כך שסוריה מושיטה יד אחת לשלום וביד השניה מכשילה את התהליך - נכונה לגבי ממשלת ישראל והתנהגותה. מלכתחילה ניהלה את מערכת הבחירות שלה על יסוד השלום, אולם מצד שני תקעה סכין ביסודות תהליך השלום והכשילה 11 סבבים של מו'מ (ר' דמשק, 17).

4. מצרים

בתום פגישת ערפאת-מובארכ (16) באלכסנדריה, אמר עמרו מוסא שהשניים דנו בתאום עמדות לשלב הבא של תהליך השלום. ציין שביצוע ההסכם יחל חודש לאחר חתימתו וישנם צעדים מוגדרים שינקטו בנושא זה, כדוגמת המו"מ על נסיגת הכוחות הישראליים מעזה ויריחו, (הקמת) הועדה שתכין את הבחירות בעזה ובגדמ'ע, וכן צעדים הנוגעים לתאום עם מצרים וירדן בנושא החזרת הפליטים. ציין שערפאת ביקש ממובארכ להכשיר במצרים גורמים פלס' בתחומים שונים. בנוגע למסלול הסורי-ישראלי במו"מ אמר מוסא שהמגעים והתאום בין אסד למובארכ נמשכים, וכי הכל מייחלים שתחול התקדמות במסלול (סימז'ת, 16). עפ"י סימז'ת (18) אמר שה"ח המצרי, שביקור רבין במצרים (19) בא במסגרת המשך ההתייעצויות בין מצרים וישראל בנוגע לביצוע ההסכם הפלס'-ישראלי ותהליך השלום. בתוך כך מתח עורך 'אלאהראם', אבראהים נאפע, (עפ"י סימז'ת, 15) ביקורת על התעלמותם של ערפאת, אבו מאזן וקלינטון מתפקידה של מצרים בתהליך השלום בנאומיהם בטקס החתימה על ההסכם הפלס'-ישראלי. ציין כי הפלס' והעולם הערבי כולו יודעים היטב שאלמלא מצרים ואלמלא מובארכ לא ניתן היה להגיע להכרה הדדית והסכם אוטונומיה.

5. מדינות המגרב

(א). מרוקו

שר המדינה לענייני חוץ של מרוקו, עבד אללטיף פילאלי, הצהיר (18), בהגיעו לקהיר כדי להשתתף בדיוני הלע'ר, שאין אמת בידיעות שפורסמו על כוונתה של מרוקו לשלוח שליחים שיעבירו אגרות מהמלך למנהיגים ערביים, הקשורות לביקור רוח'מ ישראל ברבאט. הוא הדגיש שארצו לא היתה מעורבת בהתפתחויות האחרונות, אם במישור השיחות בושינגטון או בשיחות הישירות בין הפלס' לישראלים (סי'ק, סימז'ת, 18).

(ב). תוניסיה

'מקורות במשה"ח התוניסאי' הכחישו ידיעות שפורסמו בישראל על הכרה הדדית בין תוניסיה וישראל בקרוב, והדגישו שצעד זה יכול להעשות רק במסגרת החלטה ערבית קולקטיבית (סימז'ת, 16).

(ג). אלג'יריה

המפלגה המוסלמית החוקית 'אלנהדה' גינתה את ההסכם הישראלי-פלסטיני וכינתה אותו 'הסכם של בושה'. המפלגה קראה למנהיגי אלג'יריה ויתר המדינות לדחות אותו וכן לדחות כל גירמול של היחסים עם ישראל. 'המסע לשיחרור פלסטין ואלאקצא חייב לעבור דרך שיחרור המדינות הערביות ממשטרי הבגידה והתלות' - נאמר בהודעה (רויטר, 18).

6. מדינות המשפ"מ

(א). סעודיה

העתונות הסעודית התייחסה בהרחבה לחתימה על מסמך העקרונות בושינגטון. 'עכאט' (13) ציין, כי אין משמעותה של החתימה ויתור על זכותו של העם הפלס' למדינה משוחררת ועצמאית, אלא המשמעות היא שנוספו כלים חדשים במאבק למימוש מטרה זו. 'אלמדינה' (13) גורס,

יש לראות בחתימת ההסכם בין אש"ף וישראל הארוע הכולט ביותר במאה הנוכחית המשתווה בחשיבותו לנפילת המעצמה הסובייטית ונפילת חומת ברלין... הסכם זה מהווה פריצת דרך ברורה בתהליך השלום. 'אליום' (13) מדגיש, כי ללא ערובות בינ"ל יהיו סעיפי ההצהרה חסרי ערך, ו'אלבלאד' מעלה על נס את התפקיד שמילאה ארה"ב ביצירת הזדמנויות לשלום (סי'ס, 13).

(ב). מאע'ם

בהודעת ממשלה (13) נאמר כי מאע'ם מקדמת בכרכה את ההסכם הפלס'-ישראלי, שתואר כ'צעד ראשון להגשמת הנסיגה הישראלית המלאה מהאדמות הערביות הכבושות ובראשן ירושלים'. ההודעה הביעה תקווה שבשיתות השלום תושג התקדמות מוחשית בכל המסלולים האחרים (סי'ק, 13).

(ג). קטר

מ'מ קטר הביעה בישיבתה (15) תמיכה בהסכם הפלס'-ישראלי והביעה תקווה שיוביל לנסיגה ישראלית מירושלים (רויטר, 15).

(ד). כווית

הפלגים השמאלנים, הדמוקרטים, הלאומיים והאסלאמיים בפרלמנט הכוויתי תארו ההסכם שנחתם בווש' ב-13, ואשר נתקבל בכרכה ע'י מ'מ' כווית, כ'תבוסה נוספת לערבים'. בהודעתם נאמר, כי 'עסקת עזה-יריחו היא תוצאה של חולשה ערבית ופיצול שהתגברו לאור תוקפנותו של צדאם חוסין נגד כווית' (רויטר, 15). בתוך כך הכחיש שר החסברה הכוויתי (15), כי ארצו ניהלה מגעים בנוגע לאפשרות לנרמל היחסים בין ישראל לבין כמה מדינות ערביות, ובהן כווית. הוא הדגיש, כי צעד כזה יבוא רק במסגרת החלטה ביע'ר שתתקבל ע'י הלע'ר (סי'ק, 15).
בהקשר זה נמסר, כי בוועידת האיגוד הבינפרלמנטרי בקנברה פרשה (15) המשלחת הכוויתית מאולם הדיונים בדיון שבראשו עמדה נציגת הפרלמנט הישראלי, בהביעה בבירור את עמדת הפרלמנט הכוויתי כלפי ישראל, שחתמה יום קודם לכן על הסכם שלום (סוה'י הכוויתית, 15).

7. עיראק

היומון המימסדי 'באבל' הגדיר (18) את ההסכם הישראלי-פלס' כפעולה של כניעה מצד ערפאת. העתון מאשים את ערפאת בפשרנות נדיבה מדי וטוען, שההסכם פוגע במישרין בפלס' ובעקיפין בעיראק (סי'צ, 18). בתוך כך יצא (16) שה'ח צחאף לרב'ע בדרכו לקהיר כדי להשתתף בישיבות מועצת הליע'ר שיחלו ב-19 (ר. בגדאד, 16).

8. איראן

(א). ח'אמנאי, המנהיג הרוחני האיראני, גינה (16) בחריפות את חתימת ההסכם 'עזה-יריחו' והדגיש את חובת החזרת השטחים הכבושים הפלסטינים, ללא תנאים. הוא הזהיר את ראשי המדינות האסלאמיות מפני מזימות של ארה"ב וישראל ומפני מימושן (ר. טהראן, 16). נאטק נורי, יו"ר המג'לס, גינה (16) את ההסכם וציין כי ארה"ב מנסה לגרום למלחמה פנימית וע'י כך להשאיר את ישראל מוגנת (ט. איראנית, 16). בשארתי, שר הפנים האיראני, כינה את ההסכם 'מסוכן יותר' מאשר ההסכם קמפ-דיוויד והביע צער על

השתיקה או האישור של מס' מדינות מוסלמיות וערביות לאחר חתימת ההסכם (אירנא, 15).

(ב). מועצת הבטחון העליונה, התכנסה (18) בראשותו של רפסנג'אני ודנה בהסכם. בהצהרה שפורסמה לאחר ההתכנסות, נאמר, כי 'ללא ספק אין העם הפלס' המדוכא וחסר הבית יכול לקבל הסכם זה. ההצהרה שוללת מתן לגיטימציה אי פעם לישראל וצופה אפשרות של שלום רק אחרי ש'יושמד שורש התוקפנות, יושבו זכויותיה האבודות של האומה הפלס' וירושלים תוצא מידי הציונים'. כן הדגישה, שהמוסלמים בעולם צריכים להיות זהירים ולא לתת לתהליך המאבק נגד 'האויב הציוני' להביא לפילוג וסכסוך בקרב שורות ההתנגדות (ט.איראנית, 18).

(ג). ובמישור המעשי, נפגש ס/השר החוץ האיראני, חסן שיח' אלאסלאם, (17) בדמשק עם בכירים מהחזבאללה, החמא'ס, הג'יהאד האסלאמי ומחזית ההצלה הפלסטינית, כחלק מסיור שמטרתו לארגן התנגדות להסכם. ר.טהראן דיווח, שהבכיר האיראני הסביר בשיחותיו את העמדה העוינת של איראן בנוגע לפשרה בין ערפאת ל'משטר הציוני', וציין, כי הסכם זה לא יעצור לעולם את המאבק של העם הפלס' (סי'צ, 18). ס/השר האיראני נפגש גם עם נשיא סוריה (18) והעביר לו אגרת מעמיתו האיראני. השניים שוחחו על ההתפתחויות באזור ועל שאלות בעלות אינטרס משותף (ר.דמשק וטהראן, 18).

המרכז
19 בספטמבר 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, סמנכלים,
מצפא, אירופה, מזאר, אמלט, אפסוק, מצרים,
ישראלערב, ארבל, פרנ, משפט, ממד, תקשורת,
מקצב2, הדרכה, אומן, @ (רם), @ (אמן), @ (מתאמשטחים),
@ (לוברני), @ (יתום/ממרהמ), לעמ, @ (לשכתהנשיא), @ (עמית762), @ (עמית475)

סססס

אאאא, חוזם: 22590

אל: רהמש/1098

מ-: רושינגטון, נר: 435, תא: 150993, זח: 1710, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

שמור/מידי

תאריך: 15 בספטמבר 1993

אל: מצפ"א

דע: מנכ"ל, ממנכ"ל, לשכת שה"ח, לשכת רה"מ

מאת: קישור לקונגרס

איתן השתתף
10.10

הנדון: פגישות ערפאת בגבעה

1. אתמול (14.9) קיים ערפאת שתי פגישות בגבעה - עם מנהיגות הסנאט ומנהיגות בית הנבחרים.

בפגישה עם מנהיגות הסנאט, אותה ארחו דול ומיטשל, השתתפו כ-20 סנטורים ובהם: לייחי, וורנר, קוקראן, מקקונל, מויניהאן. לא השתתף אף סנטור יהודי.

בפגישה עם מנהיגות ביהנ"ב, אותה ארח יו"ר ביהנ"ב פולי, השתתפו 24 מחוקקים ובהם: הוייר, גפהארדט, בוניור, המילטון, מייקל, גינגריץ, גליקמן, הייד.

2. ממשתתפים בשתי הפגישות שמענו כי הפגישות היו טובות וחמות. יו"ר צוות העוזרים של ועדת החוץ בסנאט הוסיף:

THEY LIKED HIM AND THOUGHT HE WAS SINCERE AND CHARMING. HE HAD PERSONAL RAPPOR WITH EVERYONE COACHED וידע מה לומר - ולמי. עוזרו של הספיקר תום פולי ציין כי כל המשתתפים (כולל היהודים) היו "תיוביים מאד כלפי ערפאת" ולחצו את ידו. רבים ממשתפי הפגישות היו עצבניים קמעא לפני שפגשו את ערפאת. ערפאת הבין היטב את המצב בו הוא נתון. כלומר, שיש עדוין רגישות רבה ביחס אליו ועליו להוכיח את עצמו.

3. בנושא הבטחון - ערפאת נשאל וענה (בביהנ"ב - לגינגריץ) כי הוא מודאג מנושא החמאס וכי אין לאש"פ כל השפעה על איראן. סיפר כי סנה מספר פעמים לטהראן אך HE WAS REBUFFED. סנטור סרבינס שאל על מצב הבטחון, מבלי להזכיר ספציפית את החמאס וערפאת השיב על כך: יש לנו אופוזיציה, אולם אם תראה מה קרה בעזה ובגדמ"ע בליל החתימה כאשר אנשים יצאו לרחובות לחגוג, תבין שבכך הם (החוגגים) מבודדים את המתנגדים. אנו מגייסים שוטרים ומאמנים אותם. בשני הבתים אמר ערפאת: אנו זקוקים לסיוע כלכלי TO UNDERCUT EXTREMISTS IN THE PLO AND HAMAS. סיוע כלכלי יוריד את רמת אי שביעות הרצון ועם תחילת זרימת המשאבים לשטחים נוכל לשלוט במצב הבטחוני.

הישראלים רוצים בטחון ואנו מבינים את זה. הם רוצים לדעת שחתמו על הסכם עם אנשים רציניים היכולים לספק את הסחורה - אנו מבינים זאת ונפעל בהתאם. החסכם הזה הוא BARGAIN עבורנו ונקפיד עליו.

4. גינוי לטרור - הן בסנאט והן בכיהנ"ב נשאל ערפאת שאלות נוקבות מדוע אינו מגנה את הריגת שלושת החיילים ונהג האוטובוס (ב-13.9). לפי עוזרו של הספיקר פולי אמר ערפאת כי אש"פ אינו יכול לגנות כל מעשה טרור בודד שכן:

(א) אש"פ מגנה את הטרור בעצם חתימתו על ההסכם

(ב) אש"פ אינו שולט עדיין בשטח ולכן אם יגנה פעולה ספציפית בלא שיכול למנוע אותה יאבד מאמינותו וייצטייר כארגון חלש. סנטור ליהי לתן בתוקף בנושא אי-גינוי פומבי של הארועים האחרונים, כדברי אחד המשתתפים בפגישה בסנאט: HE WAS REALY HAMMERING HIM. ערפאת השיב: אני נגד טרור וכך הייתי מאז ומתמיד. אולם נמנע מלומר שיגנה ספציפית ארועי טרור. ליהי אמר בתגובה: אם אתה מצפה לעזרה מהועדה שלי - עליך לגנות את הטרור אחרת לא אוכל לסייע.

5. ערפאת התלונן על מדינות ערביות שאינן משתפות פעולה כגון כוויית ולבנון שמעכבות כספים של אש"פ. במיוחד האשים באופן נוקב את כוויית על שהיא תומכת באופוזיציה נגדו.

6. סיוע - אחד הנושאים הדומיננטיים, כמובן, היה הצורך בסיוע דחוף לעזה ולגדמ"ע לשם שיקום התשתית. בתגובה להערת סנטור פל (יו"ר ועדת החוץ בסנאט), שהוא מקוה כי הפלסטינים יסתמכו בעיקר על מדינות ערב, שכן לא יוכלו להסתמך רק על ארה"ב, השיב ערפאת כי הוא מאד מקוה לקבל את רוב הסיוע ממדינות המפרץ ובמיוחד מסעודיה. מארה"ב הוא מצפה למנהיגות בארגון הסיוע ולתרומה סמלית, אך נמנע בפירוש מלבקש סיוע ספציפי אמריקני (בתשובה לגינגריץ'). עוזרו של פולי הוסיף וציטט את ערפאת: אנו מבינים שאין לאמריקנים כיסים עמוקים מדי.

7. הנושא הדומיננטי השני היה בקשתו של ערפאת לעיין מחדש בכל החקיקות (STATUTES) הנוגעות לאש"פ (ראו מברק נפרד).

8. ערפאת פתח דבריו בכיהנ"ב בהדגישו כי מדובר בעשיית שלום רצינית ולא רק ב-TRUCE. אמר כי חשוב להגיע לבחירות מהר ככל האפשר כדי להשיג לגיטימיות מקומית. לשאלות על המשך המו"מ אמר כי ההסכם הנוכחי מכסה את הטווח הקצר ואשר לשאלות הטווח הארוך - יחלו לדון בהן בעוד שנתיים. אולם ערפאת נמנע מלהתייחס לשאלות ספציפיות הקשורות לטווח הארוך (כגון ירושלים).

9. בסיום הפגישה בכיהנ"ב התבטא גם נביל שעת' ואמר: אנו מבינים שאין לכם כסף נוסף אבל עליכם להוביל את המהלך לגיוס מימון. אנו מבינים היטב מה ישראל רוצה - וזה עריין BARGAIN עבורנו. אנו רגישים לדעת הקהל בישראל. היהודים סבלו קשות במשך מאות שנים מסוגרומים ורדיפות. הם רוצים בטחון ואנו הבטחנו שנספק זאת.

יהודית ורנאי-דרנגר ברוך בינה

תפוצה: שחח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, סמנכלשלו, רביב, ר/מרכז, מצב, @ (רם), @ (אמן), @ (ר'אגת),

ממד, מצפא, רחטמזת, ישראלערב, ערן, יועמש

סססס

21204: חוזם, אאאא
אל: רהמש/985
מ:- המשרד, תא: 140993, זח: 2348, דח: מ, סג: בל,
בבבב
9,257886
9,233388
בלמס/מיד
59114

*התאמה
2.1.10*

אל: כל הנציגויות

מאת: מח' מידע - אגף תקשורת

הנדון: נוסח סדר היום במו'מ ישראל-ירדן

THE FOLLOWING IS THE TEXT OF THE ISRAELI-JORDAN COMMON AGENDA AS SIGNED TODAY, SEPTEMBER 14, 1993, IN WASHINGTON, D.C.:

THE MIDDLE EAST PEACE PROCESS
THE BILATERAL NEGOTIATIONS
ISRAEL-JORDAN TRACK
COMMON AGENDA

A. GOAL:

THE ACHIEVEMENT OF JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE BETWEEN THE ARAB STATES, THE PALESTINIANS AND ISRAEL AS PER THE MADRID INVITATION.

B. COMPONENTS OF ISRAEL-JORDAN PEACE NEGOTIATIONS:

1. SEARCHING FOR STEPS TO ARRIVE AT A STATE OF PEACE BASED ON SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338 IN ALL THEIR ASPECTS.

2. SECURITY:

A. REFRAINING FROM ACTIONS OR ACTIVITIES BY EITHER SIDE THAT MAY ADVERSELY AFFECT THE SECURITY OF THE OTHER OR MAY PREJUDGE THE FINAL OUTCOME OF NEGOTIATIONS.

B. THREATS TO SECURITY RESULTING FROM ALL KINDS OF TERRORISM.

C. I. MUTUAL COMMITMENT NOT TO THREATEN EACH OTHER BY ANY USE OF

FORCE AND NOT TO USE WEAPONS BY ONE SIDE AGAINST THE OTHER INCLUDING CONVENTIONAL AND NON-CONVENTIONAL MASS DESTRUCTION WEAPONS.

II. MUTUAL COMMITMENT, AS A MATTER OF PRIORITY AND AS SOON AS POSSIBLE, TO WORK TOWARDS A MIDDLE EAST FREE FROM WEAPONS OF MASS DESTRUCTION, CONVENTIONAL AND NON-CONVENTIONAL WEAPONS; THIS GOAL IS TO BE ACHIEVED IN THE CONTEXT OF A COMPREHENSIVE, LASTING AND STABLE PEACE CHARACTERIZED BY THE RENUNCIATION OF THE USE OF FORCE, RECONCILIATION AND OPENNESS.

NOTE: THE ABOVE (ITEM C-II) MAY BE REVISED IN ACCORDANCE WITH RELEVANT AGREEMENTS TO BE REACHED IN THE MULTILATERAL WORKING GROUP ON ARMS CONTROL AND REGIONAL SECURITY.

D. MUTUALLY AGREED UPON SECURITY ARRANGEMENTS AND SECURITY CONFIDENCE BUILDING MEASURES.

3. WATER:

- A. SECURING THE RIGHTFUL WATER SHARES OF THE TWO SIDES.
- B. SEARCHING FOR WAYS TO ALLEVIATE WATER SHORTAGE.

4. REFUGEES AND DISPLACED PERSONS:

ACHIEVING AN AGREED JUST SOLUTION TO THE BILATERAL ASPECTS OF THE PROBLEM OF REFUGEES AND DISPLACED PERSONS IN ACCORDANCE WITH INTERNATIONAL LAW.

5. BORDERS AND TERRITORIAL MATTERS:

SETTLEMENT OF TERRITORIAL MATTERS AND AGREED DEFINITIVE DELIMITATION AND DEMARCATION OF THE INTERNATIONAL BOUNDARY BETWEEN ISRAEL AND JORDAN WITH REFERENCE TO THE BOUNDARY DEFINITION UNDER THE MANDATE, WITHOUT PREJUDICE TO THE STATUS OF ANY TERRITORIES THAT CAME UNDER ISRAELI MILITARY GOVERNMENT CONTROL IN 1967. BOTH PARTIES WILL RESPECT AND COMPLY WITH THE ABOVE INTERNATIONAL BOUNDARY.

6. EXPLORING THE POTENTIALS OF FUTURE BILATERAL COOPERATION, WITHIN A REGIONAL CONTEXT WHERE APPROPRIATE, IN THE FOLLOWING:

A. NATURAL RESOURCES:

- WATER, ENERGY AND ENVIRONMENT
- RIFT VALLEY DEVELOPMENT

B. HUMAN RESOURCES:

- DEMOGRAPHY
- LABOR
- HEALTH
- EDUCATION
- DRUG CONTROL

C. INFRASTRUCTURE:

- TRANSPORTATION: LAND AND AIR
- COMMUNICATION

D. ECONOMIC AREAS INCLUDING TOURISM

7. PHASING THE DISCUSSION, AGREEMENT AND IMPLEMENTATION OF THE ITEMS ABOVE INCLUDING APPROPRIATE MECHANISMS FOR NEGOTIATIONS IN SPECIFIC FIELDS.

8. DISCUSSION ON MATTERS RELATED TO BOTH TRACKS TO BE DECIDED UPON IN COMMON BY THE TWO TRACKS.

C. IT IS ANTICIPATED THAT THE ABOVE ENDEAVOR WILL ULTIMATELY, FOLLOWING THE ATTAINMENT OF MUTUALLY SATISFACTORY SOLUTIONS TO THE ELEMENTS OF THIS AGENDA, CULMINATE IN A PEACE TREATY.

מח' מידע - אגף תקשורת

תפוצה: שדה, שדה, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, סמנכלים, מצפא, אירופה,
מזאר, אמלט, אפסוק, מצרים, ישראלערב, תקשורת,
ממד, לעמ, @ (דוצ), @ (רם), @ (אמן)

סססס

אאאא, חוזם: 14917

אל: רהמש/689

מ-: שלום, נר: 66, תא: 090993, זח: 2328, דח: מ, סג: סו,

בבבב

סודי/מיד

Handwritten note in red ink:
אין תשלום
ארי.ג.

אל: לשכת רוה"מ, לשכת שה"ח
דע: רמטכ"ל, ר' אמ"ן, אמ"ן / רח"ט מחקר, ר' ממ"ד,
משה'ח/רח"ט מז"ת, ר' מוסד, מוסד/חקר,
לשכת משהב"ט/ לשכת מתאם הפעולות בלבנון
מאת: צוות המו"מ עם לבנון

הנרון: המו"מ עם לבנון: סבב 11, מפגש 81

כללי

1. בפתח המפגש לוברני הגיש מסמך כוונות המסכם עמדות יסוד, המקובלות, לדעתנו על הצדדים. הלבנונים הגישו מצידם, בהמשך, נייר בנושא קבוצת העבודה הצבאית. קבענו, שהצעתנו מהיום נועדה לאפשר לצדדים להשיג התקדמות, ולו ברמה הבסיסית, משום שעמדת לבנון שהתבטאה גם בהצעתם הנוכחית איננה מאפשרת כל התקדמות בנושא קבוצת העבודה הצבאית. שמאס קבע כי הנייר שלו מגלם יתרונות מבחינתנו, והוא יוסיף להתייחס אליו ולהשעות (PUT ON HOLD) את הנייר שלנו עד לקבלת הוראות ממשלתו. בסיכומו של דבר, אף מפגש היום הסתיים בקפאון, ותוך ריטונים לבנוניים לגבי שיטת המו"מ הישראלית. (רצ"ב נוסח שני המסמכים).

פרוט

2. בתחילת המפגש הגיש לוברני ללבנונים נייר שכותרתו "הצהרת כוונות משותפת". כרקע להגשת הנייר ציין לוברני את הנקודות הבאות:

א. חלפה שנה מאז הגשנו את גרסתנו הראשונה להקמת קבוצת עבודה צבאית, ומאז הגשנו שלוש גרסאות נוספות.
עפ"י המסרים ששמענו מהלבנונים ליד שולחן הדיונים וכן מהצהרות ופרשנויות שהתפרסמו בבירות ובדמשק, אנו חשים שאף המפגש הנוכחי עומד להסתיים ללא התקדמות בנושא קבוצת העבודה הצבאית.

ב. על רקע זה הגענו למסקנה כי כדאי לבחון שטא ניתן לאמץ מצע משותף של עקרונות יסוד המוסכמים על שני הצדדים, כך שאף במסלולנו נוכל להצביע על התקדמות כפי שהדברים מתפתחים במסלולים אחרים. במקביל, אין אנו נוטשים את הצעת קבוצת העבודה הצבאית, אלא משעים אותה (PUT ON HOLD) למשך הסבב

הנוכחי.

3. שמאס קבל את הנייר. בהמשך קבע שאינו מופתע מהעובדה שאנו מגישים נייר נוסף, אך טען שלוברני הבהיר במהלך הסבב כי לא נגיש נייר נוסף. לוברני הזכיר כי אמרנו שלא נגיש גרסה נוספת של הצעתנו בנושא קבוצת העבודה הצבאית.

4. לאחר חלם קל והפסקה ממושכת שנוצלה לעיון במסמך שהגשנו, אמר שמאס בין השאר:

א. לפי שעה, הוא משעה (PUT ON HOLD) את ההצעה שהגשנו היום עד לקבלת הנחיות ממשלתו.

ב. העיר לגבי הצעתנו האחרונה בנושא קבוצת העבודה הצבאית כי:

(1) אין היא כוללת לחלוטין את המונח "נסיגה".

(2) ההצעה כללה מובאות מעמדת לבנון בצורה המשרתת את עמדתנו.

(3) עפ"י הצעתנו, עם קבלת רעיון קבוצת העבודה, לבנון מתבקשת להסכים למכניזם המבטל מכניזמים קיימים.

לאחר מכן קרא נייר האמור לשקף הצעה לבנונית מתוקנת להצעת קבוצת העבודה הצבאית והגישו ללוברני.

5. לאחר עיון בנייר הלבנוני הדגיש לוברני את הנקודות הבאות:

א. הנייר הלבנוני הוא מסמך בלתי מאוזן וחד-צדדי טהור, המשקף באדיקות את עמדת היסוד הלבנונית לפיה קבוצת העבודה הצבאית אמורה להגשים את החלטות מועבי"ט 425 ו-426.

ב. הנייר הלבנוני דוחה למעשה את הצעתנו, ומשקף את המסרים שעלו לאחרונה בתקשורת הלבנונית והסורית. בדיוק בשל כך העלינו היום את הצעתנו, בתקווה לגבש קרקע משותפת ברמה בסיסית שתחזק את היסודות, ושתאפשר לנו לסיים סבב זה תוך התקדמות.

6. שמאס אמר כי הוא מופתע מדחיית הנייר שלהם ומנה כמה מהיתרונות הגלומים בו, עבורנו, לשיטתו:

א. הנייר אינו קורא לנסיגה ישראלית מיידית על פי החלטה 425, אלא קובע שקבוצת העבודה הצבאית תקבע את לוח הנסיגה וסדריה.

ב. הנייר קובע קשר בין קבוצת העבודה הצבאית למליאה.

ג. בנייר מתחייבת לבנון לקיים חוק וסדר.

7. הוסיף שיעביר את הצעתנו מהיום לממשלתו, אך הוא מצידו יוסיף ויתייחס להצעתו שלו, אלא אם כן יקבל הוראות אחרות.

8. לוברני קבע כי מבחינתנו אין מקום אף לשאול שאלות הבהרה לגבי הנייר הלבנוני שכן הוא משקף בחדות ובהירות את עמדת הפתיחה של לבנון מאז הסבב

הראשון של תחילת השיחות. בהמשך, שב לוברני והדגיש את סיכויי ההתקדמות
הצפונים באמוץ הנייר שהגשנו היום.

עד כאן

תפוצה: @ (רחמ), שחח, טשהח, מנכל, ממנכל, @רחטמזת, ר/מרכז,
@ (רם), @ (אמן), @ (לוברני), @ (ר'אגת), @ (ראשהממשלה)

סססס

14914, חוזם: אאאא
אל: רהמש/683
מ-: שלום, נר: 64, תא: 090993, זח: 2320, דח: ב, סג: סו,
בבב
סודי/בהול לבוקר

מכתב מוברק

אל: רה"מ ושהב"ט; שר החוץ
מאת: איתמר רבינוביץ

*לפני השליחה
9.9.93*

הנדון: ישיבה עם משלחת סוריה - 9/9/93 (סבב 11)

1. חלקה הראשון של ישיבת היום התמקד בחלופי דברים מוכרים סביב מבנה סעיף 5. בראשית דברינו הצגנו בפני הסורים מבנה שלדי חדש של הסעיף אשר יכול, לצד הנושא הטריטוריאלי, גם את נושאי השלום והבטחון. עלאף עמד בעקשות ובקשיות, המאפיינים אותו במצבים כאלה, על העמדה שהובעה כבר אתמול כי סעיף 5 ייוחד אך ורק לנושאים הבצועיים המופיעים בסעיף אופרטיבי 1 של 242 כלומר, לנסיגה ולבטול מצב-המלחמה. חזרנו והדגשנו כי לא נוכל להסכים לאפליה בין נושאים ולהעדפה של הנושא הטריטוריאלי על פני שאלות השלום והבטחון. הויכוח גלש, מטבע הדברים, להתנצחות על הפרשנויות השונות של 242 בנושא הנסיגה.

2. בסיומו של דיון/ויכוח זה הגענו למעין הבנה או הסכמה כי עדיף, בשלב זה, להניח את שאלת מבנה סעיף 5 ולדחות הדיון בנקודה זו עד לאחר הדיון המחתי וההסכמה על כל נושאי הליבה - שלום, נסיגה ובטחון.

3. הסוגיה הבאה שנסינו לטפל בה נגעה בשאלת עקרון ה-EQUAL FOOTING, בהמשך לדיון שהתקיים אתמול. הצענו שני ניסוחים בע"פ על בסיס ההבהרות שהושמעו בישיבה האחרונה. ההצעה הראשונה שלנו כללה תקון הנוסח, תוך שלוב עקרון ה"EQUAL FOOTING" להוציא הסדרים בטחונים שבהם לא ניתן להחיל העקרון. ההצעה השניה גרסה הוספת "הערת שוליים" לסעיף עצמו ובו מובע אותו הרעיון.

4. עלאף הגיב כי עליו לבחון הצעותינו בקפידה וישיב לנו לאחר שילמדו את הצעותינו, אך עם זאת העיר כי, במבט ראשון, איננו גורס שיש לשנות את נוסח הסעיף הבטחוני עצמו ויש צורך לשמור על הניסוח המוסכם, תוך הוספת הערה מבהירה שאיננה משנה את לשון הסעיף.

5. בחלקה האחרון של הישיבה "תועלנו" שוב לשאלת מבנה ותוכן סעיף 5. עלאף המשיך לדבוק בעמדתו (כבסעיף 1 לעיל), אך גילה "פתיחות מה" בהסכימו לעיון כתת-סעיף D (המפרט כידוע את מרכיבי השלום עפ"י תפיסתנו). התפתח דיון קצר בשאלת כותרות הסעיפים ובין היתר הסתייג מהמינוח "SCOPE OF PEACE" בעוד שלא כתבנו מהו ה-"NATURE OF WITHDRAWAL". חזר ואמר כי לא יקבלו פחות מ"נסיגה מלאה" וכי המכשול העיקרי להתקדמות היה ונשאר "הסרוב המתמיד שלכם לא להסכים לנסיגה מלאה". הבעיה, אמר, איננה בבחירת המלים, שכן בהודעה אפשר לומר נסיגה בלבד, אך עלינו לתת לו התחייבות כי מדובר בנסיגה מלאה. הדבר נדרש עפ"י ההחלטות ועפ"י TERMS OF REFERENCE של התהליך ואח"כ אפשר יהיה לדון ולהסכים, או לא להסכים על התביעות הישראליות. מה שישראל מבקשת, הגדיר עלאף, אינו בבחינת חובה, אלא בחירה CHOISE שלהם, נושא השיך לתחום הזכות הרבונית של סוריה.

6. גם במהלך ישיבה זו רצתה משלחת סוריה לקבל עדכון על המתרחש מאחורי הקלעים בסוגיה הפלסטינית. בקשו פעמים מספר לשמוע על התרחיש של יום ב' כדי שיוכלו לכלכל את צעדיהם ובכך טמון רמז לכך שהם מחוץ לעניין זה. במרוצת חילופי דברים בלתי פורמליים בהפסקה פלט עלאף בבקורת את המשפט הבא: כדרככם אתם שולפים כל צד לשיחות לחוד וזה מה שאתם עושים עתה.

7. סיכום והערכה
=====

הערכת אתמול תקפה גם לאחר ישיבת היום. מורת רוחם לנוכח ההתפתחויות ניכרת, הכרתם בחוסר היכולת להתקדם ברורה ועם זאת עשו מאמץ לקיים ישיבה עניינית וקורקטית בד"כ ואף לגלות ענין מסוים בהערותינו היום, תוך הקרנת ענין זה גם בפני התקשורת.

רבינוביץ

תפוצה: @ (רהמ), שהח, @ (ראשהממשלה)

סססס

14913:חוזם:אאאא

אל:רהמט/688

מ-:שלום, נר:63, תא:090993, חז:2314, דח:ב, סג:סו,

כבכב

סודי/בהול לבוקר

לפני השליח
21.9.

מכתב מוברק/למכותבים בלבד

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ

דע: אליקים רובינשטיין - מזכיר הממשלה

ראשי המשלחות למו"מ, כאן

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית פלסטינית

הנדון: המו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (9/9/93)

א. השיחות בערוץ הפלסטיני (לפני הצהרים).

ב. השיחות בערוץ הירדני (אחרי הצהריים)

א. השיחות במסלול הפלסטיני - 9/9/93 לפני הצהריים

1. שיחת בנצור - עבד אל-שאפי ב-4 עיניים

עבד אל-שאפי אמר כי אינו רוצה להשתתף בטכס חתימת ההסכם ביום ב', ושיבתו הביתה תוכל אולי להשפיע למניעת אלימות וצרות (VIOLENCE AND TROUBLES) ולהושיט יד למו"מ רציני. לדברי עבד אל-שאפי, זהו דבר החשוב ביותר ואולי המהלך הזה, של החתימה, יעיד בפני הצדדים כי ההסכם הולך ומתבצע ועולה על דרך חיובית.

לטענת בנצור כי נוכחותו בטכס החתימה תסמל את מתן ההזדמנות להסכם, אמר עבד אל-שאפי כי לא כך פועלת הפסיכולוגיה בשטחים ועליו להעדר מן הטכס, אם כי רב חברי המשלחת ביקשו להשתתף בו.

במפגש המשלחות הערביות שהתקיים אתמול סוכס, לפי עבד אל-שאפי, כי יושארו בושינגטון עד יום ב' אם כי לא עלה נושא ההשתתפות בטכס החתימה.

עבד אל-שאפי מוזמן מחר לכריסטופר ועומד לומר לו כי על אף אי שיתופה בהשגת ההסכם בין ישראל לאש"ף, ארה"ב בודאי מודעת לקשיים הטמונים בדרך ליישום ההסכם והיא גם יודעת כיצד לסייע בהתגברות עליהם על כן הוא סבור כי ארה"ב תמלא בעתיד תפקיד מכריע ומעורבותה בהמשך התהליך חיונית.

2. מליאת הערוץ הפלסטיני - 9/9/93 11.00

לאור העובדה כי ביום שני לא התקיימה שיחות עקב החתימה על ההסכם, הוקדש מפגש המליאה לנאומי סיכום של בנצור ועבד אל-שאפי.

בנצור פתח כי במפגש זה אנו מסכמים יותר מ-20 חודשים של דיון בבעיות, תקיפתן ונסיון לפתרון. במבט לאחור ניתן לומר כי היה פה נסיון אמיתי לבנות גשר בין שני עמינו וניתן לומר כי היה זה אחד מגדולי האמצעים לבניית אמון (CBMS) שניתן היה להציע במהלך הסכמים הצלחנו להכיר זה את זה, להתורע לשאיפותינו ולדאגותינו ההדדיות ולהעביר מסרים זה לזה.

בשלב מסויים, ציין בנצור, הוחלט לבוא במגע ישיר עם מנהיגותם כדי לחזק ולהגביר את המגעים. אנו על סף שינוי דרמטי ועמוק וחשוב כי כולנו נתגייס, לפעולה לטובת התחלה זו, כי המבחן יהיה הרדי. אנו נדבק בהסכם ובהתחייבותינו הכלולות בו לשמירה על בטחון ורווחת ההתנחלויות והמתיישבים היהודיים ולבטחון הכולל.

אנו מקווים, אמר בנצור, כי גם הם יעמדו בהתחייבותיהם ויישמו את ההסכם שהושג כדי שיוכלו לנהל את ענייניהם הם. הוא הביע תקווה כי יצליחו לעצב את מינהלם, לפי צרכיהם ואיחל להם הצלחה במשימה זו. המעמסה גדולה, ציין בנצור אולם הוא בטוח כי יש להם היכולת והנחישות להצליח.

בנצור המשיך ואמר כי המו"מ על סטטוס הקבע יושפע ללא ספק מיחסי השכנות הטובים שיתפתחו ומן הבטחון שישרור, ללא אלימות וללא הפרעות באזור, וכמובן משתוף הפעולה שיתפתח עם יישום ההסדרים שיוסכמו, בשטח.

בנצור הביע תקווה כי אנו כולנו נדע לנצל את ההזדמנות שניתנה לנו להביא כמו ידינו לעתיד של פתוח ורווחה לאזורינו ידוע העוני והבעיות.

בנצור המשיך ותוך ציטוט דברי המלך חוסין, הביע תקווה כי נוכל לראות במהרה גם הצהרה על הסכמה על האג'נדה בין ישראל וירדן וכך נוכל לבנות, נדבך אחר נדבך, את השלום המלא והכולל.

בנצור ציין כי נפלה בחלקו זכות גדולה להשתתף בתהליך מאדריד ובעיצוב החפיסה שעמדה בבסיסו והביע תקווה כי כל שעשינו יבטא את כמיהתנו לשלום וישפיע גם על ערוצי המו"מ האחרים.

בנצור הביע הערכתו ותודתו למשלחת הפלסטינית ולעבד אל-שאפי אישית וציין כי על אף שהתחלנו מנקודות מוצא שונות ולא תמיד והצלחנו לגשר בין הפערים, הרי יצרנו יחסי עבודה תקינים והביע תקווה כי נוכל להמשיך בכך.

במשך דבריו העלה בנצור על נס את תרומתו העצומה של אליקים רובינשטיין לשיחות, באיתור הבעיות ובנסיונות לפותרן באמצעות הרעיונות שהעלה.

לולא העבודה שנעשתה ע"י שתי משלחותינו, אמר בנצור, ספק אם ניתן היה להגיע להסכם, ולולא מה שנעשה כאן לא ניתן היה לגשת למנהיגותם בטונים. אין ספק כי עבודתנו כאן תרמה להצלחה.

בסיום דבריו הזמין בנצור את המשלחת הפלסטינית להרמת כוסית למען המטרה המשותפת מכיוון שהתהליך אך התל ויש צורך במאמץ משותף להצלחתנו.

עבד אל-שאפי הודה לבנצור ואמר כי הוא חולק עמו את ההרגשה כי על אף מעברם של 10 סבכים ו-20 חודשים במו"מ עקר, הרי לא היה הדבר לריק ואת אשר יחתם ביום ב' לא ניתן היה להשיג ללא קיום המו"מ בינינו.

עובדה זו מעניקה לו נחמה פורתא, אמר עבד אל-שאפי, והוא מקווה כי השיחות שיתקיימו בעקבות חתימת ההסכם יפריכו את חששותיו.

השיחות שקיימנו, המשיך עבד אל-שאפי לא היו חסרות ערך מכיוון שאיפשרו לנו להכיר אותם ולהכיר בהם כבני אנוש. אנו חייבים, אמר עבד אל-שאפי להשיג הסכם של כבוד.

עבד אל-שאפי הבטיח נאמנה כי מחוייבותם לשלום היא סופית ו- ETERNAL, ואינה ניתנת לערעור ואילו מצדנו אנו, נצטרך להכיר בהם כעם מאוחד, לא רק בשטחים אלא בכל מקומות מגוריו וכי ירושלים היא חלק מזהותם הלאומית, וכדי שהשלום שהושג יהיה יציב צודק והוגן עליו להכיר בזכויות הלגיטימיות של שני הצדדים.

רגע זה של חתימת ההסכם, הוא רגע קריטי וחשוב, המשיך עבד אל-שאפי וקרא לנו להחליט כי לא יעבור לשוא. עלינו להחליט כי לא ניתן לחזור לשנות העימות ושפיכות הדמים ולהגיע לשלום אמתי. למרות עמדתו המסוייגת כלפי ההסכם, חזר עבד אל-שאפי והביע תקווה להתקדמות אמיתית בעת קיום השיחות על יישום ההסכם.

הוא מכיר בקשיים המצויים בצידנו, ולדבריו, עלינו להכיר גם בקשיים מצדם. הם מכירים בצורך בסבלנות ואנו יכולים להיות סמוכים ובטוחים כי הם יעשו כל דבר כדי להצליח בתהליך.

באופן אישי, אמר עבד אל-שאפי כי, על אף שלא הגענו להסכם בינינו, הרי מצאנו בני שיח עמם הוא יכול לשוחח ברצינות ולהעמיק בנושאים שנדונו.

עבד אל-שאפי סיים בברכות למשלחתנו ושלח ברכות מיוחדות לאליקים רובינשטיין.

ב. השיחות בערוץ הירדני 9.9.93 אח"צ

שיחת בנצור - טראונה בארבע עיניים

א) בנצור וטראונה שוחחו על טקס החתימה על ההסכם בין ישראל לפלסטינים שאמור להתקיים ביום שני הקרוב (13.9). טראונה אמר כי שמע ששר החוץ פרס ייצג את ישראל ואילו את הפלסטינים ייצגו אבו מאזן או קאדומי. הוסיף כי המשלחת הסורית והמשלחת הלבנונית לא יטלו חלק בטקס גם אם יוזמנו. בנצור ציין בפני טראונה כי שמע מקרצר שכל המשלחות יוזמנו ולכן מפליא לשמוע שהן לא יטלו חלק.

לשאלת בנצור מה תעשה משלחת ירדן לגבי הנוכחות בטקס השיב טראונה כי טרם קיבל הנחיות וכי הדבר טרם תואם עם ראשי המשלחות הערביות ולכן אין בפיו תשובה מלאה. אח"כ אמר שלנוכח אי שיתופה של ירדן במו"מ על ההסכם על D.O.P- יהיה זה אפילו מביך אם ירדן תשתתף בטקס.

ב) טראונה העלה שוב את ענין הפרדת המשלחות (הירדנית והפלסטינית) ואמר כי ההגיון שעמד ביסוד הרעיון בשעתו, כבר אינו תקף. הוסיף, באותה נימה של ביקורת מעורבת במבוכה כפי שעשה בימים האחרונים, כי הכללים הפרוצדורליים נשמרו בהקפדה יתרה לכל אורך הסבבים ואולם משהגענו לשלב המהותי של ההסכם עם הפלסטינים - הירדנים אינם חלק מן העניין.

ציין כי ראוי לבחון את מכלול המסגרת של השיחות באופן מקיף וכי יש לתת הדעת על כינון ועדות משותפות (ישראל ירדן פלסטינים) כמתחייב מן ההסכם (D.O.P).

בהתייחסו להסכם עם הפלסטינים, בהמשך השיחה, ציין שוב טראונה כי איש לא נועץ בירדן למרות שהיא נזכרת בהסכם ובמידה רבה הושארה באפילה והועמדה בפני עובדה מוגמרת. יחד עם זאת ציין כי הם (הירדנים) קוראים ליתר תאום עם הפלסטינים ולהערכות לעבוד הפרטני של הנושאים כמתבקש.

ג) טראונה חזר שוב וציין כי נאום המלך היטה את כף דעת הקהל בעולם הערבי לתמיכה בהסכם וכי לאקט הזה של הבעת תמיכה היתה משמעות פסיכולוגית בסלילת הדרך לערפאת לגייס תמיכה בצעד שנעשה, הוסיף כי גם המשלחת הפלסטינית סבורה כך וכי ירדן עשתה בהקשר זה אף יותר ממה שמצופה ממנה. טראונה ציין כי הנסיך חסן הביע היום גם כן את תמיכתו בהסכם עם הפלסטינים.

ד) טראונה ציין כי האזור כולו ניצב על סף מצב פוליטי חדש וישנם על השולחן אטריבוטים של ריבונות, INTEGRITY, נסיגה והעברת סמכויות לפלסטינים על כל הרגישות הכרוכה בזה וכי, יש לזכור את המימד הקומפריהנסיבי שכולנו מחויבים לו. בהקשר זה שוב ציין כי הם (הירדנים) סברו שהכל צועדים בשורה אחת על פי העקרון הכוללני והנה הפלסטינים התקרמו ראשונים והשאירו באפילה ללא שותפות ותאום מוקדם.

בנצור השיבו כי לנוכח האירועים ראוי שנתשוב ביחד על האצת הקשר בין הצדדים, עבוי המגעים ופיתוח ערוצי מו"מ לשם עיצוב משותף של האזור ועתידו. טראונה ציין כי ראוי לחשוב על החשת תדירות המגעים במישור הרב-צדדי כדי להדביק ההתרחשויות במישור הדו-צדדי ולהשלימם.

ה) השניים שוחחו גם על ענין האג'נדה של הערוץ הירדני - ישראלי, טראונה אמר כי לנוכח ההישג שהושג עם הפלסטינים מתבררת חשיבותה של האג'נדה בערוץ הירדני ואף כי אין האג'נדה משתווה בחשיבותה להסכם עם הפלסטינים מתברר הצורך בליבון הסוגיות הרגישות המופיעות בה לנוכח סוגיות רגישות המופיעות בהישג עם הפלסטינים כמו נסיגה, הסמכה פלסטינית, תחולה וכו'.

כשיהיה שלום, אמר טראונה, רק השמים יהיו הגבול.

טראונה הוסיף כי ממשלת ירדן תודיע על אישור האג'נדה לאחר החתימה על ההסכם עם הפלסטינים.

משהעלה בנצור את הצורך בקביעת מועד ספציפי לאישור האג'נדה וניסה לעניין את בן שיחו במועד אפשרי בימים הקרובים, לא התייחס טראונה באורח ישיר לנושא אך ציין כי ראוי שהטקס יהא צנוע וללא רעש והמולה רבתי. כן ציין (טראונה) כי ראוי שהאג'נדה תחתם בידי ראשי המשלחות.

טראונה התייחס גם לסוגיות המהותיות שבאג'נדה ואמר כי אנו עדיין חלוקים לגבי הוספת הסוגיה של הקומפריהנסיביות בסיפא של סעיף C באג'נדה (תביעה שהעלה בשעתו מג'אלי ונדחתה על ידינו).

בנצור תיאר בפני טראונה את כל ההשתלשלות של המגעים בין רובינשטיין למג'אלי לאחר שהאג'נדה סוכמה ב 28/10/92 ואמר כי יעביר לממונים עלינו בקשתם לכלול את ההתייחסות לנושא הקומפריהנסיביות בסיפא של סעיף C.

ו) טראונה שאל את בנצור לסיכויי עיבוד הצהרת עקרונות משותפת בינינו לבין הסורים.

ישיבת מליאת הערוץ הירדני 9.9.93

בשיחה בארבע עיניים בין בנצור לטראונה, סיכמו השניים לכנס את מליאת הערוץ לסיכום השיחות בערוץ הירדני-ישראלי בסבב זה.

טראונה פתח וציין את יחודיותו של הסבב הזה לנוכח ההתרחשויות במישור הישראלי-פלסטיני.

טראונה ציין כי מלכתחילה נקטה ירדן, עוד בשלבים מוקדמים של גיבוש התהליך, בעמדה חיובית ותומכת ואף הקלה על עיצוב התהליך בהסכימה לתת מטריה משותפת, במסגרת נוסחת מדריד, לערוץ הפלסטיני.

מחויבותנו לשלום, אמר טראונה, עמדה ביסוד גישתנו לכל אורכו של התהליך. טראונה המשיך ואמר כי אנו ניצבים על סיפו של שלב חדש ובמסגרת זו נראה כי נוסחת מדריד אינה תקפה יותר בהיבט של שני הערוצים המחוברים יחדיו. הוסיף כי לפנינו עבודה רבה בעיבוד פרטני ובגיבוש האספקטים הפרקטיים וכי ראוי להפריד המשלחות אך הדבר נתון להכרעת הממשלות והשושבינים.

בהתייחסו לאג'נדה אמר טראונה כי עלינו להמשיך בגישה המאוזנת בין הצדדים ולשמור על המחויבות של הצדדים להבטיח הקומפריהנסיביים. הוסיף כי אנו אכן על סף חתימת האג'נדה אך נותר עוד מימד של התדיינות וליטוש אחרון לפני הפורמליזציה.

טראונה התייחס גם למישור השיחות המולטיטלרלי ואמר כי ההתקדמות במישור הדי-צדדי מחייבת האצת התהליך גם במישור הרב-צדדי וכי שני הערוצים משלימים האחד את השני. בתום דבריו הודה טראונה לבנצור ולחברי משלחתנו על שיתוף הפעולה ועל הרוח הטובה שלוותה הדיונים בערוץ זה בסבב הנוכחי.

בנטלו את רשות הדיבור אמר בנצור כי הוא מצטרף לדברי טראונה ברוב הנקודות שהוזכרו על ידו. בנצור אמר כי יש לנו הערכה רבה לתפקיד שמילאה ירדן במסגרת המשלחת המשותפת (ירדנית פלסטינית) ועל כך ששילוב זה של שתי המשלחות איפשר את הנעת התהליך במסגרת נוסחת מאדריד.

בנצור הוסיף כי הסבב האחרון היה אכן יחודי שכן הגענו למשהו שכולנו ייחלנו לו זמן רב. עובדה זו יש בה מסר ברור כי אנו הולכים בנתיב הנכון שהתורה בשעתו במדריד וכי כולנו מחויבים למימד הקומפריהנסיבי. בנצור הוסיף כי העידן החדש שאנו ניצבים לפיתחו מחייב את הצדדים להרתם לעבודה מאומצת במגמה לגשר על ההבדלים והניגודים שבין הצדדים כדי להגיע למימוש האתגר הניצב בפנינו שהוא השלום.

בנצור ציין כי אנו מודעים לתפקיד החשוב שמילא מלך ירדן בהבעת תמיכתו בהסכם עם הפלסטינים וכי היה לזה ערך ותרומה רבה לגיבוש עמדה תומכת בקרב ציבורים רבים באזור. אין ספק, אמר בנצור, כי תמיכת המלך סייעה בהטיית הכף והדבר סלל הדרך להתקדמות.

בנצור ציין כי עלינו לחזק הפעילות במישור הרב צדדי ולבחון מישורי פעולה משלימים בין השיחות הנערכות במסגרת הדי-צדדית לרב-צדדית.

בהתייחסו לסוגיית האג'נדה אמר בנצור כי שתי המשלחות ראויות לזכות לראות בהשלמת המהלך והדבר יהווה אינדיקציה לכך שניתן להגיע להסכמה ולהבנה למרות הקשיים.

בהתייחסו לדברי טראונה על הערכה מחדש שלך נוסחת מדריד אמר בנצור כי עלינו

לזכור שנוסחת מדריד היא הבסיס עליו מושתת כל התהליך ואף כי יש גישות שונות לנושא, ראוי לזכור כי נוסחת מדריד איפשרה את כינונו של התהליך ואת יצירת המסגה לו אנו עדים עתה.

בתום דבריו הודה בנצור לטראונה ולחברי המשלחת הירדנים על העבודה המשותפת ואמר כי הוא מקוה שנמשיך לעבוד ברוח דומה גם בעתיד.

לאחר מכן כפי שסוכם בין השניים סקרו ראשי קבוצות העבודה בקצרה את הפעילות והנושאים העיקריים שנדונו בקבוצות במהלך הסבב.

דודין וענר סקרו את עבודת קבוצת העבודה לנושא הפליטים והכלכלה.

חדאדין ושמיר סקרו את דיוני קבוצת העבודה בנושאי המים הסביבה והאנרגיה.

אטינגר, מטעמנו, השלים בקצרה את נושאי האנרגיה שהוצגו במהלך הסבב הקודם.

טוקאן וטל סקרו את עבודת קבוצת העבודה לנושא הבטחון והגבולות.

נחמן טל, שהיה האחרון מטעמנו בסקירת קבוצות העבודה, פתח בתחילה באנגלית ובתום סקירתו יחד מספר משפטים לבני שיחנו בשפה הערבית תוך פניה אישית לחברי המשלחת הירדנית. פנייתו של טל בערבית לבני שיחנו התקבלה מצידם באהדה מופגנת שהובעה במחיאות כפיים.

בתום הישיבה נפרדו המשלחות האחת מרעותה בלחיצות ידיים. הירדנים אף איחלו לנו שנה טובה.

בברכה,

המשלחת.

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (ראשהממשלה)

סססס

~~27/9/93~~
27/9/93

מכאן
ללא אופוזיציה

אין בקוים
ללא שמועץ
ללא היקף
על היצגה הישגית

הארה הישגית - סמס/הפסן

הנשיא, סמס הנשיא, שה"ה וסמס, כחול/לפי
סמס הנשיא, סמס הנשיא, סמס הנשיא

לפי הישגים
27/9/93

אנחנו אפסן שה"ה של מצפוני-ול לנו סמס
סמסים לא שיש ולכן לא נעלה.

לפי נעמן הישגית קולט.

השקופים של סמס הנשיא

לא יהיו בקוים-נפישתה את אונתו הנקדק

יצאו לשיד - לשיד
סמס הנשיא וסמס הנשיא

יבט כל שה"ה

יבט הנשיא וסמס הנשיא
"צא אופוזיציה"

אאאא, חוזם: 12841

אל: רהמט/572

מ-: שלום, נר: 61, תא: 080993, זח: 2314, דח: ב, סג: סו,

בבבב

סודי/בהול לבוקר

מכתב מוברק/למכותבים בלבד

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ

דע: אליקים רובינשטיין - מזכיר הממשלה

ראשי המשלחות למו"מ, כאן

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית פלסטינית

למח' המע"מ
21.9

הנדון: המו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (8/9/93)

א. השיחות בערוץ הפלסטיני (לפני הצהריים).

ב. השיחות בערוץ הירדני (אחרי הצהריים)

א. השיחות בערוץ הפלסטיני - 8/9/93

היום התקיימה שיחה קצרה ביותר בין בנצור לעבד אל-שאפי, גם עקב קיום ראיון משותף של השניים ל"מבט".

לאחר שהביע דעתו על המצב הפוליטי בארץ ("ש"ס חייבת להישאר בממשלה לאחר שרבין יצא מגדרו כדי לסייע לרועי"), אמר עבד אל-שאפי, כי לא שמע דבר חדש מטונים אך הוא מבין כי ערפאת מביא הנושא להחלטת הועד הפועל כדי לעקוף את המועצה המרכזית ורק לאחר מכן תבוא ההחלטה לאישור המל"פ.

עבד אל-שאפי סבור כי מי שיחתום על ההסכם יהיה אבו-מאזאן.

עד כאן.

ב. השיחות בערוץ הירדני - 8.9.93 - אחה"צ

שיחת בנצור - טראונה בארבע עיניים

א) נושא האג'נדה הישראלית ירדנית - טראונה סיפר כי העביר את הנוסח

שהוגש לו מטעמנו ב-7.9 לעיונו של מג'אלי ואף שוחח עמו בטלפון על הענין. מג'אלי אמר לטראונה כי הוא מוטרד מכך שבסעיף 5 (הגבולות) מופיעה המילה ANY (TERRITORIES) כגירסתנו במקום: ALL (TERRITORIES) כגירסתם

טראונה הבחיר כי אין להם כוונה לחתום על האג'נדה בטקס פומבי וכי יש להסתפק בהודעה משותפת מטעמם ומטעמנו על אישור האג'נדה. טראונה ציין בפניו בנצור כי מופעלים עליו לחצים מצד הקונגרס בהקשר לחתימת האג'נדה ועליו להתמודד עם לחצים אלה שמקורם בדיעות בתקשורת להן נתפסים אנשי הקונגרס והדבר מכביר קשיים עליו ועל התהליך. חזר שוב על כך שאין להשוות את ההסכם בינינו לבין אש"ף והאג'נדה של הערוץ הירדני.

ב) ההסכם בין אש"ף לישראל - טראונה אמר כי ערפאת עומד להשמיע מחר הצהרתו וכי ממקורות אמריקאים נודע לו כי ככל שהצהרה תהיה דרמטית יותר ותבטא תפנית עמוקה יותר, כך יהא הטקס (טקס החתימה) גדול יותר. אם התפנית תהיה מיזערית, יהא הטקס צנוע (אולי במחמד) ואם ההצהרה תהא מרחיקת לכת - הטקס יהא רחב יותר (בבית הלבן). טראונה שאל האם ראש הממשלה יטול חלק בטקס אם יוחלט על טקס גדול ובנצור השיבו כי אין אנו יודעים על כך.

ג) טראונה סיפר לבנצור כי היום מתכנסים ראשי המשלחות הערביות לישיבת תאום. ציין כי לדעתו הצהרת אסד מבטאת תמיכה בהסכם.

ד) בנצור סיפר לטראונה על ההופעה המשותפת שהיתה לו ולחיידר עבד אל שאפי (היום) בטלוויזיה הישראלית ואמר כי חיידר עבד אל שאפי שוב ביטא את ביקורתו וסייגיו מן ההסכם וטראונה הוסיף כי עבד אל שאפי עיקבי בהתנגדותו. בנצור אמר כי עבד אל שאפי רוצה ליצור סבך פרוצדורלי בענין החתימה וטראונה אמר כי אש"פ לא יאפשר זאת, שכן משאת נפשו של אש"פ, משכבר הימים, היתה להגיע לבית הלבן - ועתה הדבר עומד להתממש.

ה) טראונה התעניין במשבר הממשלתי בארץ (דרעי, פנחסין).

ו) השניים שוחחו גם על סוגיית פתיחת סניפי הבנקים הירדניים בשטחים. בנצור אמר לו כי נודע לנו מפי ראש מחלקת המחקר של הבנק המרכזי הירדני כאילו שהם מהססים ומבקשים לשקול מחדש היוזמה לפתיחת הבנקים בשטחים לאור ההתפתחויות. טראונה הזים את הקביעה הזו ואמר כי הם דבקים בכוונותיהם לפתוח את סניפי הבנקים על פי התכנית המקורית ולפי שעה אין שינוי בתכניתה של ירדן למרות שלאורך זמן, לאור ההתפתחויות, יתכן שיהיה מקום לשינוי כלשהו. בענין מומחי הבנקאות אמר טראונה כי מאחר שיום שני 13.9 יוקדש לטקסים, אין צורך להטריח את מומחי הבנקאות משני הצדדים והמשא ומתן בין שני הצדדים בסוגיה זו ראוי לו שידחה לסכב הבא.

ז) טראונה חזר על כוונתם (של הירדנים) לשלוח מספר חברי משלחת (אנשים טכניים - כהגדרתו) חזרה לעמאן בתום השבוע ונימק זאת שוב באילוצים תקציביים.

ח) בנצור וטראונה שוחחו גם על הצורך בשימורה של מסגרת מדריד ובשימורם של אפיקי ההדברות הקיימים בין המשלחות שכן רק זו הדרך הטובה לקיים עבודה מסודרת על נושאי הדיון בין הצדדים.

קבוצת העבודה לעניני מים, סביבה ואנרגיה (8/9/93)

נכחו מטעמים: תאדדין, באני-האני, בארדן וקצרנית
ומטעמנו: שמיר, אטינגר, סיבל, אבידן וזהר

שמיר פתח ובקש התייחסותו של תאדדין לנוסח שהוצע אתמול מטעמנו בענין
המים במקום סעיפים IA ו-IB שבפלוגתא.

תאדדין השיב כי עיין בנוסח ומצא בו התקדמות ראויה לציון והוא מקוה
שנכונותנו וגמישותנו (כדבריו) הינה סימן גם לבאות. ואולם אמר תאדדין
יש בנוסח המוצע מספר אי התאמות לשוניות שראוי לעבוד עליהן.

לאחר מכן הציע תאדדין נוסח חליפי מטעמו כדלקמן:

CONFINING AND RESTORING THE USE BY ISRAEL AND JORDAN OF THE WATERS
OF THE YERMUK AND JORDAN RIVERS TO THE RIGHTFUL SHARE OF EACH PARTY
RESPECTIVELY.

שמיר השיב כי אין לנו בעיה עם הנוסח למעט ציון המונח "JORDAN" במקום
"LOWER JORDAN" המופיע בגרסתנו מאתמול.

לאחר מכן נסב הדיון במהלכה של כל הישיבה על ההבדלים בינינו לבינם בקשר
לתפיסה העומדת מאחורי השימוש "ירדן" בגרסתם או "ירדן התחתון" -
בגרסתנו.

שמיר נימק את נחישותנו לדבוק בנוסח המאזכר את המונח "ירדן תחתון" בכך
שזה מבטא את התייחסות לכך שהגבול בין ישראל לירדן עובר בחלק הדרומי של
הירדן בלבד. כל קביעה כוללת יותר (כמו השימוש במונח ירדן) מרמזת
לחלקים צפוניים של הנהר שבהם אין לממלכת ירדן ולישראל קו השקה לאורך
הירדן.

תאדדין השיב כי אי אפשר לנתק את הירדן התחתון מן הירדן בכללו, וכי לא
נוכל לחלק את הירדן לשני נהרות, הכל הינו נהר אחד, אמר תאדדין, "ואני
מעונין בזרימת המים המגיעה אלינו". תאדדין הוסיף כי אין להסיק על
כוונתם להרחיב את תחום התייחסות או לכרוך גורמים נוספים (OTHER
PARTIES) ולכן אין מקום לחששו. כל ענינם נוגע למים המגיעים אליהם
שאותם הם יכולים לנצל. בירדן התחתון אין מים ניתנים לניצול, ולכן אין
הם מוכנים להגבלה לירדן התחתון, אלא למי הירדן בכללותו.

שמיר הבהיר כי אנו מבקשים להגביל את המינוח לתחום הגאוגרפי של הירדן
שבו משיקות שתי מדינותינו על מנת להבהיר כי בירדנו השליטה בחלקים
אחרים.

שמיר המשיך והסביר כי בהסכם אשר יחתם בסופו של דבר בנושא המים יהיה
פירוט של כמויות ואיכויות המים ופריסתן על ציר הזמן בנקודות הקשר בין
ישראל וירדן, ובנוסף ייתכן שתהיה התייחסות מיוחדת למצבים קיצוניים,
למשל בעת בצורת. ישראל עומדת על כך שכל עוד היא תעמוד בהתחייבות זו
אשר תוסכם, היא רשאית לעשות בשטחה כרצונה. אי לכך, לא נסכים לאזכור
חלקי נהר שאינם משותפים לישראל וירדן, שכן בהם לא תהיה ירדן מעורבת.

חדאדין הגיב על ההסבר ואמר כי הם מבקשים להיות כתמונה בכל מה שקשור לחלק הצפוני של הירדן משום שהדבר משפיע ישירות על מה שקורה בחלק הדרומי של הנהר ואולי זו בלבד זכות ההתייחסות היתידה שיש להם ולכן הם מבקשים לנקוט בלשון הכוללת של "הירדן" כגרסתם.

שמיר השיבו כי אכן סביר שתהיה העברת מידע בין הצדדים בכל נושא אשר יכולה להיות לו השפעה על הצד השני.

בתום המפגש סוכם ששני הצדדים ימשיכו לגבש נוסחים לסעיפי המים באג'נדה של קבוצת העבודה וזאת לאור ההבנות וההבהרות שנמסרו מטעם שני הצדדים.

פגישה קבוצת העבודה לפליטים ולכלכלה 8.9.93

לפי הצעתנו נדונה בישיבה זו תת האג'נדה לקבוצת העבודה.

הירדנים העירו כי סעיף D, המדבר על השתתפות ירדן בהסדרי הביניים, מקובל למעשה עליהם אולם יהיה צורך להגדיר מספר הגדרות מחודשות בעקבות ההסדרים שהוסכמו בינינו לבין הפלסטינים. לדוגמא: נושא הסחר, מיסוי וכו', הבהרנו כי ההכנסות ממיסים ומכסים מיועדות לשימוש בשטחים ולא בישראל או בהתנחלויות.

דודין ביקש לקבל הבהרות לגבי לוח הזמנים של יסום הסדרי הביניים במתכונתם החדשה. בריזאת ציין כי כתוצאה מהצהרת העקרונות נולד A NEW REGIME בשטחים וכי טרם למדו הנושא על כוריו ולפני שיקבלו החלטות סופיות בנושא מעורבותם ירצו ללמדו לעומק.

ענר ביקש הבהרות מן הירדנים בנושא הדמוגרפיה, אותו ביקש להכליל בתת-האג'נדה. הדגישו כי מדובר בנושאים בילטרליים במסגרת מולטילטרלית, והשיבו כי מדובר בעיקר בתנועה של אנשים בין המדינות השונות במסגרת של תירות, חאג', עבודה וגם במסגרת של תנועות אוכלוסים מסיביות כגון המעבר מעירק בזמן מלחמת המפרץ.

אנו ציינו כי מחשבתנו בנושא עולה בקנה אחד עם מחשבתם.

בסיום הישיבה שאל קטנאני בידי מי יהיה הסחר החיצוני של השטחים בתקופת הסדרי הביניים, האם בידי הפלסטינים או בידי ישראל.

עד כאן.

ועדת הבטחון והגבולות 8.9.93

משחחפי הצד הירדני: טוקאן, שורדום, כרדי ותל. מצידנו: נחמן טל ועמוס גלעד.

1. היום, 8 ספט' 93, התקיים דיון קצר ביותר, שהתמקד בסוגיית דיוני ההמשך ב סכב השיחות ה - 12.

2. טוקאן חזר על עמדתו לפיה ועדת הבטחון והגבולות צריכה להקיף בדיוניה

מכלול רחב של נושאים, כגון: התנחלויות, פליטים וכיו"ב. אנו מצידנו
חזרנו על עמדתנו לפיה ועדת הבטחון צריכה להתמקד בסוגיות בטחוניות
וצבאיות בילטרליות רלוונטיות לירדן ולישראל.

3. סוכס, כי בסבב ה - 12 יציג כל צד הצעת AGENDA לדיוני ועדת הבטחון
וכן יוצגו מאפייני האיום הצבאי-בטחוני עפ"י תפיסות ירדן וישראל.

בברכה

המשלחת

תפוצה: @ (רהמ), שהח

סססס

EMBASSY OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

Tel Aviv, September 8, 1993

Dear Mr. Prime Minister:

I have the honor to forward the enclosed letter to you from President Clinton regarding the current breakthrough in the peace process.

With best regards,

Sincerely,

Ambassador William A. Brown

His Excellency

Yitzhak Rabin,

Prime Minister of the State of Israel,
Jerusalem.

September 7, 1993

Dear Yitzhak:

I know that Chris spoke to you today. I wanted to communicate my own thoughts during this momentous period.

When we met in Washington, you and I agreed that 1993 should be a year of breakthrough in the peace process. I am delighted that you have now placed this objective within reach. The agreement on a declaration of principles that you have negotiated with the PLO holds out the very real prospect of a major and historic transformation in Israel's circumstances.

I have watched and identified with Israel's struggle for survival and security over the decades. Through your courage and vision and leadership, there is a good chance now that the people of Israel will come to know real peace in the near future. I rejoice at that prospect.

When we met, you also made a commitment to take risks for peace. I told you that I saw my role as minimizing those risks. I am well aware that this historic agreement carries with it many uncertainties and dangers for your government and the Israeli people. I wanted you to know that I fully intend to do my share. The people of Israel should know that the United States will be with them as they take risks for peace just as we have been with them in times of war.

Chris and I have been actively engaged over the past week in trying to ensure strong international support for your agreement. I was in touch with key Arab leaders over the weekend and am encouraged by their positive responses to my request for their public support.

His Excellency
Yitzhak Rabin,
Prime Minister of the State of Israel,
Jerusalem.

We will continue to be directly engaged in ensuring that the agreement gains support and in facilitating the negotiation of all the details involved in the self-government arrangements, including the funding issues.

We will also need to work hard to ensure that this agreement with the Palestinians serves as a catalyst for progress in your negotiations with the Arab states. I know that it is difficult for you politically to advance on more than one track at a time but I don't believe you can simply put it on hold. While you may be unwilling to proceed "full steam ahead," I urge you to find a way now to keep Assad engaged.

Yitzhak, we will do our best to ensure that the legacy of your courage and vision in taking this historic step is a peace that endures for generations.

Yours sincerely,

William J. Clinton

החן הנחם
7.1.9

2/11/9

אאא, חוזם: 10697

אל: רהמש/457

מ:- ווש, נר: 2037, תא: 070993, זח: 2300, דח: מ, סג: סו,

בכב

סודי/ מיידי

אל: שה'ח

דע: רה'מ, רובינשטיין

מאת: **בנצור**

מא'צ עם המשקיף הרוסי לשיחות הבילטרליות גווידיצה וגראצ'ב מהשגרירות הרוסית בווינגטון.

(1) גווידיצה סיפר שמחמ'ד (קורצר) החלו בתיאום עימו של ההכנות לקראת מעמד החתימה על ההסכם עם הפלשתינאים בבית הלבן. רוסיה עומדת כנותנת חסות שהטקס ידגיש את מתכונת מדריד: היינו שבחלק הטקסי הרשמי ישתתפו מוזמני ועידת מדריד, ראשי המשלחות למו'מ, נציג אש'פ שיחתום על ההסכם. כן יוזמן שה'ח נורבגיה כאורח.

(2) גווידיצה אמר שהוא מעריך שעראפאת ישלים את מסכת האישורים הפורמלים עד יום ה' עת יודיע על הסכמתו להכרה הדדית עם ישראל. לדבריו, ינסה ערפאת לעקוף את הועד המרכזי בחתירתו לאישור ההסכם עם ישראל במוסדרות אש'פ.

(3) גווידיצה הטעים החשיבות שבשמירת מסגרת שיחות מדריד- ווינגטון. לדבריו ההתקדמות בערוץ המקביל נשאה פרוי רק בשל קיומה של המסגרת בווינגטון. גווידיצה אמר פעמיים במהלך השיחה שהוא ברעה שאם למשלחת ישראל בווינגטון לשיחות עם הפלשתינאים היה המאנדרט ומירווח הגמישות שניתנו לנושאים ונותנים באירופה כי אז היה כבר הסכם מושג בווינגטון מזמן ותוך חודש של מו'מ. ברגע שהוחלט ע'י הקברניטים בישראל להידבר עם אש'פ היתר הפך פונקציה של זמן וטכניקה ובחירת הצינור המתאים מתוך מיגוון דרכי הקשר האפשריים.

(4) גווידיצה מבחין בעצבנות ובמתחות במשלחת הסורית. זו אחת הסיבות בגללן הפציר הבוקר בקורצר לשלב את ראשי המשלחות הערביות בטקס בבית הלבן. לדעתו הודעת אסאדא למרות תוכנה המילולי איננה מהווה תמיכה בהסכם. עתה תנקוט סוריה בעמדה של המתנה דרוכה למתפתח במו'מ על יישום הסכם הביניים עם הפלשתינאים. צריך לדעתו להיות ער לרגישות הסורית.

(5) בשיחה שניהל עם נביל שעתא למד על מגמה פלשתינאית להעתיק המשך השיחות על יישום ההסכם לאיזור. עם זה גורס נביל שעתא שצוות

אחד אולי זה שיעסוק בבחירות ייפגש בווישינגטון.

(6) סיפר שאין ודאות ששה'ח רוסיה קוזירב יגיע לווישינגטון לטקס החתימה.
קוזירב יוצא לביקור במדינות חב'ע ואולי גם לאפגניסטן.

בנצור

רש

תפוצה: שהח, @ (רהמ)

סססס

איתמר רבינוביץ
4.16

10579, חוזם: אאאא

אל: רהמש/444

מ-: שלום, נר: 47, תא: 070993, זח: 1713, דח: ב, סג: סו,

בכב

סודי/כהול לבוקר

מכתב מוברק/סודי

אל: ראש הממשלה ושהב"ט, שה"ח

מאת: איתמר רבינוביץ

הנדון: מפגש עם הסורים - 7 ספט'

1. בפתיחה שאל עלאף האם הבאנו טקסט חדש עבור סעיף 5. ענינו כי הגשנו בחודשים האחרונים ניסוחים שנידחו וכי גם מצידם הציעו נוסח שלא נתקבל על-ידינו. שאלנו האם הם מצדם יכולים להציע נוסח חלופי. עלאף אמר שעלינו TO FACE הסוגייה ולהראות מצדנו הוכחה לרצינותנו, עלאף הוסיף כי ניתן לדון בסעיפים שלנו שנוספו לסעיף 5 (העוסקים בנירמול - סעיפים 5D, E, F) אך לא בהקשר של מיקומם בסעיף 5 המקורי הסורי. הסורים, קבע, מוכנים לדון בסעיפים אלה (הנירמול) ולבדוק היכן ניתן להסכים או לא. החשוב הוא התוכן ולא מיקום הסעיפים.

2. בנקודה זו התפתח ויכוח מחודש על 242 ועל סדר הסעיפים השונים תחת הכותרת של סעיף 5. עלאף אמר כי הוא מקווה כי אנו מצויים בשלב שבו אנו מדברים על דברים שהם מעבר לאי-לוחמה אלא בנושאי השלום. התעקשנו לכלול בסעיף 5 את סעיפי השלום שלנו, שהם מבחינתנו פיתוח ופרשנות של 242 בסוגיית השלום, בעוד עלאף אמר כי חבל לבזבז זמן על נושאים פרוצדורליים וכדאי להתמקד בנושאים המהותיים. כך, לדוגמא, אמר מבלי לבטא עמדה בנושא כי הסעיף העוסק באי-השתתפות במעשי איבה (סעיף 5E בגרסתנו) ניתן לכלול אותו בסעיף העוסק בבטחון.

3. עלאף אמר כי איננו מוסמך לשנות את סדר המסמך שלו. עלאף אמר שאיננו מסייעים להתגבר על המכשולים. הצענו לבטל את המילה "סימולטנית" שהיא יוצרת הבעיה בסעיף זה מבחינתו של עלאף ע"מ ליצור לו"ז גמיש יותר לגבי כל הנושאים. הוא דחה את ההצעה ואמר כי עדיף שנדחה את הדיון ב"סימולטניות" ושנעבור לדון בסעיפים השונים ורק לאחר מכן נבדוק היכן ניתן ליישם את ההסכמות באורח סימולטני עד שלושת הסעיפים הראשונים של המסמך הסורי.

4. הבהרנו כי השלום עבורנו חייב להכלל בסעיף 5 של המסמך שהוא הסעיף המרכזי.

5. בדיון על סעיף 5A (נסיגה) אמרנו כי בצורתו הנוכחית איננו מקובל עלינו וביקשנו שיציע ניסוח חדש משלנו או שנשתדל להמציא ניסוח חדש משלנו. עלאף

הקשה. מצאנו עצמנו שוב דנים בפרשנות 242 ביחס לנסיגה. עלאף ביקש הבהרות ביחס לניסוחים שבסעיף 5A החלופי שלנו. עלאף חזר וקבע כי לא יהיה שלום עם סוריה ללא נסיגה מלאה מצד ישראל מן הגולן. סוריה איננה מסכימה גם להשאיר את הישובים בגולן שהוקמו בניגוד לחוק הבינ"ל. חזרנו והדגשנו כי הסורים מציגים לסוגיית הנסיגה פרוש מכסימליסטי החורג מעבר ל-242. אנו מבקשים הבהרות ופיתוח למרכיבי השלום והנסיגה מעבר לאזכורים הכלליים ב-242. הנייר שלהם אינו משקף סימטריה זאת וכך גם סעיף 5 שבו ולכן צריך לשנות את מבנה הסעיף.

6. אחרי הדפסקה משכנו את הזמן וגם הסורים שתפו פעולה כויכוחי סרק. תוך כדי כך שאל עלאף מה ידוע לנו על ההצעה "מג'דל שטס תחילה". הבהרנו כי מדובר בספקולציה חסרת בסיס וכי למיטב ידיעתנו אין צינור נוסף למו"מ עם סוריה. עלאף חזר וקבע כי כל התקדמות תלויה בסעיף 5A, כלומר כל עוד לא שמעו מאתנו על התחייבותנו לנסיגה מלאה מהגולן הם אינם יכולים לקבל דבר פחות מנסיגה מלאה וכי חלף זמן רב מאז '67 כדי לחשוב היום על פתרונות חלקיים ומודרגים. עלאף אמר שאם נסכים עמם בנושא הנסיגה אזי יסכמו עמנו את נושאי הליבה הנותרים - שלום ובטחון. אם השבוע נפתרה בעיה במסלול אחר (פלסטיני) שנחשבה לבעיה הסבוכה מכולן, מדוע לא לפתור בעיות קלות יותר. שלא כמו הפלסטינים הסורים שונים, ולכן לא יוותרו לעולם על האדמה. על כך הגבנו באמרנו שהישג במסלול הפלסטיני נבע מכך שהתחולל בו "קח ותן" אמיתי. גם על הסורים לחרוג מקביעות אבסולוטיות ולנהל אתנו "קח ותן" אמיתי.

סיכום והערכה

ישיבת היום שיקפה קו נוח לשני הצדדים - קיום דיון בנושאים מהותיים בלא התקדמות של ממש. נראה כי לסורים ברור שבמצב אי הודאות ואי הבהירות הנוכחי לא יוכלו לשמוע מאתנו כל חדש בנושאי הליבה. בה בעת חשוב להם להיות מסוגלים לומר כי עסקנו היום בסעיף 5. מהלך הדברים אכן מאפשר להם לומר זאת הגם שמבחינה מהותית לא עלה כל חדש. עפ"י דברים שהשמיע עלאף בסוף הישיבה, הרושם המצטייר הוא שכוונתם להחרים את טקס החתימה ב-13 ספט', אם יחתם.

עד כאן====

תפוצה: @ (רהמ), שהה

סססס

אאאא, חוזם: 9856

אל: רהמש/419

מ-: ניו יורק, נר: 220, תא: 070993, זח: 0937, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

למכותבים בלבד

שמור/מידי

אישי

אל: ראש הממשלה

שר החוץ

דע: השגריר - וושינגטון

מאת: השגריר - נאום

הנדון: ארוע החתימה - יהודים

שלום רב.

אני מציע (אם כי אני מניח שזה בגדר של מובן מאליו) שלארוע החתימה המקוה והצפוי על ההסכם יוזמנו גם כמה מראשי היהודים, לפחות מארה"ב ואולי גם ממקומות אחרים.

בברכה,

גד יעקבי

7 בספטמבר 1993

תמוצה: שדח, @ (רהמ)

סססס

*הת' חתום
25.10*

התאם
למ"מ
9.10.11

10667: חוזם: אאאא

אל: רהמש/451

מ-: שלום, נר: 51, תא: 070993, זח: 2121, דח: מ, סג: סו,

בבבב

סודי/מיד

אל: לשכת רוה"מ, לשכת שה"ח

דע: רמטכ"ל, ר' אמ"ן, אמ"ן/ רח"ט מחקר, המוסד/ חקר, ר' ממ"ד, רח"ט מז"ת, לשכת שהב"ט/ מתאם הפעולות בלבנון

מאת: צוות המו"מ עם לבנון

הנדון: המו"מ עם לבנון, סבב 11, מפגש 79

כללי

1. שמאם שאל שאלות הבהרה הנוגעות לתוכן הצעתנו האחרונה בנושא קבוצת העבודה הצבאית. בלט ענינו של שמאם, בחדר הדיונים ובהודעתו לעתונות, להסגין אורה עניינית. בעקרו של דבר, הלבנוני ביצע משיכת זמן קונסטרוקטיבית- כהודאתו שלו.

פרוט

2. שמאם פתח באמרו כי ברצונו לשוב ולנסות להבין את התפיסה העומדת ביסוד הצעתנו. הוסיף שמפגשנו האחרון לא היה מבחינת משיכת זמן גרידא, אלא, לבטח, משיכת זמן חיובית. בקש ההבהרות הבאות:

א. סעיף 1 בהצעתנו: לאילו מומחים ועניינים מתכוונת ישראל בציינה שועדת העבודה הצבאית תוכל לזמן מומחים חיצוניים לתדרוך בנושאים רלבנטיים.

ב. סעיף 2/ג': מה כוונת הפסקאות המציינות שקבוצת העבודה הצבאית תשקול תפקידם האפשרי של כוחות בינ"ל, ותדון בנושאים הקשורים לבטחון הדדי.

ג. מדוע סעיף 3 בהצעתנו ציין שקבוצת העבודה הצבאית תפעל בחסות שושביני ועידת מדריד, ועפ"י כללי היסוד של הועידה, שעה שטמילא הקבוצה אמורה להיות שלוחה של המליאה, הפועלת עפ"י כללי מדריד.

3. לוברני העיר שהוא רושם לעצמו את הודאת שמאם כי אנו דורכים במקום, אמנם באורח קונסטרוקטיבי, והשיב לשאלותיו:

א. קבוצת העבודה תוכל לזמן מומחים בתחומים טכנו-טקטיים, דוגמת ראית לילה וקשר, במידה שתזדקק להם מבחינה מקצועית.

ב. הקבוצה תוכל לדון גם בנושאים שאינם נושאי בטחון טהורים דוגמת מלחמה בפשע ובסחר סמים.

ג. כאשר לכוחות בינ"ל, כל האופציות פתוחות: או"מ או כח דוגמת ה- MFO. מבחינתנו זהו נושא מרכזי בו תעסוק הקבוצה.

4. שמאס שאל/קבע שהדגשתנו כי קבוצת העבודה הצבאית תפעל בחסות כללי מדריד משקפת את ענייננו בכך שהקבוצה תהפוך, בסופו של דבר, ל"קורפוס ספרטום". לוברני שלל דברי שמאס והבהיר שכוונתנו בסעיף זה הפוכה, ושהקבוצה אמורה לפעול כשלוחה של המליאה, כמצויין בהצעתנו. שמאס קבל ההבהרה.

5. עוד שאל שמאס להבנתנו את המושג MUTUAL SECURITY ולוברני השיבו שעם"י חפיסתנו המדובר במצב בו אזרח בנת ג'ביל ואזרח מטולה יחוו תחושת בטחון זהה בחיי היום יום שלהם. עוד הבהרנו, בתשובה לתהיותיו, שמבחינתנו MUTUAL ו- RECIPROCAL הם מושגים נרדפים וחזקים יותר מ- JOINT. שמאס הדגיש, בתגובה, שבדיונו להיות בטוח ש- MUTUAL אין משמעותו JOINT במובן של פעילות משותפת בשטח.

6. בסיום ציין שמאס שמחר ישוב וייתחם לנקודות בהצעתנו.

עד כאן

תפוצה: שדח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, ר/מרכז,
@ (ר'אגת), רחטמזת, @ (רם), @ (אמן), @ (לוברני)

סססס

אאאא, חוזם: 10668

אל: רהמש/452

מ-: שלום, נר: 52, תא: 070993, זח: 2146, דח: מ, סג: סו,

בבבב

סודי/מיד

מכתב מוברק/למכותבים בלבד

סודי/בהול לבוקר

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ

דע: אליקים רובינשטיין - מזכיר הממשלה

ראשי המשלחות למו"מ, כאן

החן המזין
2.10

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית פלסטינית

הנדון: המו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (7/9/93)

א. השיחות בערוץ הפלסטיני (לפני הצהרים).

ב. השיחות בערוץ הירדני (אחרי הצהריים)

א. המפגש בערוץ הפלסטיני - 7/9/93 לפני הצהריים

גם היום לא התקיימו פגישות רשמיות אלא פגישה ב - 4 עיניים בין איתן בנצור לעבד אל שאפי.

להלן עיקרי הדברים כפי שדווחו לצוות:

עבד אל שאפי אמר, בתשובה לשאלת בנצור, כי עדיין אין הוא חש נוח עם ההסכם שהושג אך הוא לא יפעל נגדו.

לדעת עבד אל שאפי תלויה אפשרות קבלת ההסכם בדעת הקהל הפלסטינית והישראלית כאחד בהתקדמות המו"מ על יישומו. לדעתו, הסכם הביניים כולל אלמנטים חדשים בעמדה הישראלית אך יש לבדוק את תקפותם ואת אמינותם בעת יישום ההסכם, כוונות ישראל יבואו לידי ביטוי האמיתי ביישום ההסכם.

עבד אל שאפי צופה תהליך מתמשך של מו"מ עם קשיים אמיתיים, הוא חוז מספר פעמים על הערכתו כי התהליך יהיה ארוך. עבד אל שאפי בחר לא להתייחס ללוח הזמנים הכלול בהסכם עצמו. בהמשך אמר עבד אל שאפי כי לדעתו את המשך המגעים יש לקיים קרוב לאזור (באיטליה, למשל) ולפי ההתקדמות ניתן יהיה לקבוע אם ניתן יהיה להעבירם לאזור עצמו. כן צריך יהיה, לדעת עבד אל שאפי, לבדוק מה עמדתן של מדינות ערב כלפי ההסכם. לדעתו התמיכה בהסכם מתרחבת הן בבית הפלסטיני והן בסוריה

ובירדן והוא רואה את דברי חוסין ואסד כתמיכה בהסכם. עבד אל שאפי אינו יודע אם ניתן יהיה לעמוד בלוח הזמנים לגבי החתימה על ההסכם ביום שני הקרוב, ואין הוא יודע האם הדבר כרוך בהכרה הדדית. מכל מקום הגישה החיובית באש"ף כוללת את שני האלמנטים הללו.

גם בעזה, לדברי עבד אל שאפי, גוברת התמיכה בהסכם.

כאשר להמשך העבודה ציין עבד אל שאפי כי מה שיקרה בתחילת התהליך יהווה מבחן ליחסים בתוך אש"ף, מחד, ועם ישראל, מאידך. צריך יהיה לראות, אמר עבד אל שאפי, כיצד מתקדמת נסיגת ישראל מעזה ומיריחו וכיצד מוקם הממשל העצמי הפלסטיני בעזה וביו"ש. לדבריו, לא יהיה זמן לקיים בחירות ועל כן המבחן יהיה בכינון הממשל הפלסטיני ע"י אש"ף. זה יהיה רגע מכריע ורגיש ועבד אל שאפי מקווה שהמנהיגות הפלסטינית תגלה הרגישות הדרושה.

עבד אל שאפי מתרשם כי האופוזיציה בארץ ממתינה להתפתחויות וכי בהתאם להן תכוון מהלכיה. הוא שאל להערכת בנצור לגבי כוחה של האופוזיציה וכן תדה כיצד ישפיע ההסכם על "תנועת ההתנחלויות", האם תגבר או תדעך.

בנצור השיב כי להערכתו צפוי למהלך הנוכחי רוב נוח בציבור ובכנסת וכי החלטת הממשלה מחייבת ויש לה הכוח המספיק לישמה. בנצור ציין כי גם על הפלסטינים מוטל תפקיד חשוב בהשפעה על דעת הקהל בארץ בכך שיעבירו מסר של הדברות והתפייסות. גם למצב הבטחוני בארץ תהיה השפעה על מידת התמיכה בתהליך והאמון בקרב הציבור בארץ. הדבר נכון גם לגבי נושא ההתנחלויות, שכפי שאמרנו בעבר שונה לגביהן סדר העדיפויות, עם זאת, הממשלה מחויבת לבטחון המתנחלים וההתנחלויות ולרווחתן ועל המנהיגות הפלסטינית מוטל תפקיד חינוכי חשוב של העברת מסר של יחסי שכנות טובים.

עבד אל שאפי התייחס לנושא התחולה (JURISDICTION) ושאל האם בהתאם להסכם, פרט לירושלים, תעמיד ישראל לרשות המועצה הפלסטינית (הממונה ואח"כ הנבחרת) את כל האדמות בהתנחלויות. בנצור השיג כי אינו יכול ללכת מעבר לנאמר בהסכם אך הוא מניח כי נמשיך לדון בכך בהמשך ונבין זאת יותר טוב.

לאחר הבעת "התמיכה" של עבד אל שאפי בהסכם, הציע בנצור כי יופיעו שניהם במשותף בפני התקשורת ביציאה ממחמד"ד ובהופעה זאת יביע עבד אל שאפי תמיכה בהסכם, דבר שיתרום לחיזוק הכוחות התומכים בהסכם. לאחר התייעצות פלסטינית הודיע עבד אל שאפי כי לדעתם העניין מוקדם מדי. אם כי אמר שלא ימסור הצהרה לעתונות, אמר כי יענה על שאלות. סרב להתייחס למהות המענה לשאלות אך ציין כי עדיין יש לו התלבטויות באשר להסכם. (עבד אל שאפי אכן עמד בדבריו ולא מסר הצהרה או התייחסות שלילית להסכם).

בסיום השיחה חזר עבד אל שאפי על רצונו לשוב לעזה כבר ביום חמישי. הוא סבור שנוכחותנו בעזה חשובה מכיוון שעלול לפרוץ בה משהו שלילי.

בנצור הגיב כי קיצור הסכם חייב להיות מתואם עם האמריקנים והם, כמונו, חושבים כי חיוני לשמור על המסגרת הקיימת וכי נכון לה עתיד

בהקשר של יישום ההסכם.

(ב) השיחות בערוץ הירדני - 7.9.93 - אחה"צ

מפגש בנצור - טראונה בארבע עיניים

1. (א) טראונה סיפר לבנצור כי שמע שהבית הלבן הודיע רשמית שהאמריקאים נערכים לטקס חתימה על ההסכם עם הפלסטינים ביום שני (13.9.93). טראונה הוסיף כי למימד הזמן חשיבות מרובה בכל המהלך ואם ההסכם לא יחתם ב- 13.9 יהיה זה אנטי קלימקס ולכן אש"פ פועל נמרצות לזרוז קצב הסדרת העיניים במסגרותיו. בנצור השיבו כי לתוכן ההצהרה המשותפת חשיבות לא פחותה מאשר ללוח הזמנים ואנו מקווים שהנושאים המהותיים שנותרו ילובנו ויסוכמו עד למועד שנקבע.

2. השניים שוחחו על משכו של הסכב, טראונה חזר על הצעתו לסיים את הדיונים ביום חמישי הקרוב 9.9.93 ואמר כי אין הרבה טעם בהשאת המשלחת הירדנית למשך סוף השבוע כדי להפגש ביום ב' (13.9). הוסיף כי הדבר מהווה עליהם נטל מבחינה כספית ואף כי עמדה זו (של טראונה) לקיצור הסכב לא תואמה עם יתר המשלחות הערביות הם (הירדנים) שוקלים להחזיר חלק מן האנשים הביתה ולהשאיר כאן נציגות מצומצמת. בנצור אמר כי ראוי שהדבר יהא בידיעת האמריקאים והוסיף כי חשוב לשמר את המסגרת וכי האמריקאים חפצים בכך. בכל מקרה, הרושם שהתקבל מטראונה הוא שאין הירדנים מתכוונים "לשבור את הכלים" - וימשיכו לשמר פעילות המשלחת גם אם בהרכב מצומצם.

3) טראונה ביקש לדעת על הלך הרוחות בארץ בקשר להסכם עם אש"פ. שמע שהיתה הפגנת תמיכה רחבת מימדים. בנצור הודיעו כי בשעות אלה נערכת הפגנה בארץ של החוגים המתנגדים להסכם. לגבי האוירה בירדן - טראונה ציין כי בסך הכל ההסכם נתמך בירדן והמלך הביע את דעתו החיובית בנושא בפומבי. בנצור ביקש לדעת כיצד מעריך טראונה את עמדת ירדן בכל הנושא והלה השיבו כי הם (הירדנים) מכבדים את החלטת אש"פ וכי אין לירדן זכות להתערב. כשמדובר בהחלטה על הגדרה עצמית כמו במקרה דגן. הוסיף גם כי מן הנוסח של ההסכם עולה ששום דבר לא נכפה על ירדן והיא מוזמנת ליטול את החלק הרלבנטי הנוגע לה ואולם הם (הירדנים) מודאגים מאוד מאלפי הפרטים (חזר על כך כמה פעמים) שנחוץ לעבד ולסכם עם הפלסטינים כדי ליישם ההסכם. טראונה הוסיף כי כולם ציפו שירדן תמלא תפקיד חיובי בהסדר עם הפלסטינים, אך איש לא טרח להיוועץ בהם. הוסיף כי לירדן יש השפעה ברחוב הפלסטיני וכי המלך היטה את הכף בירדן לכיוון התמיכה בהסדר, אף כי היתה להם ביקורת על הדרך שבה נוהל כל המהלך. (סופר כי רק בהשפעת דניס רוס זכו הירדנים לקבל עותק מן ההסכם ואף כי יש להם נגיעה למה שסוכם לא קיבלו עותק מלכתחילה).

4) בנצור קבל בפני טראונה על התנהגותו של חאדדין בקבוצת העבודה לענין המים הסביבה והאנרגיה על האוירה שהוא משרה בדיונים ועל כך שהוא מתזיק את כל ההסכמות שהושגו בקבוצת העבודה כערוכה לדיון קנטרני וטורדני בנושאים שאינם מענינה של קבוצה זו. טראונה השיב כי הענין עם חאדדין יושב וכי הם (הירדנים) מבינים שענין הקרינה הגרעינית בהקשר לאיכות הסביבה ידון

במישור הרב-צדדי וכי נתנו הוראות מתאימות (לחדאדין).

1. השניים שוחחו על האג'נדה של הערוץ הישראלי ירדני. טראונה אמר כי מג'אלי התעניין בנושא וביקש לקבל את הנוסח החדש של האג'נדה, הנוסח ששולבו בו ההסכמות שהתקבלו בין מג'אלי לרובינשטיין לאחר ה-28.10.92 (מועד בו סוכמה בשעתו האג'נדה הכללית לערוץ).

בנצור הגיש לטראונה את הנוסח החדש שהוכנסו בו שינויים בסעיף 5 - סעיף הגבול, ובסעיף 8 - סעיף הדן בשני הערוצים).

טראונה אמר כי הם מתכוונים לאשר את האג'נדה ואולם לא יעשו זאת סימולטנית עם חתימת ההסכם עם הפלסטינים אלא רק לאחר מכן וזאת כדי לא להראות כנגררים אחרי אחרים. הציע שהאג'נדה תחתם בתחילת הסבב הבא.

טראונה הוסיף כי יש הבדל בין ההסכם שנחתם עם אשף לבין האג'נדה הישראלית-ירדנית, שכן הראשון הוא הסכם מקיף הכולל נושאים כבדי משקל כגון: נסיגת צה"ל, התנחלויות, אג'נדה להסכם הקבע אילו האג'נדה, למרות השיבותה, הינה רק סדר יום לדיון בין שני הצדדים.

בכל מקרה, אמר טראונה, כי הם החליטו על פורמליזציה של האג'נדה, המלך התבטא בזכות העניין ואף הוא (טראונה) הודיע לעיתונאים בפתח מחמ"ד (לפני הפגישה היום) כי הם תומכים בפורמליזציה של האג'נדה. טראונה אמר שנכריז על האג'נדה אחרי החתימה אולי בפתח הסבב הבא.

6) בעניין העברת השיחות לאזורנו טראונה אמר כי הוא מתפלא על הצעה שהפלסטינים הביעו (תיידר עבד אל שאפי) כי ניתן להעביר את השיחות לאיזור הוסיף כי אש"פ חתר כל הזמן להיכנס לזירה האמריקאית ועתה - משאם עומדים לזכות בזה לא סביר שישמיטו זאת מידם. בכל מקרה, הירדנים, (כך טראונה) מעדיפים את וושינגטון. טראונה אמר כי הם תומכים בשימורה של מתכונת מדריד.

בתום המפגש סיכמו השניים שקבוצות העבודה תתכנסנה לדיוניהן. להעביר לשורה נפרדת.

להלן נוסח האג'נדה שמסר בנצור לטראונה במפגשם היום.

SEPTEMBER 7, 1993

AGREED COMMON AGENDA

A. GOAL:

THE ACHIEVEMENT OF JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE BETWEEN THE ARAB STATES, THE PALESTINIANS AND ISRAEL AS PER THE MADRID INVITATION.

B. COMPONENTS OF ISRAEL-JORDAN PEACE NEGOTIATIONS:

1. SEARCHING FOR STEPS TO ARRIVE AT A STATE OF PEACE BASED ON SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS (242) AND (338) IN ALL THEIR ASPECTS.

2. SECURITY:

A. REFRAINING FROM ACTIONS OR ACTIVITIES BY EITHER SIDE THAT MAY ADVERSELY AFFECT THE SECURITY OF THE OTHER OR MAY PREJUDGE THE FINAL OUTCOME OF NEGOTIATIONS.

B. THREATS TO SECURITY RESULTING FROM ALL KINDS OF TERRORISM.

C(I) MUTUAL COMMITMENT NOT TO THREATEN EACH OTHER BY ANY USE OF FORCE AND NOT TO USE WEAPONS BY ONE SIDE AGAINST THE OTHER INCLUDING CONVENTIONAL AND NON-CONVENTIONAL MASS DESTRUCTION WEAPONS.

(II) MUTUAL COMMITMENT, AS A MATTER OF PRIORITY AND AS SOON AS POSSIBLE, TO WORK TOWARDS A MIDDLE EAST FREE FROM WEAPONS OF MASS DESTRUCTION, CONVENTIONAL AND NON-CONVENTIONAL WEAPONS; THIS GOAL IS TO BE ACHIEVED IN THE CONTEXT OF A COMPREHENSIVE, LASTING AND STABLE PEACE CHARACTERIZED BY THE RENUNCIATION OF THE USE OF FORCE, RECONCILIATION AND OPENNESS.

NOTE: THE ABOVE (ITEM C(II)) MAY BE REVISED IN ACCORDANCE WITH RELEVANT AGREEMENTS TO BE REACHED IN THE MULTILATERAL WORKING GROUP ON ARMS CONTROL AND REGIONAL SECURITY.

D. MUTUALLY AGREED UPON SECURITY ARRANGEMENTS AND SECURITY CONFIDENCE BUILDING MEASURES.

3. WATER:

A. SECURING THE RIGHTFUL WATER SHARES OF THE TWO SIDES.

B. SEARCHING FOR WAYS TO ALLEVIATE WATER SHORTAGE.

4. REFUGEES AND DISPLACED PERSONS:

ACHIEVING AN AGREED JUST SOLUTION TO THE BILATERAL ASPECTS OF THE PROBLEM OF REFUGEES AND DISPLACED PERSONS IN ACCORDANCE WITH INTERNATIONAL LAW.

5. BORDERS AND TERRITORIAL MATTERS:

SETTLEMENT OF TERRITORIAL MATTERS AND AGREED DEFINITIVE DELIMITATION AND DEMARCATION OF THE INTERNATIONAL BOUNDARY BETWEEN JORDAN AND ISRAEL WITH REFERENCE TO THE BOUNDARY DEFINITION UNDER THE MANDATE, WITHOUT PREJUDICE TO THE STATUS OF ANY TERRITORIES THAT CAME UNDER ISRAELI MILITARY GOVERNMENT CONTROL IN 1967. BOTH PARTIES WILL RESPECT AND COMPLY WITH THE ABOVE INTERNATIONAL BOUNDARY.

6. EXPLORING THE POTENTIALS OF FUTURE BILATERAL COOPERATION, WITHIN A REGIONAL CONTEXT WHERE APPROPRIATE, IN THE FOLLOWING:

A. NATURAL RESOURCES

- WATER, ENERGY AND ENVIRONMENT
- RIFT VALLEY DEVELOPMENT

B. HUMAN RESOURCES

- DEMOGRAPHY
- LABOUR
- HEALTH
- EDUCATION
- DRUG CONTROL

C. INFRASTRUCTURE

- TRANSPORTATION: LAND AND AIR
- COMMUNICATION

D. - ECONOMIC AREAS INCLUDING TOURISM.

7. PHASING THE DISCUSSION, AGREEMENT AND IMPLEMENTATION OF THE ITEMS ABOVE INCLUDING APPROPRIATE MECHANISMS FOR NEGOTIATIONS IN SPECIFIC FIELDS.

8. DISCUSSION ON MATTERS RELATED TO BOTH TRACKS TO BE DECIDED UPON IN COMMON BY THE TWO TRACKS.

C. IT IS ANTICIPATED THAT THE ABOVE ENDEAVOR WILL ULTIMATELY, FOLLOWING THE ATTAINMENT OF MUTUALLY SATISFACTORY SOLUTIONS TO THE ELEMENTS OF THIS AGENDA, CULMINATE IN A PEACE TREATY.

קבוצת העבודה לעניני מים, סביבה ואנרגיה (7/9/93)

עיקר הדיון היום נסב על הניסוחים הקשורים לנושא המים כפי שהם מתבטאים באג'נדה של קבוצת העבודה לרבות הבדלי הגישה בין הצדדים בסוגיה.

קדמה לדיון הערה של חדאדין בתחילת הפגישה לפיה אמר כי ענין איכות הסביבה נשאר פתוח ונשארו ללא סיכום (התייחס כמובן במשתמע לענין הקרינה הגרעינית אף שלא הוזכרה כלל הפעם בדיון).

שמיר השיבו כי לדעתנו הושגה התקדמות רבה בליבוך סוגיות הסביבה וניתן לראות את הנושא כאילו בא לידי מיצוי.

לאחר מכן התנהל דיון בנושא המים והניסוחים הרלבנטיים לסוגיות המים באג'נדה (של קבוצת העבודה) דהיינו - בקשר לסעיף 1A ולסעיף 1B באג'נדה. שמיר סקר בקצרה את השתלשלות הדיונים עם בני שיחנו במהלך הסבבים האחרונים ואמר כי אנו מבקשים לשנות הנוסח המוצע על ידי הירדנים כדי שהמינוחים בסעיפים אלה יהיו סימטריים, מאוזנים ולא יצביעו על הטוה של תוצאת המשא ומתן כבר בשלב זה ועוד בטרם דיון עניני. שמיר הציע כאפשרות את אימוץ הנוסח של סעיף המים כפי שהוא בא לידי ביטוי באג'נדה הכללית של הערוץ (שסוכמה ב-28.10.92) שבה יש התייחסות כללית ומאוזנת לסוגיה. חדאדין השיבו כי על פי הגיון זה צריך לאמץ הנוסחים הכלליים גם בנושאי סביבה ואנרגיה ויש לשאוב הנוסחים הרלבנטיים בסוגיות אלה מן האג'נדה הכללית גם כן, ואם כן, אמר חדאדין, מה הרבותא בכל הדיונים שערכנו וכיצד נוכל להצביע על כניסה לעומק ולמהות אם אנו נמנעים מלנקוב בבעיות ולהניח על השולחן את הנושאים הקונקרטיים.

שמיר השיבו כי באג'נדה הכללית יוחד סעיף נפרד למים בעוד שלנושאי סביבה ואנרגיה לא. לכן אין להקיש עליהם באופן שוה. כן אמר כי בנקיטת לשון מאוזנת וסימטרית לא יפגע אף צד ולא תינטל מירדן הזכות להעלות מבוקשה ועמדה וכי אנו, בכואנו לדון בנושא המים, נדון עימם (עם הירדנים) בסוגיה תוך לקיחה בחשבון של המצב בשטח, הכנות מן העבר ולא נתחמק משום דיון מהותי. אולם, ציין שמיר, כדי שלא ישתמע כי תוצאתו של הדיון ומסקנותיו כבר הוכרעו, כפי שמשמע מן הנוסח המוצע על ידי בני שיחנו - אנו מציעים נקיטת לשון ניטרלית, סימטרית ומאוזנת.

לאחר חילופי דברים נוספים בין הצדדים ברוח הנ"ל ולקראת תום הישיבה הציע סייבל לירדנים כי במקום סעיף 1A וסעיף 1B (הסעיפים שבפלוגתא) יאמר באג'נדה של קבוצת העבודה כדלקמן.

CONFINING AND RESTORING ISRAEL AND JORDAN TO THE RIGHTFUL SHARES OF WATER IN THE YARMUK AND IN THE LOWER JORDAN RIVER.

הירדנים אמרו כי יעיינו בהצעה ויודיעונו דבר מחר. הדיונים התנהלו באוירה נוחה וענינית.

2. ישיבת קבוצת העבודה לכלכלה פליטים וכו' - 7/9/93

משתתפים: מצד: דודין, בריקא, מוסטפה וסולימאן
מצדנו: ענר, בן-ארי, מזוז ובן-זאב (רשם)

הישיבה היתה קצרה ועסקה בעיקרה בהשפעת ההסכם עם הפלסטינים על נושא המאחרים.

דודין ביקש התייחסות להשפעת הסעיף בהצהרת עקרונות הדן בהקמת ועדה משותפת לדיון בהחזרת עקורים, על נושא המאחרים והאם המאחרים נכללים בקטגוריה של העקורים בה תדון הועדה. ענר השיב כי הקונצפציה של הועדה המשותפת נקבעה כבר בקמפ-דייויד, הוא הדגיש כי המדובר בעקורי 1967 וב-MODALITIES ולא בפרטים, כאשר השיקול העיקרי הוא בטחון.

ענר ביקש שוב את הנתונים שהובטחו ודודין השיב כי הם עובדים על איסופם וחזר על עמדתו בנושא המאחרים כפי שהובעה בעבר. הוא המשיך וציין כי הם מצפים מאתנו, להבטת רצון טוב בנושא המאחרים, לאור תמיכת המלך וראש הממשלה, מג'אלי, בהצהרת העקרונות.

הוא המשיך ואמר כי הדבר הטוב ביותר שיכול לקרות בערוץ הירדני-ישראלי הוא תגובה חיובית מצדנו בנושא המאחרים.

בריא את חזר לנושא הצהרת העקרונות ושאל האם נתייחס לשינויים הנובעים מהעקרון של התחולה הטריטוריאלית.

כן שאל האם בעקבות הסעיפים הבטחוניים בהצהרת העקרונות יחולו שינויים שעליהם יצטרכו הם (הירדנים) לדון עם הפלסטינים.

תשובתנו היתה כי תוקם לשם כך ועדה מיוחדת וכן תוקמנה כנראה וועדות משותפות נוספות

לדיון בישום פרטי הצהרת העקרונות וההסכם.

ועדת הבטחון והגבולות

משתתפי הצד הירדני: עבדאללה טוקאן, גנרל שורדום, גנרל כורדי, קולונל מכרם תל.

מצידנו: דני רוטשילד, נחמן טל ועמוס גלעד.

1. הדיון היום, 7 ספט' 93, התמקד בסוגית האג'נדה לערוץ הבטחון והגבולות. טוקאן הציג תפיסה מרחיבה לפיה האג'נדה חייבת לכלול יריעה רחבה של נושאים וסוגיות להן נגיעה והשלכה על הבטחון הלאומי של ירדן. בין הנושאים שצוינו על ידי טוקאן: פירוק נשק, התנחלויות, פליטים, נשק לא קונבנציונלי ואמל"ח קונבנציונאלי, צעדי C.B.M., נושאי איכות סביבה ועוד.

2. רוטשילד הציג עמדה הפוכה לפיה יש להתמקד בנושאים ביטחוניים בילטרליים ולמתוח קו מפריד ברור בין סוגיות בטחוניות בילטרליות, לבין סוגיות בטחוניות שמקומן יכירן במסלול הרב-צדדי (כדוגמת פרוק נשק) לבין נושאים, אשר שייכים למסלולי מו"מ אחרים כגון איכות סביבה או לערוץ המו"מ עם הפלסטינים.

3. בתום דיון נוקב סוכם על דעת שני הצדדים, כי בסבב ה-12 יציג כל צד הצעה ל- AGENDA לסוגיית הבטחון.

בברכה

המשלחת

תמוצת: (רומ), שדה

סססס

אין תמלול
24.10

10559, חוזם: אאאא

אל: רהמש/453

מ:- ווש, נר: 2032, חא: 070993, חז: 1800, דח: מ, סג: סו,

בבבב

סודי/ מיידי

אל: רה'מ, שה'ח

דע: רמטכ'ל, ר'אמ'נ, ר' מוסד, אמ'נ/רח'ט מחקר

מאת: וושינגטון, צוות המו'מ עם לבנון

הנדון: הערוץ הלבנוני - פגישת לוברני שוורץ

1. היום, 7.9.93 מיד לאחר גמר הישיבה עם הלבנונים ביקש שוורץ (מחמ'ד) לשוחח עם לוברני. נוכח גם בייקר, שוורץ סיפר שמופעלים לחצים על שמאס להראות מידה של תזוזה בערוץ הלבנוני. לדבריו לחצים אלה באים מרה'מ, חרירי, מצד אחד ומערב הסעודית מהצד האחר. במקביל, הזכיר שוורץ את הלחצים שארה'ב מפעילה עליו תוך התבססות על מה שהתרחש במגעים בין כריסטופר ושראע בדמשק.

2. שוורץ סיפר שהעלה בפני דניס רוס את ההצעה שהוא, שוורץ, יקיים מגעים עם שני הצדדים בנפרד כדי לבחון שאלות ניסוחיות כולל האפשרות של מיזוג הניסוחים בשני המסמכים - הלבנוני והישראלי, בנושאים הטכניים של הקמת הקבוצה הצבאית. לדבריו, שמאס הביע נכונות לשוחח על כך עם האמריקאים, בעוד שאיננו מוכן לקיים דיון בנדון מסביב לשולחן הדיונים.

3. לוברני הסתייג מהצעה זו והציע להמתין ראשית עד לאחר פגישת שוורץ שמאס האמורה להתקיים הערב. הוא הוסיף שבמידה ויתברר שהלבנונים מתכוונים לחזור לפני תום הסבב הזה על עמדתם הבסיסית בנוגע ליישום החלטה 425 ללא כל התקדמות ממשית בנושא הקמת קבוצת העבודה הצבאית או שוקלים להציג נייר חדש שמגמתו, על רקע ההתקדמות בערוצים אחרים ומבלי לפגוע בתקופתה של הצעתנו להקמת קבוצת עבודה צבאית, לפרט את העקרונות המשותפים הבסיסיים המשמשים יעד של המו'מ. תכליתו של נייר זה לא יהיה כאמור לבוא במקום הצעתנו לכונן את הקבוצה הצבאית אלא לשמש מאיץ לקדם את הערוץ. לוברני הבטיח להראות לשוורץ עותק של הנייר בטרם יוגש.

4. לשאלותינו בדבר הטקטיקה של הלבנונים, העריך שוורץ שכל יוזמה שתבוא מהלבנונים, אם תבוא, תהיה פרי יוזמתו של שמאס, ולא, כקודם תכתיב מבחוץ. הבענו ספק אם דבר זה מתקבל על הדעת בהתחשב בנתונים הבסיסיים הקיימים. לדאבון לבנו, יש באמירה הזו של שוורץ עדות בעליל על חוסר ההבנה והתחושה של שוורץ, דבר המחייב אותנו במשנה זהירות בכל הקשור למגעים עמו ובאמצעותו. לגבי הרעיון שהציע שישמש מתווך לניסוחים שמטרתם 'לקרב' בעמדות שני הצדדים כפי שמצאו בטויין בשני הניירות.

5. בדעת לוברני לדחות רעיון זה על הסף בהזדמנות הקרובה ביותר. בהסבר שאיננו רואים כל הצדקה ביצירת שני נדבכי הדברות בערוץ עם הלבנונים האחד, הישיר, בו אין שמאס מתכוון כדבריו לצקת שום תוכן והשני, בו הוא מתכוון להשתמש בתיווך אמריקני כדי ' לקרב ניסוחים', כל זאת כשלנו ברור שאין שום סיכוי להשיג התקדמות של ממש בערוץ שלנו בגלל האיסור הסורי.

בדעת לוברני להוסיף שאין לנו התנגדות להקמת ערוץ מקביל סמוי עם הלבנונים אך על ערוץ כזה להיות ישיר עם הדרג המחליט בלבנון ובודאי לא עם שמאס בקצהו הלבנוני.

הפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, ר/מרכז,
@רחטמזח, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), @ (לוברני)

סססס

*אוריאל
2002*

אאאא, חוזם: 6627
אל: רהמש/283
מ-: המשרד, תא: 050993, זח: 1558, דח: ב, סג: שמ,
בכב
שמור/בהול

מכתב מוברק למכותבים בלבד - ללא תפוצה נוספת.

אל: בנצור, רוטשילד, זהר.

דע: שה'ח, מזכ'צ רה'מ כאן

בהמשך לשיחת יתום עם רוטשילד ולמען הסדר הטוב:

א. יש לומר לירדנים כי הנוסח המקובל עלינו לסעיף 5 הוא זה שנמסר למג'אלי ב-16-17.12.92 ושאושר בע'פ ע'י הירדנים בהמשך, קרי:

WITHOUT PREJUDICE TO THE STATUS OF ANY TERRITORIES THAT CAME UNDER ISRAELI MILITARY GOVERNMENT CONTROL IN 1967.

ב. כאשר לסעיף 8, אכן קיבלנו באותו הקשר (16-17 בדצמבר) את הנוסח שלפיו הוספו לבקשת הירדנים בסיפא, המילים: BY THE TWO TRACKS.

ג. כאשר לסעיף C - התוספת לא חוזר לא היתה מקובלת עלינו, כפי שכתבת, והדבר נמסר למג'אלי בשיחות ב-16-17 בדצמבר, והוא הבין וקיבל זאת.

ד. יש איפוא לומר לירדנים בהתאם לנ'ל כי הנוסח שמסרו עכשיו, הנושא תאריך 7.11.92, איננו משקף את ההסכמות שהושגו לאחר מכן והן המחייבות, אלא הנכון והמוסכם הוא האמור לעיל.

ה. למען הסדר הטוב מוצע לערוך הגהת השוואה לגבי שאר הנקודות.

ו. אציין בהקשר הדברים למען הרקורד: עוד ב-17.12 הודיענו מג'אלי כי גישתם להצעה דלעיל חיובית, לרבות מצד המלך עצמו והיועץ המשפטי הצאונה. הוא נתן לכך ביטוי גם בשיחה עם האמריקנים (דג'רג'יאן) בפתחת הסבב הבא ב-28.4, אמר לי כי ברור לו שהעניין סופי ואם יאמר במליאה הפורמלית שיש נקודות פתוחות - 'זה בשביל פוליטיקה'.

ז. בהמשך היו התבטאויות ירדניות, הן פומביות והן לא פורמליות, שמהן עלה שהירדנים רואים זאת כמוסכם, אך טעון פורמליזציה בלבד. הנוסח המוסכם הוא זה שסוכם ב-16/17 בדצמבר, ואין מעבר לו.

ח. בחלט ראוי כי האג'נדה תחתם עתה במהרה.

ט. האג' נדה הובאה כזכור בשעתו לידיעת הממשלה. גם אם פורמלית אין צורך באישור ממשלה, אין לדעתי מניעה להביאה לאישור שיוסיף לה מכובדות, משיוחלט על חתימה.

ד'ש,
רובינשטיין.

קשר שלום: חפ' ממנכל, רוטשילד, זהר-למכותבים בלבד

חפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (מזכירה ממשלה), @ (יתום/ממרהמ)

סססס

משרד החוץ-מחלקת הקשר

*תאריך: 04.09.93

*דף 1 מתוך 1

*עותק 1 מתוך 1

* 5278

* ** נכנס

סודי ביותר

*חוזם: 9,5278

*אל: המשרד

*יעדים: רהמ"ש/251

*מ-יו"ש, נר: 2016, תא: 030993, זח: 1230, דח: מ, סג: 10

*תח: @ הס: צפא

*נד: @

Handwritten signature in red ink: "אורי מילר"

Handwritten initials in blue ink: "L/5/9"

*סודי ביותר/מיידי

*אל: שה"ח

*דע: רוה"מ, רובינשטיין

*מאת: ממנכ"ל

*הנדון: משיחה עם מילר אמ"ש.

* (1) אמר כי מחמ"ד למדה ממקורות שונים (נורבגים, שבדים, מצריים ועוד) כי
* בערמים קשלים על דרך האישור של מסמך ההכרה ההדדית בין ישראל לאשפ"י.
* לפיכך ארה"ב - שעד כה נקטה עמדה סבילה - סבור שעליה להיערך להירתם כדי
* להבטיח הצלחת המהלך. המזכיר עומד להתקשר למטרה זו עם רוה"מ כדי לקבל
* ממנו תמונת והערכת מצב שעל יסודה ישקלו כיצד לפעול בהמשך.

* כמסקנת ביניים החליטו במחמ"ד לפעול ביתר שאת אל מול המשלחת הפלשתינאית
* ובעיקר כלפי דר' עבדול שאפ"י עימו לא היה מגע פורמלי למו חידוש הסבב.
* מגמת מחמ"ד היא להבטיח שלמות מסגרת השיחות הישראלית-פלשתינאית ולמנוע
* הנסיון מצד הפלשתינאים לקצרו.

* (2) התקשרתי הבוקר אל דר' עבדול-שאפ"י. אמר שניסה ליצור אתמול קשר טלפוני
* עם רפאת אך לא עלה בידו. ינסה היום בשנית. אמר כי הוא מעוניין שנסיים
* הסבב ביום ה' בשבוע הבא. ביקשתיו להמנע מקבלת החלטה עד יום ג' לכשניפגש.
* הבטיח וסיכמנו על קשר גם מחר.

*בנצור.

* 17

* תפ: שהח (2), רהמ (0)

משרד החוץ, תל אביב, 10101

משרד החוץ-מחלקת הקשר

*תאריך : 04.09.93

1 97 מתוך 2

*עותק 1 מתוך 1

* 5416

* ** נכנס

סודי ביותר

* **

* **

*חוזם: 9,5416

*אל: המשרד

*לפדים: 243/המש

*מ-: 2019, נוש, נר: 030993, ח: 1530, דח: מ, ס: 10

*תח: 8: ס: צפא

*נד: @

לחן חסין
ל.ס.ג.

L/S/G

*סודי ביותר/מידי

*אל: רוה"מ, שה"ח

*מאת: השגריר, וושינגטון

*מכתב מוברק

*1. הבוקר הוזמנתי לארוחת צהריים-עבודה עם המזכיר ועם דניס דוס. המזכיר רצה לשוחח על ההתפתחויות של השבוע האחרון ולהתחיל להסתכל קדימה לשבועות הקרובים.

*2. העניין הראשון שעלה על הפרק היה לוח זמנים צפוי ומתכונת חתימה על ההסכם הישראלי-פלסטיני. כל זה בהנחה שהמו"מ הנוכחי יסתיים בהצלחה. הם חושבים על טקס חתימה ב-13 במעמד הנשיא כאשר כריסטופר וקוזירב משמשים כעדים. לצורך כך יידרשו להם לפחות חמישה ימים להכשרת קרקע בארה"ב ומבחינה זאת ה-8 ספט' הוא לגביהם מועד מכריע.

*המונח האנגלי בו השתמש לגבי תפקיד הנשיא הוא ' DIGNIFIED SPONSOR מעין מיחסיים'. לדעתם חיוני לסיים עניין עוד לפני תום הסבב כאשר גם הם כמונו, מיחסיים עדיפות למיצוי המהלך על פני חתימה בין משלחות על הסכם אוסלו.

*3. אתמול והיום פנו הפלסטינים באמצעות שליחיהם (חלקם אמריקאים מידידי אשי"פ) והציעו שארה"ב תפזר למחורר במו"מ על הנוסח המתנהל עתה. מחמ"ד הגיב בשלילה משום שהם רואים בכך גם ניסיון לחדש את הדיאלוג בטרם הסכם.

*4. מעבר לעניין זה מדאיג הממשל הצורך לדאוג לכך שהסורים לא יתמלאו חששות לגבי עצמם.

*דניס ואנוכי נשקיע מאמץ בכוון זה במהלך הסבב אך לטווח רחוק יותר חושב המזכיר על נסיעתו הבאה לאזור. יש אופציה של השבוע שמתחיל ב-20 ספט' ויש אופציה של ראשית אוקטובר. מיד אחרי העצרת, הסבב הבא יוכל להערך כאן באמצע אוק'. הם שוקלים הזמנת שרע מניו-יורק לוושינגטון (בפעם הראשונה).

100-946 0000 071.00.00 0000000000

1950-1951
1950-1951
1950-1951
1950-1951
1950-1951

1950-1951
1950-1951
1950-1951
1950-1951

1950-1951
1950-1951
1950-1951

1950-1951
1950-1951
1950-1951
1950-1951

1950-1951
1950-1951
1950-1951

1950-1951
1950-1951
1950-1951

1950-1951
1950-1951
1950-1951
1950-1951
1950-1951

משרד החוץ-מחלקת הקשר

* 2 2
* מתוך 2 2
* מתוך 1 1
*

* כצעד שיוכל לסייע בהרגעת הסורים. בכל מקרה לא יוחלט על הנסיגה ומועדה
* בטרום תתבהר התמונה הנוכחית.

* 5. דברנו גם על המשך העבודה במסלול הפלסטיני בהנחה שליחתם הסכם ברמה זאת
* או אחרת. גם אם תהיינה קבוצות עבודה בארץ ברי להם שיש לקיים מסלול
* פלסטיני כחלק מהמכלול בושינגטון.

* 6. עוד סקרנו את התגובות במערכת הפוליטית בארץ, בקהילה היהודית בארה"ב,
* ובתקשורת האמריקאית.

* דבינוביץ

* 17

* תפ: רהמ(0), שהח(2)

XX

www.mfa.gov.il

SECRET
1950

THE UNITED STATES DEPARTMENT OF THE ARMY
WASHINGTON, D. C.

MEMORANDUM FOR THE SECRETARY OF THE ARMY
SUBJECT: [Illegible]

1. [Illegible]

2. [Illegible]

3. [Illegible]

4. [Illegible]

THE BOARD ADVISES THAT THE BOARD HAS REVIEWED THE MATTER AND HAS REACHED A CONSENSUS THAT THE BOARD SHOULD TAKE THE FOLLOWING ACTION:

- 1. TO APPROVE THE PROPOSED ACTION.
- 2. TO AUTHORIZE THE BOARD TO TAKE SUCH OTHER ACTION AS MAY BE NECESSARY TO CARRY OUT THE ABOVE ACTION.

Handwritten notes:
 1/2
 2/3
 3/4
 4/5
 5/6
 6/7
 7/8
 8/9
 9/10

THE BOARD HAS REVIEWED THE MATTER AND HAS REACHED A CONSENSUS THAT THE BOARD SHOULD TAKE THE FOLLOWING ACTION:

TO APPROVE THE PROPOSED ACTION. TO AUTHORIZE THE BOARD TO TAKE SUCH OTHER ACTION AS MAY BE NECESSARY TO CARRY OUT THE ABOVE ACTION.

THE BOARD HAS REVIEWED THE MATTER AND HAS REACHED A CONSENSUS THAT THE BOARD SHOULD TAKE THE FOLLOWING ACTION: TO APPROVE THE PROPOSED ACTION. TO AUTHORIZE THE BOARD TO TAKE SUCH OTHER ACTION AS MAY BE NECESSARY TO CARRY OUT THE ABOVE ACTION.

מושרד החוץ-מחלקת הקשר

של ארה"ב, היא לא תהווה כל IMPEDIMENT על ישראל, בהקשר לצעדיה בימים הקרובים.

4. הממשל מעוניין להיות פעיל ולסייע בגיבוש הסדר הבינאיים בשלב הראשון אחרי החתימה על הצהרת העקרונות וכן להיות פעיל ביישום כל המסגרות שיווצרו מכוח המהלך הנוכחי. הוא סבור כי החשיבות של המהלך גם טמונה בסבירות הגבוהה כי כוחו של החמאס יחלש בשטחים באורח משמעותי.

5. לדעתו, רוב הנציגים הפלסטינאים מהשטחים יצטרפו למהלך הנוכחי, אם כי לפייסל חוסייני תהיה הבעיה הקשה ביותר מכולם בשל זיקתו האישית לנושא ירושלים. עבד-אל שאפי מתמך בינתיים ומנסה להבטיח את מעמדו בהסדר שגובש ובסופו של דבר יסכים לו.

6. סוריה מסרה מה שמסרה בתקשורת אך בשיחות פרטיות ציינה כי היא הסתייגה מזמן מהנכונות הפלסטינאית לעשות הסדרי ביניים עם ישראל. אם הפלסטינאים בכל זאת מתעקשים לכת בדרך הזו זה עניינם וסוריה לא תימנע זאת מהם. לדעתו סוריה יכולה לעשות עתה אחד משניים: לנצל את ההתקדמות במסלול הפלסטינאי כדי להגיע לסיכום חיובי כלשהו במהלך הסבב הנוכחי אשר יאפשר המשך המאמצים האמריקאים לאחר מכן. לחילופין, תוכל סוריה להמתין ולא להתקדם בסבב הנוכחי מתוך תחושה כי ממשלת ישראל בעצם מוכנה לעסוק במסלול הפלסטינאי בלבד ואין בכוונתה להתקדם עם סוריה. תחושתו של איש שיחי היא כי סוריה תנקוט בגישה הראשונה. באשר לשיחות המולטילטרליות הוא אינו סבור שיחול שינוי בעמדתה של סוריה בסבב הקרוב של קבוצות העבודה.

7. ירדן, כידוע, כעסה על כך שלא היתה בסוד העניין והמלך התרגז על ארה"ב שלא עדכנה אותו. האמריקאים הסבירו כי גם הם לא היו בסוד העניין, אך הירדנים לא מאמינים להם. לדעתו ירדן תהיה מאד זהירה בכל הנוגע לסדר היום במסלולה, שכן בעוד שיש לה עניין בתהליך היא רוצה להתרחק מהסיכום הנוכחי של הפלסטינאים. העריך כי אם תהיה חתימה על הצהרת העקרונות, ירדן תבקש לנתק את החתימה מהמסגרת הירדנית-פלסטינאית שנוצרה מאז מדריד. בדרך זו תוכל ירדן להדגיש כי זו החלטה עצמאית של הפלסטינאים שאיננה קשורה אליה. סבור כי הירדנים יבינו כי המהלך הנוכחי עשוי לסייע למשטר בטווח הרחוק, הואיל ואם יצליח הסדר הבינאיים, סביר שכוחו של החמאס והאחים המוסלמים יחלש. ארה"ב פנתה לירדנים בקשר לפיסגה הערבית שהציעו, והביעה דאגתה מכינוס עתה שעלול להכביד על המהלך הנוכחי.

8. לבנון חוששת כי כל הסדר בעניין הפלסטינאים יהיה בסופו של דבר על חשבונה והיא תשאר עם כל הפליטים הפלסטינאים שנמצאים בתחומה. איש שיחי העיר כי יתכן ויש בסיס לחשש זה של הלבנונים.

9. ערב הסעודית ממתינה לראות כיצד המהלך הנוכחי יבשיל, ואם אשפי אכן יעשה את הצעדים הנחוצים בראיתה של סעודיה, היא אכן תשחרר את הסיוע הכספי לארגון. ארה"ב רואה חשיבות רבה לסיוע הכספי של הנורדים והאירופאים והיא אופטימית כי הסיוע ינתן.

ג'רמי יששכרוף.

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

ON APRIL TWENTY SEVEN LAST, THE DIRECTOR OF THE NATIONAL SECURITY AGENCY ADVISED THAT HE HAD BEEN ADVISED BY A SOURCE THAT AN INDIVIDUAL HAD BEEN CONTACTED BY AN INDIVIDUAL WHO OFFERED HIM A POSITION WITH THE NATIONAL SECURITY AGENCY.

THE SOURCE STATED THAT THE INDIVIDUAL OFFERED HIM A POSITION WITH THE NATIONAL SECURITY AGENCY AND THAT HE HAD BEEN ADVISED THAT THE INDIVIDUAL WAS CURRENTLY EMPLOYED BY THE NATIONAL SECURITY AGENCY.

THE DIRECTOR OF THE NATIONAL SECURITY AGENCY ADVISED THAT HE HAD BEEN ADVISED BY A SOURCE THAT AN INDIVIDUAL HAD BEEN CONTACTED BY AN INDIVIDUAL WHO OFFERED HIM A POSITION WITH THE NATIONAL SECURITY AGENCY. THE SOURCE STATED THAT THE INDIVIDUAL OFFERED HIM A POSITION WITH THE NATIONAL SECURITY AGENCY AND THAT HE HAD BEEN ADVISED THAT THE INDIVIDUAL WAS CURRENTLY EMPLOYED BY THE NATIONAL SECURITY AGENCY.

THE DIRECTOR OF THE NATIONAL SECURITY AGENCY ADVISED THAT HE HAD BEEN ADVISED BY A SOURCE THAT AN INDIVIDUAL HAD BEEN CONTACTED BY AN INDIVIDUAL WHO OFFERED HIM A POSITION WITH THE NATIONAL SECURITY AGENCY. THE SOURCE STATED THAT THE INDIVIDUAL OFFERED HIM A POSITION WITH THE NATIONAL SECURITY AGENCY AND THAT HE HAD BEEN ADVISED THAT THE INDIVIDUAL WAS CURRENTLY EMPLOYED BY THE NATIONAL SECURITY AGENCY.

THE DIRECTOR OF THE NATIONAL SECURITY AGENCY ADVISED THAT HE HAD BEEN ADVISED BY A SOURCE THAT AN INDIVIDUAL HAD BEEN CONTACTED BY AN INDIVIDUAL WHO OFFERED HIM A POSITION WITH THE NATIONAL SECURITY AGENCY. THE SOURCE STATED THAT THE INDIVIDUAL OFFERED HIM A POSITION WITH THE NATIONAL SECURITY AGENCY AND THAT HE HAD BEEN ADVISED THAT THE INDIVIDUAL WAS CURRENTLY EMPLOYED BY THE NATIONAL SECURITY AGENCY.

THE DIRECTOR OF THE NATIONAL SECURITY AGENCY ADVISED THAT HE HAD BEEN ADVISED BY A SOURCE THAT AN INDIVIDUAL HAD BEEN CONTACTED BY AN INDIVIDUAL WHO OFFERED HIM A POSITION WITH THE NATIONAL SECURITY AGENCY. THE SOURCE STATED THAT THE INDIVIDUAL OFFERED HIM A POSITION WITH THE NATIONAL SECURITY AGENCY AND THAT HE HAD BEEN ADVISED THAT THE INDIVIDUAL WAS CURRENTLY EMPLOYED BY THE NATIONAL SECURITY AGENCY.

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY

אאאא, חוזם: 4946

אל: רהמש/225

מ-: מוסקבה, נר: 107, תא: 030993, זח: 1628, דח: ב, סג: שמ,

בבבב

שמור/בהול להזעיק

אל: לשכת רוה'מ

דע: לשכת שה'ח, מנהל מזאר 1

מאת: מוסקבה

הנדון: מסר בע'מ משה'ח רוסייה לרוה'מ

1. ב- 3/9 נקראתי בהולות לס/ ראש אגף מז'ת MELIKHOV אשר העביר לידי מסר 'בעלפה' משה'ח רוסייה קוזירב לרוה'מ.

להלן תרגום המסר במלואו:

'כבוד ראש הממשלה,

ברגע הסטורי זה לגורל מז'ת ברצוני לפנות אליך בשם ההנהגה הרוסית כדי להביע הערכה לאותם צעדים אמיצים ומרחיקי ראות אשר נקטה ממשלתך לאחרונה כדי להשיג התקדמות ממשית בתהליך השלום.

כידוע לך, רוסייה כיו'ר משותף של תהליך השלום במז'ת קידמה בברכה את הסכמי המסגרת שהושגו לאחרונה בשיחות ישירות בין ישראל לפלסטינאים, ובראשונה על העברת השלטון לפלסטינים בעזה ובעיר יריחו.

אנו סבורים שהסכמות אלו הן צעד בכיוון הנכון ומסוגלות להבטיח פריצת דרך מכרעת, ובראש וראשונה לפתרון הבעיה המרכזית- הפלסטינית. כמוסקבה משוכנעים שפרספקטיבה כזו יכולה להפוך למוחשית כבר בימים הקרובים.

מתוך המגעים שלנו עם ההנהגה הפלסטינית אנו קיבלנו הרושם כי התנאי המרכזי לו הם זקוקים כדי להמשיך בכיוון שנבחר הוא ההכרה ההדדית בין ישראל ואש'פ. בפנייתו להנהגה הרוסית אישר ערפאת לאחרונה כי בנוסף להצהרות פומביות נחוצות בנושא זה הוא מוכן לערוב כי הועד הפועל של אש'פ בישיבה הראשונה של המועצה הלאומית הפלסטינית יעלה את התביעה לבטל את הניסוחים האנטי ישראלים של האמנה הפלסטינית והתאמתה למציאות החדשה.

אנו משוכנעים עמוקות כי למרות התנגדות חריפה ובלתי נמנעת של האופוזיציה ושל הפונדמנטליסטים האיסלאמיים בעזה ובגדה המערבית, ההנהגה הפלסטינית שומרת על נחישות רוח לבצע את התפנית ההיסטורית ביחסי ישראל- פלסטינים. במהלך המגעים עם יאסר ערפאת ומנהיגים בולטים אחרים של אש'פ אנו דגלנו וממשיכים לחזור על הרעיון לפיו צעדים נוספים לקראת הדאגות הלגיטימיות של ישראל בתחום הבטחון ובראש וראשונה להוציא מתוך מסמכי היסוד שלהם את

הסעיפים שלא מקובלים על ישראל ונוגדים את רוח התקופה שלאחר הסכסוך בין שני העמים.

המידע שברשותנו על המצב בתוך אש"פ ובתוך האוכלוסיה הפלסטינית בגדה המערבית ובעזה מצביע על כך שהכרה רשמית של ישראל באש"פ עשויה להיות אותו גורם מכריע אשר ידרבן את רוב הפלסטינים להפנות גב לקיצוניים ולעשות את הבחירה הסופית לטובת דו קיום בשלום ושת"פ קונסרוקטיבי עם העם הישראלי. לדעתנו צעד כזה מצד הממשלה שאתה עומד בראשה יהיה תמיכה משמעותית לכוחות המתונים ושוחרי השלום מבין הפלסטינים ועקב כך ערבות משמעותית ביותר להסכמות עתידיות.

אנו מודעים לכל אותם הקשיים- פוליטיים פנימיים, חברתיים ואף פסיכולוגיים הקשורים לקבלת החלטה להכיר באש"פ מצד ישראל. יחד עם זאת אנו מאמינים בנכונות ההחלטות של ממשלתך לשלם את המחיר הנדרש עבור השלום גם אם המחיר אינו נמוך. מצידו היו"ר המשותף הרוסי מוכן להשקיע את מירב המאמצים כדי להבטיח תמיכה מוסרית- תעמולתית של צעד זה גם במישור האזורי וגם במישור הבינ"ל.

אני בהחלט מקווה כי תתייחס בהבנה לדעות שצויינו ומקווה להמשיך שת"פ רוסי- ישראלי חיובי למען האצת תהליך השלום במזרח התיכון. ברצוני לנצל הזדמנות זו כדי להביע את בטחוני כי ממשלתך תמשיך במאמצים קונסטרוקטיביים בכוון זה.

בכבוד רב,
א. קוזירב

עד כאן לשון המסר.

2. מליחוב ונוסנקו (שהצטרף במהלך הפגישה) סיפרו כי ביום ב' הקרוב ייצא לסוריה וירדן ראש אגף אפריקה ומז'ת ויקטור פוסבליוק כדי לשכנע את הפרטנרים האחרים למו"מ לא להתמזמה ולנצל את המומנטום שנוצר עתה בשיחות.

מליחוב הוסיף כי במידה ויתקיים טקס חתימה רשמי על מסמך עקרונות משותף בושינגטון יגיע לטקס החתימה גם שה"ת רוסייה קוזירב.

3. בני שיחים ציינו כי מעבירים הנוסח הנ"ל גם לשגריר בובין אך חוששים כי יעבור זמן רב מדי עד שיקבלו ויגישו ללשכת רוה"מ.

בן צבי

תפוצה: שחח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, סמנכלמזאר, מזאר, סמנכלשלום, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן)

סססס

ארכיון המדינה

משרד ראש הממשלה

טופס מראה מקום להוצאת תעודות יחידות*

חטיבה מס': 3א
מיכל מס': 7702
תאריך התעודה: 02/09/1993
שם מחבר התעודה: שלמה אריה (האב) יני
שם הנמען: רה"ל, שנהג
סוג התעודה (סמן ✓ במקום המתאים):

- מכתב
- מברק
- תזכיר או מיזכר
- דין וחשבון או זכרון דברים משיחה או דיון
- פרוטוקול של שיחה, דיון או ישיבה

הטופס ימלא בשני עותקים. העותק הירוק יוכנס לתיק במקום התעודה שהוצאה;
העותק הלבן יצורף לתעודה שהוצאה.

אאאא, חוזם: 4274

אל: רהמש/201

מ-: שלום, נר: 20, תא: 020993, זח: 1905, דח: מ, סג: סו,

בכבב

סודי/מיד

סודי/בהול לבוקר

מכתב מוברק

למין הסגול
8-9

אל: רוה"מ ושחב"ט, שה"ח

מאת: איתמר רבינוביץ

הנרון: מפגש עם הסורים - 2 ספט'

1. כמובטח, פתחנו בהצעת ניסוח חדשה לסעיף הבטחון. בתגובתו הראשונית עלאף הסתייג מהניסוח בגלל העדר שיוויון כטענתו. עם זאת, אמר שילמדו את הניסוח המוצע ויבחנו כיצד ניתן להתאימו לצרכיהם ולדאגותיהם. אינם דורשים את הבלתי אפשרי אלא להבטיח ששני הצדדים אינם מנסים לנצל את סוגיית הבטחון כאמתלה לפגוע בריבונות הצד השני. חזר והציע שהמומחים יחליטו ביניהם ואם לא יגיעו להסכמה אזי יחזרו למליאה לצורכי הכרעה. הבהרנו שוב את עמדתנו הנובעת מרצוננו שלא להגביל עבודת המומחים.

2. התפתח ויכוח מחודש בנושא סידורי הבטחון. עלאף לא קיבל את הטיעונים שלנו. כאשר דברנו כי ניתן, אולי, להתאים את משטר הבטחון עם מימד הזמן (כך וכך שנים עבור אזור כזה או אחר). עלאף הגיב כי כל סידורי הבטחון הינם פונקציה של מימד הזמן וכי סידורים כאלה לא יכולים להיות לאורך זמן, על מנת לא לפגוע בריבונות אחד הצדדים. מוכנים להגיע להבנה בעל-פה שהקצינים יהיו רשאים לפרש לנוחותם את סוגיית ה-EQUAL FOOTING.

עלאף סיכם כי יש למצוא ניסוח מתאים, שכן הפער מצומצם. עלאף הציע כי תרשומת מסודרת של הפרוטוקול של היום לאחר אישור דמשק, תשמש כבסיס לפרשנותם של המומחים, שם מוסברת כוונת הסורים. היכן שניתן יהיו סידורי הבטחון שווים וזהים. סוכם לפני ההפסקה ששני הצדדים ינסו להגיש ניסוח מחודש בתום ההפסקה.

3. בתום ההפסקה, הסורים לא המציאו ניסוח חדש. תחת זאת חזר עלאף והסביר מדוע אינו מקבל את התוספות שלנו לטקסט הסורי. לבסוף, סוכם כי כל צד ישוב ויחשוב על דרך נאותה לניסוח מוסכם לסעיף הבטחון.

4. מכאן עברנו לדון בסעיף 5, אך מחמת קוצר הזמן עסקנו אך ורק בהקדמה לסעיף, ללא התקדמות כלשהי. עלאף חזר ואישר המתצית הראשונה של הסעיף שסוכמה בינינו עוד בסבב הקודם. חזרנו לויכוח הישן של הסימולטניות ועלאף חזר ואמר כי הסימולטניות אצלם נועדה לכסות על שלושת תתי סעיפים של הנייר

הסורי המקורי. מאחר ואינו יודע מה תהיה עמדתנו ביחס לסעיפים אלה, ואפילו אם תושג הסכמה בינינו, ניתן ליישם העקרון של הסימולטניות רק לגבי חלק מההסכמות. אמרנו שלא נוכל לקבל ההבחנה שעורך עלאף. לבסוף, אמר עלאף שיבחנו אפשרות שאולי עדיף לבטל את המילה ולדאוג לכך שיהיה לו "ז' שיתאים לכל צעד שיוסכם עליו.

סיכום והערכה

5. במהלך הישיבה היה ברור שגם עלאף אינו ממהר להגיע לסעיף 5 א' וזאת במגמה שלא להביא להחרפה מתוך שיקול כפול שלי : -

א. רצון סורי לחכות להתבהרות התמונה הכוללת לאור ההתפתחויות במסלול הישראלי-פלסטיני.

ב. רצון לקיים את המשקע החיובי בעקבות ביקור כריסטופר.

6. מגמה זאת נוכחה גם בנכונות להגיע לפשרות והבנות בסעיף הבטחון (נכונות לרכך את הניסוח לגבי EQUAL FOOTING) והמבוא לסעיף 5 (ענין הסימולטניות).

עד כאן.

תמוצה: @ (רהמ), שהח, @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 4217

אל: רהמש/197

מ-: שלום, נר: 19, תא: 020993, זח: 1658, דח: מ, סג: שמ,

בכב

שמור/מידי

לשכת רה"מ
8-9

אל: לשכת רה"מ, לשכת שה"ח

דע: רמטכ"ל, ר' אמ"ן, אמ"ן/רח"ט מחקר, המוסד/מחקר, רח"ט מז"ח, לשכת שהב"ט/מתאם הפעולות בלבנון מאת: צוות המו"מ עם לבנון

הנדון: השיחות עם לבנון, סבב 11, פגישה 78

כללי

1. בשונה משתי הפגישות הראשונות בסבב זה, ניסה היום שמאס לשוות אורה ענינית ותהה על התפיסה העומדת ביסוד הצעתנו לקבוצת העבודה הצבאית. עם זאת בעיקרו של דבר לא ניתן עדין להצביע על התקדמות מהותית כלשהי.

פרוט

2. שמאס פתח באמרו שהלבנונים עברו בקפידה על הצעתנו בנושא הקמת קבוצת העבודה הצבאית, אך חסר להם הסבר מלווה מצידנו, שיבהיר את התפיסה העומדת ביסוד הצעתנו, ואת ההגיון העומד מאחורי מרכיביה וההקשר ביניהם.

3. לוברני הבהיר שהצעתנו נוסחה כנייר פשרה שלקח בחשבון הערות לבנוניות. הנייר נועד לאפשר לצדדים לנוע לעבר עמדה מוסכמת תוך התחשבות בעמדות היסוד שלהם. הנייר משקף את עניננו להבהיר ללבנונים שאנו מבינים את עמדתם, ולהבהיר להם את עמדתנו.

4. לוברני הוסיף שבמקביל אנו מבקשים לעקוף את עמדות היסוד של שני הצדדים ולהגיע לדיון הבלתי נמנע בבעיות הבטחון, הנתפסות על ידינו בבעיות החשובות, ולעיתים - הדחופות ביותר. בעיות אלה, הנוגעות לשני הצדדים, יכולות להידון רק בקבוצות מומחים. תוצאות הדיונים תתרומנה להאצת השיחות במסלולנו. אם הלבנונים ישיגו על ניסוח זה או אחר בהצעתנו, נתיחס להשגותיהם וננסה להגיע לנוסחאות מוסכמות. ההצעה מתיחסת, ביסודה, לסוגיות הבטחון, שכן לדעתנו זו הדרך היחידה להתקדמות במסלולנו.

5. שמאס שאל בתגובה האם תפיסתנו גורסת כי יש לדון בסוגיות הבטחון קודם לעיסוק בכל נושא אחר, ובלא קשר למידת הבשלת האפשרות לדון בגישות היסוד של הצדדים.

6. לוברני השיב בחיוב, והעיר והעיר שדיון בבעיות הבטחון יקדם גם את ענינם של הלבנונים בהשגת רבונות מלאה בכל לבנון. בהמשך ציין כי רה"מ

הבהיר שישראל שואפת להשיג הסדרי בטחון שיעניקו איתנות לחוזה השלום.

7. שמאס קבע שהבהרתנו לגבי קדימות הדיון בסוגיות הבטחון מחזקת את השקפתו לפיה הצעתנו מבטאת את עמדת ישראל במלואה תוך שהיא נותנת ביטוי גם לכמה מעמדותיה של לבנון.

8. שמאס הוסיף שהשקפות לבנון לגבי מהות הסדרי הבטחון שונות מהשקפותיה של ישראל, וכי הבטחון שיושג צריך להיות לא רק MUTUAL אלא גם RECIPROCAL ו-EQUAL. ציין קביעתו בעבר כי הלבנונים יודעים שתוצאת הדיונים תבטאנה בסופו של דבר בהסכם או בחוזה (במשחמע - שלום).

9. בסיום הציע לוברני שבשבוע הקרוב יעלה שמאס שאלות לגבי הצעתנו לקבוצת העבודה הצבאית. שמאס הגיב בהציעו ששתי המשלחות תעלינה מחשבותיהן.

עד כאן

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, ר/מרכז,
@ (ר'אגה), רחטמזח, @ (רם), @ (אמן), @ (לוברני),
@ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 4243

אל: רהמש/196

מ-: ווש, נר: 2013, תא: 020993, זח: 1800, דח: ב, סג: סו,

בבב

סודי/כהול

אל: רוה'מ, שהח'

דע: רובינשטיין

מאת: רוטשילד

הנדון: שיחה עם [REDACTED]

1. נפגשתי היום עם [REDACTED], חבר בצוות ההגוי הבינערכי שנכח אמש בפגישת ראשי המשלחות הערביות למו'מ.

2. המפגש נועד כולו להסבריו של נביל שעת' על מסמך העקרונות שאמור להתחם בין ישראל לפלסטינים.

3. [REDACTED] שמרבית הזמן הסביר נביל שעת' מדוע חשוב ההסכם. הדגיש לאורך כל הדרך שאש'ס יצא מרויח מההסכם וכשנתבקש להביא דוגמא, טען:

א. ראשית, זו לראשונה הוכנסו בהסכם הביניים אלמנטים הקשורים למעמד הקבע, לנושאים אלה התנגדה ישראל עד היום וכעת נכנעה ללחץ הפלסטיני שתורץ בעובדה שיש לפלסטינים צורך 'למכור' את ההסכם לצבור 'דרכ' הרווחים שבו, הזכיר במפורש נושאים כמו: י-מ, התנחלויות, פליטים וגבולות. הדגיש במיוחד את נושא הגבולות שיש בו כדי להעיד על סוברניות מוחלטת שכן רק למדינה יש גבולות. נביל שעת' הוסיף שלמעשה ניתן כבר כעת על בסיס מסמך העקרונות להכין אג'נדה לשיחות על מעמד הקבע.

ב. יש במסמך הרבה סימבוליקה שהיתה חשובה בעיני אש'פ כמו לדוגמא עצם העיסוק בנושא העקורים (גם אם יוחלט עליו בהמשכ) מהווה הכרה של ישראל בעובדה שצריך להחזיר את העקורים. קונקרטי דיבר על מספרים שנעים בין 200,000 ל-800,000 איש.

4. נביל שעת' טען שהחתימה על המסמך תעמיד את אש'פ בשורה אחת עם יתר השותפות הערביות למו'מ ויאפשר לאחרים להתקדם במקביל כאשר אש'פ מוביל.

5. נביל שעת' הוסיף שבמיוחד חשוב להם המינות נסיגה שכן הוא מגלם בתוכו במהופך את רעיון הריבונות 'מי שנסוג מאזור מסויים מניח שהרבונות באזור זה תעבור למי שמקבל אחריות על שטח זה כי אין מצב שנשאר ואקום אחרי הנסיגה'.

6. נביל שעת' נשאל ע'י הירדנים לאיזה שטח מתייחס המונח 'איזור יריחו'

ענה שהשטח המדובר בו הוא נפת יריחו כפי שמסומנת במפות הירדניות וטען שמדובר על שטח של 390 קמ"ר, הוסיף שעזה היא 370 קמ"ר ואיזור יריחו למעשה גדול מכל רצועת עזה.

7. כן טען שאחת הסיבות לחתימה על המסמך היתה העובדה שבשלושת הסככים האחרונים היה למעשה קפאון בשיחות, לכן נכנסו לתמונה האמריקאים ביתר שאת, האמריקאים ניסו לסכם על נייר שמבחינת הפלסטינים הוא מעורר מהומות כי נושאים מרכזיים לא הוזכרו בו (י-מ, התנחלויות פליטים ועוד) ולכן הסכימו על הנייר המוצע למרות שגם בו אין את כל מה שבקשו.

8. בשולי הדברים, נשל חיידר עבד אל שאמי שנכח אף הוא בפגישה ע"י הסורים והירדנים מדוע לא הביאו את ההסכם לצוות ההגוי הבינערכי כפי שהיה נהוג בעבר.

חיידר ענה כי הוא לא בעסק, הוא לא ידע על המסמך, הוא לא מסכים לנייר ובטח לא בדרך שנעשה ואם יש להם טענות שיפנו לאש"פ.

9. ביקש מאוד שלא לעשות שימוש במידע.

תפוצה: @ (רהמ), שדח, @ (ראשהממשלה)

סססס

1 SEP 93 001122

3444:חוזם, אאא
 אל:בסחון/239
 מ-:המשרד, תא:020993, חז:1617, חד:ב, סג:שמ,
 בבב

אל: שר הבסחון

אל ראש הממשלה

713432

שמור רגיל

אל : תפוצה מדינית מצומצמת
 בריסל - בהול - עבור המנכ"ל
 משלחת השלום - אפק, אבידן

מאת : ערב 2

Handwritten notes in red and black ink:
 - א
 - חו
 - 9/15/93
 - שמו

Handwritten notes in black ink:
 - 3
 - 2
 - 2

מעמד ערפאת במוסדות אש"פ על רקע ההסכמים עם ישראל (הערכה ראשונית)

1. מאמץ ערפאת, בשלב זה, מתמקד בסכום מהיר של סוגית ההכרה ההדדית עם ישראל. זאת, בין השאר כדי להציג במידת הצורך, בפני מוסדות אש"פ עובדות מוגמרות שתוכנן לצד המומנטום והאפקט הדרמטי הנלווה אליהן, יקשו עליהם לערערן. בשלב זה אין בידינו מידע על זימון מוסדות אש"פ לדון בהסכמים הנ"ל. ידוע רק על זמון הועד המרכזי של הפתיח היום (2/9), יתכן בשל לחצים מלמטה או בשל מגמת ערפאת להרוויח זמן ע"י משיכת הדיונים בפורום זה לפני כנוס מוסדות אש"פ עצמם. מכל מקום, ניסיון העבר מוכיח כי בידי ערפאת היכולת לגבור על האופוזיציה הפנימית בפורום זה. האופוזיציה בראשות 'החזיתות' ניסתה עוד ערב פרסום המהלכים האחרונים להביא לכנוס המלי"פ מאחר שלא הצליחה לבלום מהלכי ערפאת בועה'פ. סכוייה לעשות כן אינם נראים ממשיים.

2. המשברים הפנימיים האחרונים באש"פ הוכיחו, להערכתנו כי בידי ערפאת היכולת, למרות הקשיים, להעביר המהלכים הרצויים לו גם אם לא קבל תמיכה חד משמעית והויכוח הפנימי נמשך. ככל הידוע בדיון האחרון בועה'פ באוגוסט סביב רעיון עזה-יריחו תחילה לא התקבלה החלטה פורמאלית לאמץ את הרעיון אך המתנגדים לא יכלו למנוע מערפאת המשך קדומו. בכל מקרה, ערפאת מסר אז לפורום במכוון דו"ח כללי בלבד ולא חשף בפניהם את תמונת המצב האמיתית.

3. בועה'פ כעת חברים 16 איש (לאחר ההתפטרות וההשעיה העצמית של דרוויש ואלחות). ערפאת נהנה מתמיכה ברורה של 7 איש. החברים העצמאיים המקורבים לפתיח (נשאשיבי, חוראני וצוראני) התנגדו ככל הידוע לקו של ערפאת במושב האחרון של הועה'פ, אך נראה שאצל חלקם ההתנגדותם איננה מהותית אלא פרוצדוראלית על שלא שותפו ועודכנו במהלכים האחרונים. נציג המעי"פ (הקומו' לשעבר) טען אז שעמדת ארגונו תקבע רק לאחר שהסוגיה תוצג רשמית. במאמץ לרכך עמדת הארגון צרף אליו ערפאת לבקורו בסודאן את מזכ"ל המעי"פ. נציגי הארגונים הקטנים האחרים (חמ"ע, חש"פ, חש"ע) מתנגדים בחריפות. 'החזיתות' חז"ד וחז"ע מתנגדות אף הן אף כי נציג חז"ע משעה השתתפותו בישיבות הועה'פ מאז ועידת מדריד. נראה לנו שביכולת ערפאת להרחיב את מעגל התמיכה המובהק (7 איש) ולזכות ברוב ברור בועה'פ.

4. יחסי הכוחות במועצה המרכזית (גוף הביניים בין הועה'פ למלי"פ בו חברים 98 איש) סביב סוגיה זאת אינם ידועים לנו. עם זאת, קשה להניח שהתמונה שם שונה לרעה מהמצב בועה'פ וע"כ ביכולת ערפאת להעביר גם בפורום זה המהלך

5. האינדיקציה היחידה למצב הדברים במליפ (למעלה מ-450 איש) היא מאמץ האופוזיציה להחתים חבריו על עצומה כנגד הסיוסה האמרי האחרונה להצגת עקרונות ולהשעיית ההשתתפות בתהליך. בסה"כ חתמו 91 איש, דהינו פחות מרבע. ניתן איפוא להעריך בזהירות שיש בידי ערפאת תמיכה יציבה במהלכיו. אם יובא שינוי האמנה בפני פורום זה, אפשרות הנראית כרגע רחוקה, יש להערכתנו בידי ערפאת לגייס התמיכה הדרושה של שני שלישי.

6. במקרה וערפאת ירצה או יאלץ להביא מהלכיו האחרונים (הצגת העקרונות והכרה החדית) בפני הפורומים הנ"ל, או חלקם יש כנראה בידו לגייס, למרות ההתנגדות הפנימית, תמיכה מספקת. אם מהלך ההכרה החדית לא יושלם ועל הפרק תעמוד רק סוגיית הצגת העקרונות, יוכל ערפאת להעביר המהלך במקרה ויובא להכרעת הפורומים הנ"ל או חלקם אם כי בקשיים גדולים יותר.

בני דגן - ערב 2
2 בספטמבר 1993

קשר שלום: תפי: ממנכל, משלחות, אפק, אבידן

0000

242

אאאא, חוזם: 4265

אל: רהמש/199

מ-: שלום, נר: 30, תא: 020993, זח: 2008, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

שמור/מידי

מכתב מוברק/למכותבים בלבד

שמור/בהול לבורק

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ
דע: אליקים רובינשטיין - מזכיר הממשלה
ראשי המשלחות למו"מ, כאן

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית פלסטינית

הנדון: המו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (2.9.93)

- א. השיחות בערוץ הירדני (לפני הצהריים)
ב. השיחות בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים)

עיקרי הדברים:

בערוץ הירדני:

גם היום נפגשו בנצור וטראונה לשיחה בארבע עיניים ודנו בסוגית האפשרות לקדם את אישור האג'נדה לערוץ זה לכשתיקרה ההזדמנות לכך. כן נדונו בין השניים, כמו אתמול, נושאים הקשורים להסכם עם הפלסטינים, עמדת ירדן בהקשר לכך ועמדת המשלחת הפלסטינית לשיחות בושינגטון בסוגיה.

קבוצת העבודה התכנסו גם הן להמשך דיוניהן. בקבוצת העבודה לנושא המים הסביבה והאנרגיה נמשך גם היום הפולמוס בנושא אזכור נושא הקרינה הגרעינית באג'נדה של קבוצת העבודה והדיון טרם בוצע. בקבוצת העבודה לעניני כלכלה, פליטים, וכו' התקיים דיון בנושא המאחרים ובנושאי האג'נדה לתת קבוצה זו. קבוצת העבודה לעניני גבולות ובטחון קיימה גם היום, כמו אתמול, שיחות צד בלתי פורמליות בין קצינים ירדנים לבין חברים ממשלחתנו.

בערוץ הפלסטיני

לא היתה התכנסות של נציגים מטעמנו ומטעמם ואולם בנצור נפגש בארבע עיניים עם חיידר עבד אל שאפי שאמר לו כי המשלחת הפלסטינית קיבלה החלטה לפיה הם לא יחתמו על ההסכם וכי יהא זה גורם אחר מטעמם שיחתום. כן הוחלטו דברים בין בנצור לבין עבד אל שאפי ובין בנצור לבין קסיס (בנפרד) על תחושות והערכות במחנה הפלסטיני בנושא ההסכם.

שיחה בנצור טראונה בארבע עיניים (2/9/93)

ההתייחסות לנושא קידום האג'נדה היה הנושא המרכזי שנדון בין בנצור לטראונה בשיחתם בארבע עיניים.

טראונה הבהיר כי הנוסח (של האג'נדה) שנמסר על ידו אתמול באופן אישי לבנצור מיועד לעיונינו לקראת אישור האג'נדה באופן פומבי כשהזמן יתאם וכי כלולים בו ההצעות הירדניות לתיקון הנוסח שהוסכם בשעתו ב- 28.10.92.

בנצור אמר כי מבחינתנו האג'נדה סוכמה ב-28.10.92 ולא ראוי שנפתח הדיון בה מחדש. טראונה השיב כי הצעות התקונים מטעמם הועברו ממג'אלי לרובינשטיין בשעתו והן הוסכמו, אך ההודעה על ההסכמה המשותפת הושחתה. בנצור השיבו כי הדבר צריך להיבדק ברישומים ועוד נודיעם דבר. יחד עם זאת ביקש בנצור לברר האם יהיו הירדנים מוכנים לאשר האג'נדה ולהודיע על כך פומבית והאם יסכימו לעשות זאת בטרם נחתם ההסכם עם הפלסטינים או במקביל לו.

טראונה השיב כי לנוכח אי הבהירות במישורים האחרים הם מבקשים להמתין וכי העת טרם בשלה לכך אף כי הם מתכוונים ומתכווננים לכך, אין להם לפי שעה היתר לקדם העניין.

טראונה הוסיף גם כי פרסומים שהופיעו בתקשורת הישראלית לפיהם אנו עומדים על סף אישור וחתימת האג'נדה אינם תורמים לעניין ואף מכבידים עליו.

טראונה סיפר כי מג'אלי הביע תמיכה (בראיון ל B.B.C) בהסכם שנחתם על הפלסטינים וכי המלך עומד גם כן לפרסם הודעה עוד היום שעיקרה - כיבוד ההחלטה הפלסטינית תוך איזכור העובדה שישנם בהסכם נושאים מעורפלים וטעוני הבהרה.

טראונה שאל את בנצור אם יש ממש בידיעה כי ישראל מנהלת מו"מ חשאי עם סוריה במדריד ובנצור הכחיש את העניין.

השניים החליפו דעות על תפקידו ועמדותיו של חיידר עבד אל שאפי בהקשר להסכם וטראונה אמר כי עבד אל שאפי נחרץ בהתנגדותו בגלל ההתנחלויות.

טראונה ציין כי יתכן וערפאת יוזמן לירדן להבהיר אלמנטים לא ברורים בהסכם עם הפלסטינאים.

בנצור וטראונה שוחחו גם על עניין הפרדת המשלחות (הירדנית והפלסטינית). טראונה אמר כי מג'אלי התעניין בזה וביקש לדעת האם קבלנו הנחיות מן הבית והאם שוחחנו על כך עם האמריקאים. בנצור השיבו כי העניין טרם נידון ונשקל במסגרותינו.

טראונה שוב העלה בפני בנצור את העובדה שהם (הירדנים) אמנם מעורכנים בנושא הפלסטיני ובנצור אמר שנסכים להבהיר ולעדכן ככל הניתן ואף ביקש לשמוע הערות מצידם אם יש להם כאלה.

בתום שיחתם סיכמו השניים כי קבוצות העבודה תכנסנה לדיוניהן כפי שנהגו אתמול.

קבוצת העבודה לענין המים הסביבה והאנרגיה (2.9.93)

השתתפו מטעמם: חדאדין, באני האני, מחסנה, בדראן וקצרנית. ומטעמנו: שמיר, אטינגר, שיא, אבידן וזוהר.

הנושא המרכזי שנדון היום בקבוצת העבודה נסב גם הפעם על נושא "הקרינה הגרעינית" והפלוגתא בינינו לכינס בקשר לשילובו באג'נדה (של קבוצת העבודה).

שמיר פתח ואמר כי אתמול קיבלנו הנחיות ברורות מן הבית לפיהן הענינים הנוגעים לקרינה גרעינית יועלו וידונו במישור השיחות הרב צדדיות בקבוצת העבודה לנושא הסביבה וכי ישראל תעמוד מאחורי הצהרותיה ומחויבותיה הבינלאומיות ולפיכך, אנו מציעים שוב שנושא הקרינה לא יאוזכר באג'נדה של קבוצת העבודה שלנו כי מקום הדיון בו, כאמור, הוא במישור הטולטילטרלי.

חדאדין השיבו כי הגישה המוצעת על ידינו אינה עולה בקנה אחד עם מה שנכתב באג'נדה הכללית של הערוץ הישראלי ירדני (אג'נדה שסוכמה ב- 28.10.92). שכן במסמך הוא בסעיף "בטחון" יש נגיעה לנושאים הן בהיבט הרב צדדי והן בהיבט הדו-צדדי ולכן עם זו גישתנו הם (הירדנים) מותרים על הצורך לפרט נושאים באג'נדה (של קבוצת העבודה) ומציעים להסתפק בכותרת ראשית בלבד. ובחקשר של נושא הסביבה (שבמסגרתו קיימת הפלוגתא לגבי הקרינה) הם מציעים לקבוע כותרת אחת כוללנית: ENVIRONMENTAL CONSIDERATIONS.

חדאדין הוסיף כי נקיטת הגישה של כותרות כלליות כגון זו המוצעת על ידו שבאה בעקבות עקשנותנו לא תוכל לאפשר, כמובן, התפצלות לוועדת משנה לנושא המים, האנרגיה והסביבה יהיה עלינו להשאר במסגרת קבוצת העל לליבון כל הסוגיות.

בנטלו את רשות הדיבור אמר שמיר כי הצגת הדוגמא של חדאדין המסתמכת על סעיף "הבטחון" באג'נדה הכללית חושפת את כוונותיו בענין הכללת נושא הקרינה הגרעינית באג'נדה משום שבכך מתברר שיש לירדנים כוונה לקשור סוגיות של דיון בקבוצת העבודה שלנו שהיא קבוצת עבודה מקצועית ומוגדרת, לנושאים לא לה.

בשלב זה ארעה תקרית שמקורה במשלחת הירדנית. מחסנה שביקש רשות הדיבור הוסה על ידי חדאדין ומשלא נענה להוראותיו של חדאדין והתפרץ לדיון - נטש חדאדין את אולם הישיבות תוך הפגנת זעם. כעבור מספר דקות נקראה המשלחת הירדנית להתייעצות.

בהתחדש הדיון התנצלו חדאדין ומחסנה על ההפרעה שנגרמה לדיונים. חדאדין אמר כי ביקש להדגים בדוגמא של סעיף ה"בטחון" באג'נדה הכללית כי ישנם נושאים שניתן לדון בהם גם ברב-צדדי וגם בדו-צדדי וההתפצלות שלנו לדוגמא אין בה להצביע על כוונות נסתרות שיש להם בהקשר לקרינה הגרעינית.

אחר כך התפתח דו שיח בינינו לכינס כאשר אנו טוענים לחיזוק עמדתנו כי נושאי הקרינה הגרעינית מטופלים בדרך כללית בקהילה הבינלאומית במסגרות אזוריות רחבות וכי יש מוסדות ואירגונים בינלאומיים המתווים את ערוצי הקשר בין כל הגורמים וכך ראוי שנהג גם בענייננו.

יתרה מזו, אירוע הקשור בקרינה יכול להשפיע על ארצות אחרות וגורמים נוספים באזורנו והוא יכול לחרוג מן הקונטקסט הישראלי-ירדני. סיבה נוספת לקביעתנו כי הנושא ראוי שידון במישור הרב צדדי נעוצה בעובדה שממשלתנו החליטה למנוע כפל דיון בנושא וכי הענין ידון רק במישור אחד - במישור הרב

צדדי.

הירדנים השיבו כי ההיגיון מאחורי טיעוניהם אינו קביל עליהן שכן ישנם נושאים הנדונים במישור הדו צדדי ובמישור הרב צדדי גם יחד וכי לא אחת - כאשר הם באו בטיעון בנושא מסויים ראוי לו שידון במישור המולטילטרלי אמרנו להם כי חשוב שיתחילו בצעד קטן בדיון דו צדדי עמנו (הזכירו את נושא מפרץ עקבה). יתרה מזו לפי שיטתנו, ראוי להעביר לרב צדדי נושאים נוספים של איכות הסביבה כי גם לנושאים אחרים יש נגיעה למספר גורמים ואין הם מתוחמים להיבט הישראלי-ירדני בלבד. כן הוסיפו כי מאחר שאנו יושבים עמם בדיונים הרב-צדדיים (יחד עם עוד גורמים) אין הם מבינים מדוע אנו נמנעים מלדון עמם במסגרת דו צדדית בנושא זה ומתעקשים שהדיון יהיה בנוכחות רבת פנים.

כתשובתנו הדגשנו גם שאין לתת לקושי בענין הקרינה להחזיק ככך-ערובה את סדר היום כולו, ועלינו לאשר את מכלול הנושאים המוסכמים ולהתקדם לקראת יישומם לטובת שני הצדדים.

הדיון לא מוצה ולא הגענו להסכמה. חדאדין ושמיר הסכימו להמשיך וללכת נושא האג'נדה של קבוצת העבודה בשבוע הבא בעיקר בנושאי פלוגתא אחרים (המים והמבוא לאג'נדה) שכן מאחר ושגיא מטעמנו ומחסנה מטעמם יעדרו מן הדיונים שיתקיימו בהמשך הסבב, לא נוכל להמשיך לדון בנושאי הסביבה.

קבוצת העבודה בנושא כלכלה ופליטים - 2.9.93

השתתפו: מצידם - דודין, קטנני, מוחמד עלי ואחמד מוסטפה מצידנו - ענר, מזוז, בן-ארי ובן-זאב

הדיון, בעיקרו, נסב שוב על נושא המאחרים.

הירדנים ציינו כי יש להם בעיה בנוגע לנתונים המבוקשים מאחר ורק בשנת 1983 החלו ברישום של אוכלוסיית המאחרים, והרישום אינו מלא ומעודכן נכון להיום. הנתונים המלאים מצויים רק בידי ישראל. לפיכך ניתן יהיה לערוך ולעדכן את הנתונים רק אם ישראל תביע נכונות עקרונית לקבלת המאחרים, או מכסה מסוימת מהם, ואז הם יוכלו לצאת בקריאה פומבית לאוכלוסייה זו לבוא ולהירשם אצלם, ובמסגרת זו יוכלו לעדכן גם נתונים שלא קיימים היום והמבוקשים על ידינו כן חזרו והדגישו שגישתם היא שאין לכפות על מאחרים לחזור לשטחים, ורק מי שירצה בכך יחזור.

הערנו כי אמנם יש בידינו כנראה נתונים בדבר מי שיצאו מהשטחים באישור ולא חזרו, אך נתון זה לא מלמד כמה מתוכם שוהים כיום בירדן. הדגשנו כי הנתון הכולל של היקף האוכלוסייה הנדונה והרכבה נחוץ לשם הערכת הבעיה וגיבוש העמדה העקרונית בדרג המחליט אצלנו. כן צוין בהקשר זה כי לאחרונה נערכים שינויים בנוהלים כדי לזרז טיפול בבקשות של מאחרים, וכדי להקל על חזרתם של מי שאיחרו תקופה קצרה בלבד.

בן-ארי ציין בפני הירדנים, כי בינתיים נעשות בתחום זה שתי פעולות המיועדות למנוע, לפחות, תפיחה של הבעיה: ניתנה הנחיה ל"וועדת המאחרים" לחיפש את הדיון בבקשות המוגשות על סדר יומה, כמו כן נבדקים עתה הנוהלים במטרה לגרום לכך שתושבים מקומיים שאחרו לחזור מחו"ל אך במעט יהיו זכאים להכנס ולא לעבור לסטאטוס של "מאחרים". ההודעה התקבלה בשביעות רצון ע"י הירדנים.

דודין העיר שוב כי סביר להניח שלא כל מי שרשום אצלם נמצא כעת בירדן. בהקשר זה ציין כי מתוך 30 המגורשים שהורשו על-ידי ישראל לחזור לשטחים לפני מספר חודשים רק שניים נותרו בשטחים והשאר חזרו בפועל לירדן.

עוד הבהיר בנוגע להחלטת ההתנתקות מהגדה ב-1988, כי היא חלה על כל הפלסטינים תושבי הגדה, למעט מי שהשתקעו בירדן והחזיקו באזרחות ירדנית דוגמת הוא עצמו.

בנושא האג'נדה של הקבוצה -

הירדנים הבהירו כי עיקר הסתייגותם מהצעת האג'נדה שלנו יסודה בכך שהיא שמה דגש עיקרי על נושאי הנורמליזציה, שזמנם לאחר כינון השלום, תוך דחיקת הנושאים הטעונים פתרון בדרך לשלום, קרי- בעיית הפליטים והעקורים.

הבהרנו כי האג'נדה של הקבוצה אמורה להתייחס לכל הנושאים שבאג'נדה העיקרית, וכי סדר הופעת הנושאים אינו מבטא סדר קדימות או עדיפויות. הצענו גם שהדבר יצוין במפורש במבוא לאג'נדה.

עלתה גם שאלת ההשפעה על האג'נדה של הקבוצה של מסמך העקרונות עם הפלסטינים העומד על הפרק ואשר מתייחס לנושאים רלבנטיים.

סוכם לבסוף שכל צד ישקול מחדש עמדתו, ונתחזר ונדון בנושא בישיבה הבאה בשבוע הבא.

ב. המפגש בערוץ הפלסטיני - 2.9.93 אתה"צ.

1. לא התקיימה היום כל פגישה פורמלית בערוץ זה עקב עייפותו של עבר אל שאפי (זאת על אף דברי קסיס כי הם היו מבקשים לשמר המסגרת ולקיים המפגש המצומצם).

2. נביל קסיס ביקש לשוחח עם בנצור ובפגישה ביתידות אמר כי היום מתכנס הועד הפועל של הפת"ח לדיון בהסכם.

לדברי קסיס אנו מעלים דרישות קשות בנוגע לשינוי האמנה הפלסטינית. המל"פ הוא הרשאי לאשר את השינוי וקשה לכנסו בהקדם. "אל תלחצו על אש"ף בענין זה" אמר קסיס ואיזכר את דברי ערפאת ב- 1988 כי האמנה היא "CADUC" שלפי קסיס פירושה SUPERCEDED, וגם אם לא הובא הדבר לאישור פורמלי הרי אולי הדבר יכול לספקנו.

לדברי קסיס נכונה להם עבודה רבה כמשלחת, הוא אינו צופה החלפת חברים בה אלא תיגבור כמומחים. לדבריו מוקדם עדיין להעריך את ההסכם אך אין ספק כי זה צעד חשוב.

3. במפגש ב-4 עיניים בין בנצור לעבד אל- שאפי אמר האחרון: אינו יודע מה התחדש ומתעתד לדבר עם תונים עוד השבוע מכיוון שיש, לדעתו, לזרז את הדברים.

הם כמשלחת החליטו כי לא יחתמו על ההסכם. יחתום עליו איש אש"פ שניהל המו"מ או קדומי.

בין הדיון בוועד הפועל של אש"ף לבין כינוס המועצה המרכזית יחלפו לפחות עשרה ימים.

הוא תוהה מה תפקידנו והאם לא כדאי לעשות הפסקה בשיחות. בנצור ביקש כי נמתין עד ליום שלישי בשבוע הבא ונשקול בהתאם להתפתחויות.

עבד אל שאפי ביקש לסיים סבב השיחות בשבוע הבא (ולא לקיים השיחות המתוכננות ביום שני 13.9) מכיוון שמדאיג אותו מה שקורה בקרב הציבור הפלסטיני בשטחים והוא חושש כי החבילה תתפרק. בגלל ה - CAUSE חשוב כי הם כתברי משלחת, ישו בשטחים מכיוון שקיים חוסר מידע באוכלוסיה הפלסטינית והם יכולים להרגיע הרוחות.

עבד אל שאפי ביקש לא לקיים המפגש המצומצם עקב עייפותו כי רבה ובנצור נענה.

סוכם כי יתקיים קשר טלפוני בין עבד אל שאפי לבנצור בנוגע להתפתחויות במהלך סוף השבוע. כן סוכם לא לומר דבר לתקשורת.

בברכה

המשלחת

תפוצה: @ (רהמ), שדח, @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 2260
אל: רהמש/124
מ-: ווש, נר: 2005, חא: 010993, זח: 2030, דח: מ, סג: סכ,
כככ
סודי ביותר/מידוי

אל: שה'ח

דע: רוה'מ, רובינשטיין.

מאת: בנצור

עבדאללה טוקאן אמר לי הבוקר שהוא מבקש להתחיל לשוחח עם האלוף רוטשילד על נושאים בטחוניים בעלי השלכה על ירדן הנובעים מההסכם עם הפלסטינאים.

בנצור.

אני רחמי
2.9.9.

תמוצה: שהח, @ (רחמ), @ (ראשהממשלה)

סססס

ארכיון המדינה

משרד ראש הממשלה

טופס מראה מקום להוצאת תעודות יחידות*

תיק מס': 143

חטיבה מס': 3x

מיכל מס': 7702

תאריך התעודה: 02/09/1993

שם הנמען: רנה + רנה + רנה

שם מחבר התעודה: משה (פול) נוי

סוג התעודה (סמן ✓ במקום המתאים):

מכתב

מברק

תזכיר או מיזכר

דיון וחשבון או זכרון דברים משיחה או דיון

פרוטוקול של שיחה, דיון או ישיבה

הטופס ימלא בשני עותקים. העותק הירוק יוכנס לתיק במקום התעודה שהוצאה;
העותק הלבן יצורף לתעודה שהוצאה.

Handwritten signature in red ink, possibly reading "אריה ארז" (Arieh Arzi), with a date "2.9" written below it.

אאאא, חוזם: 2257

אל: רהמש/125

מ-: ווש, נר: 2004, תא: 010993, זח: 2030, דח: מ, סג: סב,

בכב

סודי ביותר/מייד

אל: שה'ח

דע: רוה'מ, רובינשטיין

מאת: בנצור

(1) בשיחת רוטשילד והח'מ עם מילר הבוקר ביקש להיוועץ בנו כיצד להבטיח המשך המו'מ עם המשלחת הפלסטינאית הן לצורך שימור המסגרת והן בגלל התפקיד שחבריה יוכלו למלא בהנחלת ההסכם לאיכילוסי השטחים. מילר שמע הבוקר מעשראווי שהמשלחת כמשלחת לא תחתום על ההסכם - בטענה שרק גורם בכיר יוכל לחתום (כשכוונתם לקדומי או לאבו מאזנ) על ההסכם. במקרה זה לא תוכל ארה"ב לאפשר זאת בשל ההחלטה הנשיאותית שנתקבלה בעקבות פיגוע אבו אל עבאס וההחלטה הקונגרסיונלית האוסרת מגעים עם אש"פ. זה עלול ליצור מצב בלתי אפשרי - לדברי מילר.

(2) כמענה לשאלותינו הבהיר מילר שהנשיא יכול ומוסמך לבטל ההחלטה הנשיאותית האוסרת מגעים עם אשף אם יצהיר שנתמלאו התנאים לחידוש הדיאלוג. הודעה כזו תאפשר חתימת איש אשף על ההסכם גם אם ההחלטה הקונגרסיונלית עודנה בתוקף. אז תתבקש פעולה בקונגרס להניעו לבטל ההחלטה בהליך הפרלמנטרי המקובל.

(3) מילר מוטרד מהסתייגותו של דר' עבד אל שאפי מההסכם. העליתי הסברה שדר' שאפי מודיע על אי נכונותו לחתום על ההסכם לא רק בגלל השגותיו אלא גם כדי ליצור סבך פרוצדורלי בהליכי החתימה. כמוזכר לעיל. מילר הציע שנעודד דר' ע. שאפי להידרש להסכם ושנבהיר לו כי למשלחת נועד תפקיד במילוי פרטים והסכמים הנובעים הימנו.

בנצור.

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (ראשהממשלה)

סססס

2258: חוזם, אאאא

אל: רהמש/126

מ-: ווש, נר: 2003, תא: 010993, זח: 2030, דח: מ, סג: סו,

בבבב

סודי/מידי

אל: לשכת רוה'מ, לשכת שה'ח

דע: רמטכ"ל, ר' אמ'נ, אמ'נ/רח'ט מחקר, ר' מוסד, ר' ממ'ד
לשכת שהב'ט/לשכת מתאם הפעולות בלבנון

מאת: צוות המו'מ עם לבנון

== למכותב בלבד ==

הנדון: שיחה בין לוברני לשוורץ.

לוברני נועד עם שוורץ (עוזר היועץ המשפטי ואיש הקשר של מחמ'ד למסלול
הלבנוני) בהשתתפות בייקר ואמיתי (ב-1.9) להלן מהשיחה.

1. מזכיר המדינה כריסטופר, שהתקשר ב-31.8 לחריירי, היה אמור לאמר לרוה'מ
לבנון שארה'ב סבורה כי על הלבנונים להתמקד במאמץ להקים ועדת עבודה
צבאית, ושדומתרחש במסלול הישראלי-פלסטיני אינו צריך להשפיע על מאמץ זה.
בשיחה פנימית במחמ'ד הזכיר כריסטופר (31.8) כי שה'ח הסורי שרע אמר לו
סוריה איננה מתנגדת להקמת ועדת העבודה הצבאית הישראלית-לבנונית.

2. מבחינת כריסטופר, יעד הקמת ועדת העבודה הצבאית נתפס כבר - השגה
(במשמע - בסבב זה) ודגים רוס ושוורץ הביעו עמדה אמריקאית זו באזני שמאס
(ב-31.8 וב-1.9, בהתאמה), שוורץ אמר לשמאס שהקמת ועדה הוא עניין של מה
בכך במסלולים האחרים. שמאס הגיב, בערפול, כי הלבנונים אכן בוחנים את
האמצעים להקמת הועדה.

3. בשיחות הנ"ל הביע שמאס חששותיו מפני התקדמות יתר מצידו אל מול
האפשרות שבמסלולים האחרים, ובעיקר במסלול הסורי, תתחולל בסופו של דבר
נסיגה. בהמשך הביע שמאס את הפחדים (כהגדרת שוורץ) הבאים:

א. ערפאת לא יוכל לקדם את ההסכם במחנה הפלסטיני.

ב. חוסיין הזועף יפריע להתקדמות.

ג. אסד יחליט לסגת במסלולו.

ד. האילוצים הפנימיים בישראל יניעו אותה להקשיח את עמדתה במסלולים
האחרים, במקביל להתקדמות במסלול הפלסטיני.

4. רוס השיב לשמאס שלהערכתו תתחולל במו'מ התקדמות ולא נסיגה, ושוורץ

לחן תמאס
ד.ו.ו.

ציין באזניו כי שמע שהמשלחת הסורית הגיעה בלוויית הוראות להתקדם בהסכם העקרונות למעט בסעיף 5, שיושאר לטיפול בהמשך, בדרגים בכירים יותר.

5. להערכת שוורץ, שמאס חש כי בשעה זו עליו להמתין עד להתבהרות המתרחש במסלולים האחרים, וכי למרות שיש לו הערות להצעה הישראלית - לא יבטא אותן. שוורץ התקשה להשיב לשאלתנו בדבר מידת הענייניות של הערות אלה, ובתגובה הזכרנו כי בסככים הקודמים היו הערות שמאס גרסה אחרת של הסכמת הלבנונית הנוכחית.

6. בתגובה לשאלת שוורץ במה האמריקאים יוכלו לעזור, המליץ לוברני כי אם תמשך הסכמת הלבנונית יום נוסף - האמריקאים יזכירו לסורים את הבהרתם לארה"ב (כדברי רוס ללוברני ב-30.1) כי לסוריה אין התנגדות להקמת ועדת העבודה הצבאית הישראלית-לבנונית, ואח"כ יבהירו האמריקאים ללבנונים את עמדת סוריה הנ"ל, ויאיצו בהם להתקדם.

7. שוורץ רשם המלצתנו, ושאל לדעתנו לגבי האפשרות של מעורבות אמריקאית עמוקה יותר במסלולנו בעתיד, דוגמת הגשת הצעות גישור, מכתבי צד לצדדים שיסלקו את המכשולים הנובעים מעמדות היסוד המנוגדות, או נייר אמריקאי. לוברני הדגיש כי נקבל בברכה כל תרומה אמריקאית להקמת קבוצת העבודה הצבאית, ובלבד שזו לא תפגע בעמדות היסוד שלנו. במקביל חזר לוברני והבהיר בהרחבה את עמדותינו.

צוות המו"מ עם לבנון.

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, ר/מרכז,
@ (רם), @ (אמן), @ (לוברני), @ (ראשהממשלה)

סססס

ארכיון המדינה

משרד ראש הממשלה

טופס מראה מקום להוצאת תעודות יחידות*

תיק מס': 3

חטיבה מס': א

מיכל מס': 9702

תאריך התעודה: 01/09/1993

שם מחבר התעודה: ג. סיון, מנצח

סוג התעודה (סמן ✓ במקום המתאים):

שם הנמען: א. קניצ'ה, מאנצ'ה, קשה

ד"ר

מכתב

מברק

תזכיר או מיוזכר

דין וחשבון או זכרון דברים משיחה או דיון

פרוטוקול של שיחה, דיון או ישיבה

יהטופס ימולא בשני עותקים. העותק הירוק יוכנס לתיק במקום התעודה שהוצאה;
העותק הלבן יצורף לתעודה שהוצאה.

אאאא, חוזם: 2182
אל: רהמש/117
מ-: שלום, נר: 3, תא: 010993, זח: 1847, דח: מ, סג: סו,
בבב
סודי/מיד

מכתב מוברק
בחול לבוקר

אל: רוה"מ ושהב"ט; שה"ח
מאת: איתמר רבינוביץ

Handwritten note:
מחולק
97.10

הנדון: מפגש עם הסורים - 1 ספט' 93
=====

1. תחילה התייחסנו להצהרת דובר הנשיאות הסורית שהצהיר כי הופתעו מההסכם הישראלי - פלסטיני ומהאוטונומיה המצומצמת. הסורים אמרו שאכן מדובר באוטונומיה מצומצמת לפי הבנתם.
2. לאחר מכן, שבנו לעסוק בסעיף 1 שבנוסח הצהרת העקרונות. תוך כדי דיון אמר לנו עלאף כי ההקדמה המקורית למסמך תשונה, ויתכן שלא נצטרך עדיין הקדמה כזאת. עלאף הוסיף כי עד אשר נסכים על המהות של הצהרת העקרונות, חופש התמרון ביחס לסוגיות המשניות ישאר מוגבל. ביקשנו להבהיר כי מבחינתנו ההקדמה נותרה בבחינת "עבודה שלא הסתיימה".
3. התנהל דיון ארוך ביחס לצורך להכניס לסעיפים העוסקים במטרת תהליך השלום והכוללניות התייחסות להסכם בילטרלי בין סוריה לישראל. הסורים התנגדו תחילה אך לבסוף התרצו והסכימו לכלול ההתייחסות המבוקשת במסגרת סעיף 4.
4. בהמשך התנהל ויכוח אודות המשפט הכלול בסעיף 1 הסורי העוסק באדמה ערבית תמורת שלום. לבסוף גם כאן התרצו וקיבלו נוסח חלוסי שעליו יתיעצו. כך שלבסוף סוכם סעיף 1 כולו "אד-רפרנדום" ובכפוף להכללת ההתייחסות הביילטרלית שהוסכם כי תכלול בסעיף 4.
5. בתום ההפסקה עדכנו את הסורים בהתפתחויות בנושא הפלסטיני. הסורים התעניינו מה יקרה לאחר החתימה על ההסכם עם הפלסטינים. ענינו כי קיימת אפשרות כי נמשיך כאן מול שלוש משלחות שיוותרו ותיחכן עוד אפשרות של ניהול מו"מ עם משלחת פלסטינית על הפרטים.
6. בהמשך סיכמנו "אד-רפרנדום" את סעיף 2 וסעיף 4.
7. כאשר נגענו בסעיף העוסק בבטחון נתקלנו שוב ולא הסכמנו בשני סוגיות

מרכזיות:-

- א. ההדדיות ושוויון באזורים מפורזים וסידורי בטחון.
- ב. זכות של כל צד להעלות סוגיות בטחון משלו.
8. סוכם כי מחר נביא ניסוח חדש לסוגיית הבטחון.

סיכום והערכה

=====

9. הישיבה התנהלה באוירה נינוחה ועניינית. כמו כן הצלחנו להגיע לסיכום לגבי מספר ניסוחים לגביהם סרב עלאף להתפשר בסככים קודמים. הדבר משקף לדעתנו שני שיקולים:

- א. רצון להגיע במהירות האפשרית לסעיף 5.
- ב. החלטה לקיים לפי שעה אוירה חיובית סביב המסלול הישראלי-סורי.

עד כאן ===

תפוצה: @ (רחמ), שהח, @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 2184
אל: רהמש/115
מ-: שלום, נר: 4, תא: 010993, זח: 1855, דח: מ, סג: סר,
בבבב
סודי/מיד

אל: לשכת רוה"מ, לשכת שה"ח
דע: רמטכ"ל, ר' אמ"ן, אמ"ן / רח"ט מחקר, ר' מוסד, ר' ממ"ד, המוסד/חקר,
רח"ט מז"ת,
לשכת שהב"ט/ לשכת מתאם הפעולות בלבנון
מתא: צוות המו"מ עם לבנון

הנדון: המו"מ עם לבנון, סבב 11, מפגש 77

התאם הפעולות
9.10.10

כללי

1. מפגש היום המחיש בעליל את אי יכולתה של לבנון, בשלב זה, לנקוט עמדה מהותית מעבר למשיכת זמן גרידא. שמאס חזר על טיעונים מוכרים לעייפה, בעוד שלוברני הדגיש כי אנו מבינים שלבנון החליטה להתמקד בסחבת, עקב אילווציה, אך מבחינתנו, עתה שומה על הלבנונים להורות לנו כיצד להתקדם.

פרוט

2. שמאס פתח וחזר באריכות על טיעונים שהעלה בעבר. בתוך כך הדגיש כי נוכל להתקדם רק לאחר שנגדיר את הבעיה העיקרית הנעוצה בפער בין שתי נקודות המוצא: ישראל מתמקדת בבטחונה ואילו לבנון מבקשת להשיב רבונותה (לדרום). עוד קבע שישראל מנסה, באמצעות הצעותיה לחסל את 425, 426 ומשטר יוניפי"ל.

3. לוברני קבע שבניגוד לציפיותינו, שמאס לא הגיע בלויט רעיונות חדשים ודבריו מחזירים אותנו שוב לנקודת ההתחלה. הוסיף שלדעתנו דברי שמאס משקפים דחיה של הצעתנו, ושאל האם שמאס אכן דוחה את ההצעה, וכיצד אם כן הוא מציע להתקדם.

4. שמאס הגיב כי דבריו אינם משקפים דחיה או קבלה של הצעתנו, וכי ישיב עליה בבוא העת.

5. לוברני הדגיש כי איננו מתכוונים להגיש נייר נוסף וכי עתה תורו של שמאס לומר לנו כיצד להתקדם. הוסיף כי אנו מבינים מדבריו שמאס שמבחינתו צו השעה הוא הצורך לבזבז זמן.

6. שמאס השיב כי הוא מסיק כי אין בכוונתנו להגיש הצעה חמישית. עוד טען

כי מבחינתו אנו מנצלים את הזמן ולא מבזבזים אותו.

עד כאן

תפוצה: שדח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, רחטמזת,
רביב, ר/מרכז, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן),
סמנכלשלו, ממד, @ (ראשהממשלה), @ (לוברני)

סססס

Handwritten note in red ink:
למנהל מזור
23/8

אאאא, חוזם: 38072

אל: רהמש/1138

מ-: מוסקבה, נר: 717, תא: 310893, זח: 0919, דח: מ, סג: שמ,

בכבכ

שמור/מיירי

Handwritten numbers:
2/3/8

אל: מנהל מזא'ר 1

דע: סמנכ"ל שלום, כלכלית ג', סגנית היועץ המשפטי

מאת: מוסקבה

הנדון: פגישה עם ס/ראש אגף מז'ת

ב- 30.08 נפגשתי לשיחה עם ס/ראש אגף מז'ת NOSENKO. השתתפו: מנהל מח' ישראל - קוזמין ומנהל מח' סכסוך - BUKIN.

להלן עיקרי השיחה:

1. תהליך השלום

הרוסים התעניינו בהתפתחויות האחרונות קשרי ישראל והפלשתינים, כולל נושא 'עזה תחילה'. מסרתי את דברי שה'ח פרס ל-CNN (חוזם הסברה 29/0004). הצעתי כי נמתין לישיבת ממשלת ישראל להשלמת התמונה.

לשאלתי בדבר התייחסות הסורים למהלך אפשרי כזה, אמר נוסנקו כי לאחר פגישה קאדומי - שרעא, נראה כי הסורים יתמכו עקרונית במהלך.

נוסנקו סיפר כי שוחחו עם אבו-מאזן בימים האחרונים, והנ"ל הביע דאגה על החזרת אנשי חמאס לעומת אי שחרור אנשי אש"פ הנמצאים בבתי כלא בארץ. לדברי אבו-מאזן, הדבר יפגע ביחסי הכוחות בשטחים לטובת הקיצוניים. לדברי נוסנקו, אבו-מאזן ביקש להעביר מסר כזה לישראל.

2. ביקור אדמישין

ביקשתי נושאי התעניינות מיוחדים (כפי שלכם נר 760 מ-29.08). הבטיחו להכין רשימה כזו ובמקביל ביקשו רשימה משלנו כדי שאדמישין ופוסובליוק יוכלו להתכונן כראוי.

3. הסכמים

נוסנקו ציין כי יש להם הרגשה כי הנושא זוכה לתשומת לב פחותה בצד הישראלי עקב דחיית ביקור רוח"מ. הסברתי כי אין הדבר כך ופרטתי את מצבנו בהסכמים השונים (סחר, תיירות, בריאות, העופה אזרחית).

נוסנקו ביקש להתעכב על ההסכמים הבאים:

א. הסכם סחר - ביקש לקבל בדחופות האפשרית מועדי הביקור של המשלחת הרוסית בארץ.

ב. הסכם סיוע משפטי - ביקשתי כי הרוסים יכינו נוסח אנגלי להסכם כדי שמת' משפטית והגורמים האחרים יוכלו להתייחס לתוכנו.

ג. הסכם חקלאות - נוסנקו סיפר כי אנשי משרד החקלאות הרוסי קבלו בפניו על כך שלא קיבלו התייחסות להצעתם לנושאים של הועדה המעורבת וכן לא קיבלו הודעה בכתב על דחיית ביקור השר צור ברוסיה.

4. רכוש הכנסיה - נוסנקו ביקש לזרז עד כמה שניתן את תשובתנו בנושא גם היא תהיה חלקית (בניין סרגי ומגרש הרוסים). הסברתי כי חלו שינויים פרסונליים (פליאה אלבק ורובי סייבל) אשר באופן אובייקטיבי מצריכים דחייה מסויימת. נוסנקו ציין כי בימים הקרובים יגיע למשרד צ'וסטיאקוב עם חלק מן השאלות הנ"ל.

בן צבי

תפוצה: שהח, ששהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, סמנכלמזאר, מזאר 1, רביב, ערן, כלכליתג', סייבל, משפט, רחטמזת, מזתים, מצפא, ר/מרכז, ממד, @ (רס), @ (אמן)

סססס

למילר
93.10

אאאא, חוזם: 38017

אל: רהמש/1135

מ-: ווש, נר: 2103, תא: 300893, זח: 2300, דח: ב, סג: סו,

ככב

סודי/בהול לבוקר

אל: שהח

דע: רה'מ, רובינשטיין

עם הגיענו לווינגטון שוחחתי טלפונית עם לואיס, דג'רגיאן קורצר ומילר.

1. דג'רגיאן וקורצר אמרו כי בדעתם להכין את הסצנריו של המגעים עם המשלחת הפלשתינאית בהסתמך על החלטת ממשלת ישראל וההוראות הניתנות למשלחת הפלסטינית. דג'רגיאן אמר שארהב תעשה הכל כדי ליישם ההסכם ולהוציאו מהכח אל הפועל.

2. דג'רגיאן אמר שארהב מצידה מוכנה 'להניח ההסכם על השולחן' בתנאי שתשיג מראש את הסכמת הצדדים לפרטיו.

3. אחה'צ התקשר מילר ומסר שחנאן אשראווי התקשרה עימו ואמרה שאין טעם להתחיל בשיחות מחר. מילר אמר לה- וביקש שנבהיר זאת לפלשתינאים שהמרום מתחדש מחר כפי שנקבע ויהי מה.

4. דג'רגיאן ציין שהמימשל פעל -מאז פגישת שהח עם המזכיר- להניח דעתה של ירדן. במגעים עם הירדנים מסבירים אנשי המימשל כי לירדן טמונות אפשרויות רבות במהלך המום העתידי ושנושא האחמשים שכה מטריד את ירדן יידון בהמשך.

5. לפנות ערב שוחחתי עם ראש המשלחת הירדנית השגריר טראונה אשר המליץ שניפגש מחר ב-1000 עם חידוש המום- לשיחה ביחידות, לאחריו ישיבת מליאה קצרה ואח'כ נחפצל לוועדות. טראונה אמר שהפעם הוא צופה ש'הסכם יהיה רציני ביותר'. מסרתי לו על החלטת הממשלה שנתקבלה ברוב מכריע ועל כך הגיב שזה משמעותי ביותר ועוד יבקש להרחיב.

6. התקשרתי לדר' עבדול שאפי. אמרתי לו שהמארחים הציעו שמשלחותנו תיפגשנה מחר אחה'צ. עבדול שאפי אמר שאין לו שום דבר מוגדר ביד. הוסיף שנקיים מחר הפגישה בהתאם לפרוצדורה המקובלת. פגישה עימו שלאחריה יוסכם על המשך השיחות במשך אחה'צ. מסרתי לעבדול שאפי על החלטת הממשלה. שמע ולא הגיב.

בנצור.

תפוצה: שדח, סשהח, @ (רהמ), מנכל

סססס